

पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान
मूलभूत शब्दावली
(अंग्रेजी-हिंदी-मणिपुरी)

**Fundamental Glossary of
Library and Information Science**
(English-Hindi-Manipuri)

लोशिंग्कोन अमशुं अ-पाउ कांलोनगी
मरुओइवा हिरम-लोनगै
(इंग्लिश-हिन्दी-मनिपूरी)

भारत सरकार

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(उच्चतर शिक्षा विभाग)

GOVERNMENT OF INDIA

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)

पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान
मूलभूत शब्दावली
(अंग्रेजी-हिंदी-मणिपुरी)

Fundamental Glossary of
Library & Information Science
(English-Hindi-Manipuri)

लोशिकोन अमशुं ङ्रै-पाउ कांलोनगी
मरुओइवा हिरम-लोनगै
(इंग्लिश-हिन्दी-मनिपुरी)

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(उच्चतर शिक्षा विभाग)
भारत सरकार

Commission for Scientific and Technical Terminology
Ministry of Human Resource Development
(Department of Higher Education)
Government of India

© भारत सरकार
© Government of India

प्रथम संस्करण, 2020

मूल्य : निःशुल्क

प्राप्ति स्थल :

1. बिक्री एकक
वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम्
नई दिल्ली - 110066
फोन नं - 011-26105211
2. प्रकाशन नियंत्रक, भारत सरकार
सिविल लाइन्स, दिल्ली - 110054
फोन नं. - 011-23817823, 23819689

प्रकाशक :

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग
मानव संसाधन विकास मंत्रालय
(उच्चतर शिक्षा विभाग)
पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम्
नई दिल्ली-110066
वेबसाईट - www.cstt.mhrd.gov.in

विषय सूची

Introduction	v
भूमिका	vii
Editorial	ix
संपादकीय	xi
शब्दावली निर्माण के सिद्धांत	xiii
Principles for Evolution of Terminology	xvi
संपादन एवं समन्वय	xix
शब्दावली समिति के सदस्य	xx
शब्दावली	1-207

Introduction

After independence it is felt that the medium of education should be in one's mother tongue. Several Countries have given the emphasis to impart education to the child in his/her mother tongue so that the child can develop original ideas / thoughts. It is therefore textbooks written in Indian languages are required to make mother tongue as a medium of Instruction. Good textbooks may be written only when there is availability of relevant technical terms.

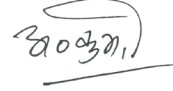
In this context it is very important to mention that Commission for Scientific and Technical Terminology's main objectives is to evolve technical terminology in all Indian languages. Commission encourages publication of books, magazines and journals in Hindi and Indian Languages to popularize the usage of standard terminology evolved by the Commission.

Commission has undertaken many national Importance schemes. One of the important schemes of CSTT is the Preparation of Trilingual Technical Glossaries/Dictionaries. Under this scheme Commission prepare trilingual Glossaries for various subjects. As a part of Scheme CSTT is now publishing the Trilingual Fundamental Glossary of Library and Information Science (English-Hindi-Manipuri) meant for teachers, students, writers and research Scholars who is associated with this subject. In this glossary the English terms and their Hindi and Manipuri Equivalent terms are given. I hope this book will definitely be one beneficial to the users. For user's convenience the same book has been made available on the Commission's publication website www.csttpublication.mhrd.gov.in in the form of

E-Book so that users can access any time from their mobile, tab or desktop. CSTT is seeking user's valuable feedback and suggestions. I congratulate all the expert advisory members', linguists who have contributed valuable time to publish this trilingual Glossary in the present form.

Thank you.

New Delhi

(Prof. Avanish Kumar)
Chairman

भूमिका

स्वतंत्रता के बाद यह महसूस किया गया कि शिक्षा का माध्यम मातृ भाषा में होना चाहिए । कई देशों ने अपनी मातृभाषा में बच्चे को शिक्षा प्रदान करने पर जोर दिया है ताकि बच्चा मूल विचारों को विकसित कर सके । इसलिए, भारतीय भाषाओं को शिक्षा का माध्यम बनाने के लिए इन भाषाओं में लिखित पाठ्य पुस्तकों की आवश्यकता है। और अच्छी पाठ्यपुस्तकें तभी लिखी जा सकती हैं जब प्रासंगिक तकनीकी शब्दों की उपलब्धता हो।

इस संदर्भ में यह उल्लेख करना बहुत महत्वपूर्ण है कि वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग का मुख्य उद्देश्य सभी भारतीय भाषाओं में तकनीकी शब्दावली विकसित करना है। आयोग द्वारा विकसित मानक शब्दावली के उपयोग को लोकप्रिय बनाने के लिए हिंदी और भारतीय भाषाओं में पुस्तकों, पत्रिकाओं और पत्रिकाओं के प्रकाशन को प्रोत्साहित करता है।

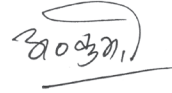
आयोग ने कई राष्ट्रीय महत्व की योजनाएँ शुरू की हैं। जिनमें में से एक महत्वपूर्ण योजना त्रिभाषी तकनीकी शब्दावली / शब्दकोश का निर्माण करना है। इस योजना के अंतर्गत आयोग विभिन्न विषयों के लिए त्रिभाषी शब्दावली तैयार करवाता है। इसी योजना की कड़ी में, पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान (अंग्रेजी-हिंदी-मणिपुरी) की त्रिभाषी मूलभूत शब्दावली का प्रकाशन कर रहा है । प्रस्तुत शब्दावली में पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान शब्दावली के अंग्रेजी शब्द और उनकी हिंदी और मणिपुरी समकक्ष शब्द दिए गए हैं। आशा करता हूँ कि यह पुस्तक निश्चित रूप से विषय से जुड़े शिक्षकों, छात्रों, लेखकों और शोधार्थियों के लिए एवं अन्य उपयोगकर्ताओं के लिए लाभदायक सिद्ध होगा । उपयोगकर्ता की सुविधा के लिए इस पुस्तक को आयोग की प्रकाशन वेबसाइट www.csttpublication.mhrd.gov.in पर ई-बुक के रूप में तथा मोबाइल एप CSTT Publication द्वारा उपलब्ध कराया गया है ताकि उपयोगकर्ता

अपने मोबाइल, टैब या डेस्कटॉप से किसी भी समय शब्दावली का प्रयोग कर सकें। आयोग सभी उपयोगकर्ताओं के बहुमूल्य प्रतिक्रिया और सुझाव आमंत्रित करता है। मैं सभी विशेषज्ञ सलाहकार समिति के सदस्यों, भाषाविदों को बधाई देता हूँ जिन्होंने अपना बहुमूल्य समय दिया जिसके फलस्वरूप आयोग यह शब्दावली वर्तमान स्वरूप आप सभी उपयोगकर्ताओं के समक्ष उपलब्ध कराने में सक्षम है।

धन्यवाद।

नई दिल्ली

(प्रोफेसर अवनीश कुमार)
अध्यक्ष

Editorial

Today Library and Information Science is a very popular subject and it is being taught in almost every university in India. CSTT has published the fundamental Glossary Library and Information science (English-Hindi) in the year 2015. Giving importance to Indian languages other than Hindi, CSTT is also publishing various trilingual fundamental Glossaries, English and Hindi as basic language and one Indian modern language which is listed in VIII schedule of Indian Constitution. In this context CSTT decided to publish Trilingual Glossary of Library and Information science (English-Hindi-Manipuri). CSTT has already published fundamental Glossary Library and Information science in English and Hindi, therefore to coin the equivalent terms in Manipuri language, subject experts and linguist has been contacted to work on the project. Different academician from various institutions and department has shown their interest to develop such a language based glossary in their concern subjects. All the Expert advisory members who are associated with the publication of this Glossary are important as without their contribution it was not possible to complete the project on time. Subject experts from various field has contributed their best. Commission is very thankful to the department of Library and Information science who has conducted all the meetings at their departmental meeting rooms and given access to their departmental library also. CSTT want to thank specially Dr Ch. Ibohal Singh, Assistant Professor, Department of Library and Information Science, Manipur University who as coordinated all the meetings and given his utmost academic contributions.

Chairman Prof. Avaniish kumar has given all his kind attention

and encouragement and guidance to publish the glossary on time for which I am very thankful to him. Considering the importance of such national project and reach the mass in the form of E-version, the digitization of this glossary will also be done simultaneously. All the feedbacks and suggestions are also invited for the terms given in this glossary so that relevant updation may be incorporated in the next edition.

Thank you.

(Ch. Binodini Devi)

संपादकीय

आज पुस्तकालय और सूचना विज्ञान एक बहुत ही लोकप्रिय विषय है जिसका इसका पठन -पाठन भारत के लगभग सभी विश्वविद्यालय में किया जाता है। आयोग ने वर्ष 2015 में पुस्तकालय और सूचना विज्ञान मूलभूत शब्दावली (अंग्रेजी-हिंदी) प्रकाशित किया है। आयोग हिंदी के साथ-साथ अन्य भारतीय भाषाओं को भी महत्व देते हुए विभिन्न त्रिभाषा मूलभूत शब्दावली प्रकाशित कर रहा है जिसे मूल रूप से अंग्रेजी एवं हिंदी को मूल में रखकर भारतीय संविधान की आठवीं अनुसूची में सूचीबद्ध भाषाओं में तकनीकी शब्दों के समकक्ष शब्दों को संकलित किया जाता है। इसी कड़ी में आयोग ने निर्णय लिया कि पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान (अंग्रेजी-हिंदी-मणिपुरी) की त्रिभाषा मूलभूत शब्दावली प्रकाशित भी की जाए। चूँकि आयोग ने पहले से ही में पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान (अंग्रेजी-हिंदी) की मूलभूत शब्दावली प्रकाशित चुकी है अतः मणिपुरी भाषा में इन तकनीकी शब्दों के समकक्ष शब्दों के निर्माण के लिए, विषय विशेषज्ञों और भाषाविदों से संपर्क किया गया। विभिन्न संस्थानों और विभागों के शिक्षाविदों ने अपनी संबंधित विषयों में इस प्रकार की भाषा से संबंधित शब्दावली निर्मित करने के कार्य में अपनी रुचि दिखाई। प्रस्तुत शब्दावली के प्रकाशन से जुड़े सभी विशेषज्ञ सलाहकार समिति के सदस्य महत्वपूर्ण हैं जिनके सहयोग के अभाव में यह योजना समय पर पूरा करना संभव नहीं था। इस योजना हेतु विभिन्न क्षेत्रों के विषय विशेषज्ञों ने अपना सर्वश्रेष्ठ योगदान दिया है। आयोग पुस्तकालय और सूचना विज्ञान विभाग, मणिपुर विश्वविद्यालय का विशेष आभार प्रकट करता है जिन्होंने अपने विभागीय समिति कक्ष में सभी बैठकें आयोजित करने की अनुमति दी तथा और अपनी विभागीय पुस्तकालय की पुस्तकें समय-समय पर उपलब्ध कराई। आयोग डॉ. सी.एच. इबोहल सिंह, सहायक प्रोफेसर, पुस्तकालय एवं सूचना विभाग, मणिपुर विश्वविद्यालय को धन्यवाद देता है जिन्होंने सभी बैठकों का समन्वय किया साथ ही अकादमिक रूप से

अपना सर्वश्रेष्ठ योगदान दिया। मैं अध्यक्ष महोदय प्रो अवनीश कुमार का आभार प्रकट करती हूँ जिन्होंने प्रस्तुत शब्दावली को समय पर प्रकाशित करने के लिए प्रोत्साहन दिया साथ ही समय-समय पर योजना से संबंधित दिशानिर्देश भी प्रदान किए।

राष्ट्रीय महत्व की योजना को ध्यान में रखते हुए अधिक से अधिक संख्या में प्रयोगकर्ताओं तक निर्मित शब्दावली को पहुँचाने के लिए प्रस्तुत शब्दावली का डिजिटलीकरण भी किया जा रहा है। शब्दावली में तकनीकी शब्दों के संबंध में सभी फीडबैक और सुझाव का स्वागत है। सभी फीडबैक और सुझाव को ध्यान में रखते हुए अगले संस्करण में अद्यतन किया जाएगा।

धन्यवाद।

(चक्रप्रम बिनोदिनि देवी)

शब्दावली निर्माण के सिद्धांत

1. अंतरराष्ट्रीय शब्दों को यथासंभव उनके प्रचलित अंग्रेजी रूपों में ही अपनाना चाहिए और हिंदी व अन्य भारतीय भाषाओं की प्रकृति के अनुसार ही उनका लिप्यंतरण करना चाहिए। अंतरराष्ट्रीय शब्दावली के अंतर्गत निम्नलिखित उदाहरण दिए जा सकते हैं:
  - (क) तत्वों और यौगिकों के नाम, जैसे - हाइड्रोजन, कार्बन डाइआक्साइड, आदि;
  - (ख) तौल और माप की इकाइयाँ और भौतिक परिमाण की इकाइयाँ, जैसे - डाइन, कैलॉरी, ऐम्पियर, आदि;
  - (ग) ऐसे शब्द जो व्यक्तियों के नाम पर बनाए गए हैं, जैसे - मार्क्सवाद (कार्ल मार्क्स), ब्रेल (ब्रेल), बायँकाट (कैप्टेन बाँयकाट), गिलोटिन (डॉ. गिलोटिन) गेरीमेंडर (मि. गेरी) एम्पियर (मि. एम्पियर) फारेनहाइट तापक्रम (मि. फारेनहाइट आदि);
  - (घ) वनस्पतिविज्ञान, प्राणिविज्ञान, भूविज्ञान आदि की द्विपदी नामावली;
  - (ङ.) स्थिरांक, जैसे - π , g आदि;
  - (च) ऐसे अन्य शब्द जिनका आमतौर पर सारे संसार में व्यवहार हो रहा है, जैसे- रेडियो, पेट्रोल, रेडार, इलेक्ट्रॉन, प्रोटॉन, न्यूट्रॉन, आदि;
  - (छ) गणित और विज्ञान की अन्य शाखाओं के संख्यांक, प्रतीक, चिह्न और सूत्र, जैसे - साइन, कोसाइन, टेन्जेन्ट, लॉग, आदि (गणितीय संक्रियाओं में प्रयुक्त अक्षर रोमन या ग्रीक वर्णमाला के होने चाहिए)।
2. प्रतीक, रोमन लिपि में अंतरराष्ट्रीय रूप में ही रखे जाएँगे परंतु संक्षिप्त रूप नागरी और मानक रूपों में भी, विशेषतः साधारण तौल और माप में लिखे जा सकते हैं, जैसे - सेंटीमीटर का प्रतीक cm हिंदी में भी ऐसे ही प्रयुक्त होगा परंतु नागरी संक्षिप्त रूप से.मी. भी हो सकता है। यह सिद्धांत बाल-साहित्य और लोकप्रिय पुस्तकों में अपनाया जाएगा, परंतु

विज्ञान और प्रौद्योगिकी की मानक पुस्तकों में केवल अंतरराष्ट्रीय प्रतीक, जैसे - cm ही प्रयुक्त करना चाहिए।

3. ज्यामितीय आकृतियों में भारतीय लिपियों के अक्षर प्रयुक्त किए जा सकते हैं, जैसे - क, ख, ग या अ, ब, स परंतु त्रिकोणमितीय संबंधों में केवल रोमन अथवा ग्रीक अक्षर ही प्रयुक्त करने चाहिए, जैसे- साइन A, कॉस B, आदि।
4. संकल्पनाओं को व्यक्त करने वाले शब्दों का सामान्यतः अनुवाद किया जाना चाहिए।
5. हिंदी पर्यायों का चुनाव करते समय सरलता, अर्थ की परिशुद्धता, और सुबोधता का विशेष ध्यान रखना चाहिए। सुधार-विरोधी प्रवृत्तियों से बचना चाहिए।
6. सभी भारतीय भाषाओं के शब्दों में यथासंभव अधिकाधिक एकरूपता लाना ही इसका उद्देश्य होना चाहिए और इसके लिए ऐसे शब्द अपनाने चाहिए जो-
  - (क) अधिक से अधिक प्रादेशिक भाषाओं में प्रयुक्त होते हों, और
  - (ख) संस्कृत धातुओं पर आधारित हों।
7. ऐसे देशी शब्द जो सामान्य प्रयोग के पारिभाषिक शब्दों के स्थान पर हमारी भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - telegraphy/telegram के लिए तार, continent के लिए महाद्वीप, post के लिए डाक, आदि इसी रूप में व्यवहार में लाए जाने चाहिए।
8. अंग्रेजी, पुर्तगाली, फ्रांसीसी, आदि भाषाओं के ऐसे विदेशी शब्द जो भारतीय भाषाओं में प्रचलित हो गए हैं, जैसे - टिकट, सिगनल, पेन्शन, पुलिस ब्यूरो, रेस्तरां, डीलक्स, आदि इसी रूप में अपनाए जाने चाहिए।
9. अंतरराष्ट्रीय शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण- अंग्रेजी शब्दों का लिप्यंतरण इतना जटिल नहीं होना चाहिए कि उसके कारण वर्तमान देवनागरी वर्णों में नए चिह्न व प्रतीक शामिल करने की आवश्यकता पड़े। शब्दों का देवनागरी लिपि में लिप्यंतरण अंग्रेजी उच्चारण के अधिकाधिक अनुरूप होना चाहिए और उनमें ऐसे परिवर्तन किए जाएं जो भारत के शिक्षित वर्ग में प्रचलित हों।

10. **लिंग** - हिंदी में अपनाए गए अंतरराष्ट्रीय शब्दों को, अन्यथा कारण न होने पर, पुल्लिंग रूप में ही प्रयुक्त करना चाहिए।
11. **संकर शब्द** - पारिभाषिक शब्दावली में संकर शब्द, जैसे guaranteed के लिए गारंटी, classical के लिए 'क्लासिकी', codifier के लिए 'कोडकार' आदि के, रूप सामान्य और प्राकृतिक भाषाशास्त्रीय प्रक्रिया के अनुसार बनाए गए हैं और ऐसे शब्द रूपों को पारिभाषिक शब्दावली की आवश्यकताओं, यथा सुबोधता, उपयोगिता, और संक्षिप्तता का ध्यान रखते हुए व्यवहार में लाना चाहिए।
12. **पारिभाषिक शब्दों में संधि और समास** - कठिन संधियों का यथासंभव कम से कम प्रयोग करना चाहिए और संयुक्त शब्दों के लिए दो शब्दों के बीच हाइफन लगा देना चाहिए। इससे नई शब्द-रचनाओं को सरलता और शीघ्रता से समझने में सहायता मिलेगी। जहाँ तक संस्कृत पर आधारित 'आदिवृद्धि' का संबंध है, 'व्यावहारिक', 'लाक्षणिक', आदि प्रचलित संस्कृत तत्सम शब्दों में आदिवृद्धि का प्रयोग ही अपेक्षित है परंतु नवनिर्मित शब्दों में इससे बचा जा सकता है।
13. **हलंत** - नए अपनाए हुए शब्दों में आवश्यकतानुसार हलंत का प्रयोग करके उन्हें सही रूप में लिखना चाहिए।
14. **पंचम वर्ण का प्रयोग** - पंचम वर्ण के स्थान पर अनुस्वार का प्रयोग करना चाहिए। परंतु lens, patent, आदि शब्दों का लिप्यंतरण लेंस, पेटेंट न करके, लेन्स, पेटेन्ट या पेटेण्ट ही करना चाहिए।

Principles for Evolution of Terminology

1. 'International terms' should be adopted in their current English forms, as far as possible and transliterated in Hindi and other Indian languages according to their genius. The following should be taken as example of international terms :
  - (a) Names of elements and compounds, e.g. Hydrogen, Carbon dioxide, etc. ;
  - (b) Units of weights, measures and physical quantities, e.g. dyne, calorie, ampere, etc.
  - (c) Terms based on proper names e.g., Marxism (Karl Marx). Braille (Braille), Boycott (Capt. Boycott), Guillotine (Dr. Guillotin, Gerrymander (Mr. Gerry), Ampere (Mr. Ampere), Fahrenheit scale (Mr. Fahrenheit). etc.
  - (d) Binomial nomenclature in such sciences as Botany, Zoology, Geology etc.;
  - (e) Constants, e.g., π , g, etc.;
  - (f) Words like radio, radar, electron, proton, neutron, etc., which have gained practically world-wide usage.
  - (g) Numerals, symbols, signs and formulae used in mathematics and other sciences e.g., sin, cos, tan, log etc. (Letters used in mathematical operation should be in Roman or Greek alphabets).
2. The symbols will remain in international form written in Roman script, but abbreviations may be written in Nagari and standardised form, specially for common weights and measures, e.g., the symbol 'cm' for centimeter will be used as such in Hindi, but the abbreviation in Nagari may be से.मी. This will apply to books for children and other popular works only, but in standard works of science and technology, the international symbols only like cm., should be used.
3. Letters of Indian scripts may be used in geometrical figures e.g., क, ख, ग or अ, ब, स but only letters of Roman and Greek alphabets

should be used in trigonometrical relations e.g., sin A, cos B etc.

4. Conceptual terms should generally be translated.
5. In the selection of Hindi equivalents simplicity, precision of meaning and easy intelligibility should be borne in mind. Obscuratism and purism may be avoided.
6. The aim should be to achieve maximum possible identity in all India languages by selecting terms.
  - (a) common to as many of the regional languages as possible, and
  - (b) based on Sanskrit roots.
7. Indigenous terms, which have come into vogue in our languages for certain technical words of common use, as तार for telegraph/telegram, महाद्वीप for continent, डाक for post etc. should be retained.
8. Such loan words from English, Portuguese, French, etc., as have gained wide currency in Indian languages should be retained e.g., ticket, signal, pension, police, bureau, restaurant, deluxe etc.
9. **Transliteration of International terms into Devanagari Script**—The transliteration of English terms should not be made so complex as to necessitate the introduction of new signs and symbols in the present Devanagari characters. The Devanagari rendering of English terms should aim at maximum approximation to the standard English pronunciation with such modifications as prevalent amongst the educated circle in India.
10. **Gender**—The International terms adopted in Hindi should be used in the masculine gender, unless there are compelling reasons to the contrary.
11. **Hybrid formation**—Hybrid forms in technical terminologies e.g., गारंटित for 'guaranteed', क्लासिकी for 'classical', कोडकार for 'codifier' etc., are normal and natural linguistic phenomena and such forms may be adopted in practice keeping in view the requirements

for technical terminology, viz., simplicity, utility and precision.

12. **Sandhi and Samasa in technical terms**—Complex forms of Sandhi may be avoided and in cases of compound words, hyphen may be placed in between the two terms, because this would enable the users to have an easier and quicker grasp of the word structure of the new terms. As regards आदिवृद्धि in Sanskrit-based words, it would be desirable to use आदिवृद्धि in prevalent sanskrit tatsama words e.g., व्यावहारिक, लाक्षणिक etc. but may be avoided in newly coined words.
13. **Halant**—Newly adopted terms should be correctly rendered with the use the ‘hal’ wherever necessary.
14. **Use of Pancham Varna**—The use of अनुस्वार may be preferred in place of पंचम वर्ण but in words like ‘lens’, ‘patent’, etc., the transliteration should be लेन्स, पेटेन्ट and not लेंस, पेटेंट or पेटेण्ट.

संपादन एवं समन्वय

प्रमुख संपादक
प्रोफेसर अवनीश कुमार
अध्यक्ष

प्रभारी अधिकारी एवं समन्वयक
डॉ. अशोक एन. सेलवटकर
सहायक निदेशक

संपादक
श्रीमती चक्रप्रम बिनोदिनी देवी
सहायक वैज्ञानिक अधिकारी

प्रकाशन
श्री शिव कुमार चौधरी
सहायक निदेशक

शब्दावली समिति के सदस्य

- 1 Prof.Th. Madhuri Devi
Department of Library and Information Science, Manipur University
- 2 Prof.Th. Purnima Devi
Department of Library and Information Science, Manipur University
- 3 Dr. Ch. Ibohal Singh
Department of Library and Information Science, Manipur University
- 4 Dr. Bobby Ph.
Department of Library and Information Science, Manipur University
- 5 Dr. N. Giridhari Singh
Retired Librarian, RIMS, Imphal
- 6 Dr. Th. Khomdon Singh
Consultant, Manipur University Library
- 7 M. Lokendro Singh
Assistant Librarian, Manipur University Library
- 8 Dr. N. Vidyavati Devi
Assistant Librarian, NIT, Manipur
- 9 Prof. P. Nabachandra Singh
Former Dean, School of Humanities, Manipur University
- 10 H. Rajendra Singh
Library and Information Officer, NEILIT, Imphal
- 11 K. Chaoba Singh
Librarian, Government Polytechnic, Imphal
- 12 E.Latakishore Singh
Chief Librarian, State Central Library, Imphal
- 13 Dr. Soubam Sophiarani
Librarian, Kakching Khunou College

A

ajour binding	আজুর জিল্দ	আজুর খুৎপুন / খুৎফা
Anglo-American cataloging rules (AACR)	এংলো-অমেরিকন কৈটলগিং রুলস (এ এ সী আর)	এঞ্জলো আমেরিকান কেটলোগিং রুলস
abbreviated catalogue card	সংক্ষিপ্ত প্রসূচী পত্রক	অশম কেটলোগ কাৰ্ড
abbreviated name	সংক্ষিপ্ত নাম	অশম-মিং
abbreviated title	সংক্ষিপ্ত শীৰ্ষক	অশম-মিংথোল
abbreviated entry	সংক্ষিপ্ত প্রবিষ্টি	অশম-মচন/এল্লী
abort	দিফলন	ওইহন্দবা
abridged dictionary	সংক্ষিপ্ত শব্দকোশ, লঘু কোশ	শমজিন লোলগৈ
abridged edition	সংক্ষিপ্ত সংস্করণ, লঘু সংস্করণ	শমজিন খুৎনম
absolute location	নিরপেক্ষ স্থিচি	অরেপ লৈফম
absolute path name	নিরপেক্ষ পথ নাম	অরেপ লমবেল মিং
abstract	সার	অশুপ্লা
abstract bulletin	সার বুলেটিন	অশুপ চেফোঙ
abstract classification	অমূর্ত বর্গীকরণ	শরুইদ মখায়দোক
abstract journal	সার শোধ পত্রিকা	অশুপ জনেল
abstract periodical	সার অবধিক পত্রিকা	অশুপ মতমগী চেফোঙ

abstracting	সারকরণ	শুপচীলহনব
abstracting bulletin	সার বুলেটিন	শুপচীলহল্ল চেফোঙ
abstracting periodical	সারকরণ আবধিক পত্রিকা	শুপচীলহল্ল মতমগী চেফোঙ
abstracting service	সারকরণ সেবা	শুপচীলহন থবক
abstractor	সারকর্তা, সংক্ষেপকার	শুপচীনমী
academic library	শৈক্ষণিক পুস্তকালয়	মহে লৌশিংকোন
access	অভিগম	চঙবা / শীজিন্বা
access authentication	অভিগম প্রমাণীকরণ	শীজিন্ন য়াহগবা
access control	অভিগম নিয়ন্ত্রণ	চঙশেন্বা
access point	অভিগম বিন্দু, খোজ বিন্দু	চঙফম
access privilege	অভিগম বিশেষাধিকার	শীজিন্ন য়াহন্বা
access provider	অভিগম প্রদাতা	শিজিন্নহল্লিবা
access right	অভিগম অধিকার	শিজিন্ন-হক
access security	অভিগম সুরক্ষা	শিজিন্ন ঙাকশেন
access server	অভিগম পরিষেবক, অভিগম সর্বর	শিজিন্ন সর্ভর
access time	অভিগম কাল	শিজিন্ন মতম
access tools	অভিগম সাধন	শিজিন্ন খুংলাই
accession	পরিগ্রহণ, পরিগৃহীতি, অনুবৃদ্ধি	চনশিন্বা
accession arrangement	পরিগ্রহণ ব্যবস্থা	চনশিন হৌরাং
accession date	পরিগ্রহণ তিথি	চনশিন তাং
accession department	পরিগ্রহণ বিভাগ	চনশিন লোয়শঙ

accession list	परिग्रहण सूची, अनुवृद्धि सूची	चनशिन प्ररिं
accession number	परिग्रहण संख्या, अनुवृद्धि संख्या	चनशिन मशीं
accession number section	परिग्रहण संख्या अनुच्छेद	चनशिन मशीं काखल
accession order	परिग्रहण क्रम	चनशिन मथं-मनां
accession record	परिग्रहण अभिलेख	चनशिन लाचन
accession register	परिग्रहण पंजिका, अनुवृद्धिपंजिका	चनशिन रेजिस्टर
accession section	परिग्रहण अनुभाग	चनशिनफम
accessioning	परिग्रहण प्रक्रिया	चनशिन थवक
accompanying material	सह-सामग्री	लोन-पोशक
accumulation	संचय	थोमजिनवा / तशिनवा
acquisition	संप्राप्ति	लौशिनवा
accuracy	परिशुद्धता, यथार्थता	चप-चावा
acquisition control	संप्राप्ति नियंत्रण	लैशिन-येंशिन
acquisition department	संप्राप्ति विभाग	लैशिन लोयशं
acquisition work	संप्राप्ति कार्य	लैशिन थवक
acquisition section	संप्राप्ति विभाग	लैशिनफम
acronym	परिवर्णी शब्द, संक्षिप्त रूप शब्द, लघु रूप	अंशुप-रा
action-actor-tool principle	क्रियावस्तु क्रिया-कर्ता शब्द साधन सिद्धांत	एकन-एक्टर-टूल प्रिन्सिपल
activate database	साक्रिय डेटाबेस	हिंशं मचाककोण

activation	সাক্রিয়ণ	হিংহণবা
active node	সাক্রিয় নিস্পন্দ, সাক্রিয় নোড	খৌপাংলিবা নোড
active server page (ASP)	সাক্রিয় পরিসেবক পৃষ্ঠ, সাক্রিয় সর্ভর পৃষ্ঠ (এ এস পী)	এক্টিব সর্ভর পেজ
adaptor device	অনুকূলক যুক্তি	চুশিন- মচাক
add device	যোজক যুক্তি	হাপচিন- মচাক
add instruction	নির্দেশানুসার জোঁ	হাপচিন- য়াথং
added copy	ইতর প্রতি	হাপচিল্ল কোপী
added entry	সহায়ক প্রবিষ্টি, ইতর প্রবিষ্টি	অহেনবা এন্ট্রি / মচন
add-to instruction	‘মঁ জোঁই’ নির্দেশ	হাপচিন্না য়াথং
additional class index entry	অতিরিক্ত বর্গ নির্দেশ প্রবিষ্টি	অহেন কাংলুপ ইন্ডেক্স এন্ট্রি / থিস্তাক মচন
additional copy	অতিরিক্ত প্রতি	অহেনবা কপী
additions	1. নবাগত প্রকাশন 2. পরিবর্ধন	হাপচিনবা
adjustable classification	সামায়োজ্য বর্গীকরণ	চুশিন্নহন মখায়দোক
adjustable sheaf catalogue	সামায়োজ্য শীফ প্রসূচী	চুশিন্নহনবা সিফ কেটলোগ
adjustable shelf	সামায়োজ্য শেল্ফ	চুশিন্নহন সেলফ
admission card	প্রবেশ পত্র, প্রবেশ কার্ড	মিংচন-কার্ড
adolescent library	কিশোর পুস্তকালয়	নহাগী লৌশিংকোন
advanced book	উচ্চস্তরীয় পুস্তক	মাঙজৌন অরাং থাঙ্কী লাইরিক

advance copy	অগ্ৰিম প্ৰতি	মাঙজৌনবা কপী
advanced cataloguing	উন্নত সূচীকৰণ	অৱাং থাকী কেটলোগিং
advanced classification	উন্নত বৰ্গীকৰণ	অৱাং থাকী মথায়দোক
advanced feed tape	অগ্ৰিম ভৰণ টেপ	অৱাং থাকী হাপচিন টেপ
advanced information system	উন্নত সূচনা প্ৰণালী	অৱাং থাকী ইনফোৰ্মেচন সিস্টেম
advanced peer to peer networking	উন্নত সমান্তৰ নেটৱৰ্কিং	চাওখংল থাকমান নেটৱাৰ্ক / শম্মা-শিল্পম
advanced scientific computer	উন্নত বৈজ্ঞানিক কম্পুটৰ	চাওখংল সাইন্টিফিক কমপুটৰ
advisory committee	সলাহকাৰ সমিতি, পৰামৰ্শদাত্ৰী সমিতি	পাউতাক পীবা লুপ
affiliated library	সংবদ্ধ পুস্তকালয়	শকখংল লৌশিংকোন
agglomeration device	সংকুলন যুক্ত	পূনশিন পাম্মৈ
algorithm	এলগৰিথম, প্ৰতীক গণিত	অলগোৱিথম
alignment	সংৰেখন	পৱিং চানহনবা
all rights reserved	সৰ্বধিকাৰ সুৰক্ষিত	ফংফম থোকপা ঙাৰুবা
all published	সৰ্ব প্ৰকাশিত	পূম্মক ফোঙলবা
all purpose computer	সৰ্বদেদেশিয় কম্পুটৰ	ইচন-চন্ন কমপুটৰ
all through alphabetization	সৰ্বশ:বৰ্ণানুক্ৰমণ	পুনা ময়েক তুংইন শীন্দোকপা
allocation register	নিয়তন পংজী, নিয়তন পংজিকা	য়েছোক ৱেজিস্টৰ
allonym	পৰনাম, ছদ্ম নাম	শকলোং মিং
allusionbook	নিদেহ-গ্ৰন্থ	খুদম লাইৰিক

almanac	পঁচাংগ	খুৎপাই / অলমানাক
almost enumerative classification scheme	লগভগ পরিগণনাটমক বর্গীকরণ পদ্ধতি	অয়াস্ব মশিং চানহন মখায়দোক শৌরাং
almost faceted classification scheme	লগভগ পক্ষাটমক বর্গীকরণ পদ্ধতি, লগভগ মুখাশ্রিত বর্গীকরণ পদ্ধতি	চাউরাকপা মাইওন মখায়দোকী শৌরাং
alphabetical index	বর্ণানুক্ৰমিক অনুক্রমণিকা	ময়েক তুংইন শীস্তাক
alphabetical arrangement	আনুবর্ণিক বিন্যাস, বর্ণানুক্ৰমিক বিন্যাস	ময়েক তুংইন খুংশিন
alphabetical classed catalogue	আনুবর্ণিক বর্গীকৃত প্রসূচী, বর্ণানুক্ৰমিক বর্গীকৃত প্রসূচী	ময়েক তুংইন খায়দোক্ল কেটলোগ
alphabetical code	বর্ণ সংকেত	ময়েক তুংইন চংন-কোড
alphabetical coding	বর্ণ সংকেতীকরণ	ময়েক তুংইন চংনরিবা
alphabetical device	আনুবর্ণিক যুক্তি, বর্ণানুক্ৰমিক যুক্তি	ময়েক তুংইন পাইশ্ব
alphabetical order	বর্ণানুক্ৰম	ময়েকী মথংমনাও
alphabetical subject approach	আনুবর্ণিক বিষয় উপাগম, বর্ণানুক্ৰমিক বিষয় উপাগম	ময়েক তুংইন হীরম থিবা
alphabetic classed catalogue	আনুবর্ণিক-বর্গীকৃত প্রসূচী, বর্ণানুক্ৰমিক বর্গীকৃত প্রসূচী	ময়েক তুংইন কাংলুপকী কেটলোগ
alphabetization	আনুবর্ণীকরণ, বর্ণানুক্ৰমণ	ময়েক তুংইন মশেঞ্জোন
alphanumeric code	বর্ণাক সংকেত, অক্ষরাংকীয় সংকেত	ময়েক-মশীং কোড
alphanumeric instruction	অক্ষরাংকীয় অনুদেশ	ময়েক-মশীং য়াথং

alphanumeric keyboard	अक्षरांकीय कुंजी पटल, कीबोर्ड	मयेक-मशींगी कि-बोर्ड
alternate memory	वैकल्पिक स्मृति	अतोप्ला निशिंग्वा
alternate route	वैकल्पिक अनुमार्ग	आतोप्ला लक्षी
alternate location	वैकल्पिक स्थिति	अतोप्ला लैफम
alternative name entry	वैकल्पिक नाम प्रविष्टि	अतोप्ला मिंगीएन्ट्री / मचन
alternative title	वैकल्पिक आख्या, वैकल्पिक शीर्षक	अतोप्ला मिंग्थोल
alternative version	वैकल्पिक पाठांतर	अतोप्ला राहनथोक
amalgamation	एकीकरण, समाहितकरण, समाहित करना	पूनशिनवा
ambiguity	संदिग्धता	चनैन राफम
ambiguity error	संदिग्धता त्रुटि	चनैन मरान
ambiguous title	अस्पष्ट आख्या, अस्पष्टशीर्षक	चनैन मिंग्थोल
American Library association (ALA)	अमेरिकन लाइब्रेरी एसोसिएशन (ए.एल.ए.)	अमेरिकन लाइब्रेरी एसोसिएशन (ए.एल.ए.)
American standard code for information interchange (ASCII)	अमेरिकन स्टैन्डर्ड कोड फार इन्फार्मेशन इन्टरचेंज (आस्की)	अमेरिकन स्टैन्डर्ड कोड फार इनफोर्मेसन इन्टरचेञ्ज (एसकी)
amplified basic class	प्रवर्धित मूलवर्ग	चाओथोक्क मरू काङ्गलुप
amplified class	प्रवर्धित वर्ग	चाओथोक्क काङ्गलुप
amplified facet	प्रवर्धित पक्ष	चाओथोक्क मायुगन
analog computer	अनुरूप अभिकलित्र, अनुरूप कम्प्यूटर	एनालोग कमप्यूटर

analog converter	अनुरूप परिवर्तक	एनालोग कनभर्तुर
analog device	अनुरूप युक्ति	एनालोग पाँइ
analog digital conversion	अनुरूप अंकीय रूपांतरण	एनालोगतगी डिजिटेल उत्सूकपा
analog network	अनुरूप जालक्रम	एनालोग शम्ना शिल्लम
analog scaling	अनुरूप मापन	एनालोग स्केलिण
analyse	विश्लषण करना	मचा थायवा
analysed title	विश्लेषित आख्या	मचा थायर मिंथोल
analysis	विश्लषण	मचा थायवा
analysis and synthesis	विश्लषण एंव संश्लेषण	मचा थायवा अमशुं पुनशिनवा
analytical bibliography	वैश्लेषिक ग्रंथसूची	मचा थायदोक्ल लाहिरिक परेण
analytical cataloguing	वैश्लेषिक प्रसूचीकरण	मचा थायदोक्ल केटेलोगिण
analytical classification	वैश्लेषिक वर्गीकरण	मचा थायदोक्ल मथायदोक
analytical engine	वैश्लेषिक इंजन	एनालाहिटकेल इञ्जिन
analytical entry	वैश्लेषिक प्रविष्टि	मचा थायवा एन्त्री / मचन
analytical index	वैश्लेषिक अनुक्रमणिका	मचा थायवा थिन्ताक
analytical note	वैश्लेषिक टिप्पणी	मचा थायना खण्डहनवा
analytic synthetic scheme	वैश्लेषी संश्लेषणात्मक पद्धति	मचा थायदोक-पुनशिन कांलोन
analytico synthetic classification	वैश्लेषी संश्लेषणात्मक वर्गीकरण	मचा थायदोक-पुनशिन मथायदोक
analyzed title	वैश्लेषित आख्या	मचा तार मिंथोल
ancillary subject	अनुषंगी विषय	मतेतं पांवा हीरम

annexure	সংলগ্নক	চেহাপ
annotated bibliography	সটিপ্পণ গ্রন্থসূচী	শন্দোৱা পীবা লাইৱিক পৱেং
annotated catalogue	সটিপ্পণ প্ৰসূচী	শন্দোৱা পীবা কেটলোগিং
annotation	অম্বিটিপ্পণ	শন্দোৱা তাকপা
annual	বাৰ্ষিক, বাৰ্ষিকী	চহীগী
annual publication	বাৰ্ষিক প্ৰকাশন	চহীগী চেফোঙ
annual report	বাৰ্ষিক ৰিপোর্ট, বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদন	চহীগী পাওদম
annual stock taking	বাৰ্ষিক ষ্টাৰ্ক পড়তাল	চহীগী অৱৈ পোং থিদোকপা
annual stock verification	বাৰ্ষিক ষ্টাৰ্ক সত্যাপন	চহীগী অৱৈবা পোং অচুম- চুমদা য়েংবা
anonymous	অনামক	মিং পন্দ
anonymous author	অনাম লেখক	মিং পন্দ অইবা
anonymous book	অনামক গ্ৰন্থ	মিং পন্দ লাইৱিক
anonymous publication	অনামক প্ৰকাশন	মিং পন্দ চেফোঙ
anonymous server	অনাম পৰিষেবক, অনাম সৰ্বৰ	শকখঙদ সৰ্ভৰ
anonymous work	অনাম ৰচনা, অনাম কৃতি	মিং পন্দ খুংই
anopisthographic block book	একপাশ্বৰ্বমুদ্ৰিত গ্ৰন্থ	লমায় নামনম লাইৱিক
anterior subdivision	পূৰ্ববৰ্তী উপবিভাগ, পূৰ্ববৰ্তী উপবিভাজন	মাংদা থমগদবা শৰুক
anteriorising common isolate	পূৰ্ববৰ্তী সামান্য একল, পূৰ্বস্থাপক সৰ্বনিষ্ঠ একল	মাঙ থাৰিবা কমন আইসোলোট

anteriorising digit	পূর্বস্থাপক অংক, পূর্ববর্তী অংক	মাঙ থারিবা মশীং
anteriorising value	পূর্বস্থাপক মান, পূর্ববর্তী মূল্য	মাঙ থারিবা মতিক
anthology	সংগ্রহ	বাবেং/শেবেং অখোম্বা
anticipated library services	পূর্বানুমানিত পুস্তকালয় সেবা	ওইরক য়াবা লৌশিং কোন থবক
anticipatory reference service	পূর্বানুমানিত সংদর্ভ সেবা	থিরক য়াব মরী মখোঙ থবক
antiquarian bookseller	প্রাচীন পুস্তক বিক্রেতা	অরি লাইরিক য়োনবা মী
antiquity	প্রাচীনতা, পুরাতনতা	অরিবা
antivirus	প্রতিবিষাণু সॉফটবেয়র, এন্টীভায়রস	এন্টী ভাইরস / মহিক ঙাকনা পাইম্ব
apex library	শীর্ষ পুস্তকালয়	লৌশিংকোন মকোক
apoconym	বিকৃতনাম	ময়েক-বাবেং রাহন্দোক মিং
apocryphal book	সংদিগ্ধপ্রমাণ পুস্তক, অপ্রমাণ পুস্তক	য়ুমফম য়াওদ লাইরিক
apograph	(মূল কী) প্রতি	অশেং খুংই
apostrophe	লোপ-চিহ্ন	ময়েক লৌথোক / মপু থঙন খুদম
appendix	পরিশিষ্ট	হাপচিন শরুক
application	অনুপ্রয়োগ	শিজিন্ন
application control menu	অনুপ্রয়োগ নিয়ন্ত্রণ প্রসূচী	শিজিন্ন তাকপা পরেং
application developer	অনুপ্রয়োগ বিকাশক	শিজিন্ন পাইম্ব পুথোকপা
application software	অনুপ্রয়োগসॉফটবেয়র, এপ্লিকেশন সॉফটবেয়র	এপ্লিকেশন সোফ্টবেয়র

applied bibliography	অনুপ্রযুক্ত গ্রন্থবিজ্ঞান, ঐতিহাসিত গ্রন্থ বিজ্ঞান	পুঁৱাৱিগী লাইৱিৱিক পৱেং
approach material	উপাগম সামগ্ৰী, পৰিচয়াত্মক সামগ্ৰী	থিৱক মচাক
approach point	উপাগম বিন্দু, উপাগম স্থল	থিৱক ফম
approach term	উপাগম পদ, অভিগম পদ	থিৱক ৱাইহে
appropriate	উপযুক্ত	চানবা
APUPA arrangement	অপূপা বিন্যাস	অপূপা খুৎশিন
archival library	1. পুৱালেখ পুস্তকালয় 2. পুৱালেখাগাৱ	অৱি লাচন লৌশিংকোন
archives	অভিলেখ, অভিলেখাগাৱ	অৱি লাচন শঙ
archiving	পুৱালেখন	অৱি লাচন
area notation	ক্ষেত্ৰ সংকেতন	মফম তাক্ৰা- খুদম
area number	ক্ষেত্ৰ সংখ্যা	মফম তাক্ৰা- মশীং
area of description	বিৱৰণ ক্ষেত্ৰ	তাক্ৰিফম
area table	ভৌগোলিক সাৱণী, ক্ষেত্ৰ-সাৱণী	লৈফম তাকপা টেবল
arithmetic logic unit (ALU)	অংকগণিতীয় তৰ্ক একক, অংকগণিতীয় তৰ্ক ইকাই (এ এল য়)	এৱিথমেটিক লোজিক যুনিট (এ.এল.য়ু)
arithmetic operator	অংকগণিতীয় আঁপেটৰ, অংকগণিতীয় সংকাৱক	এৱিথমেটিক ওপৱেটৰ
arithmetic unit	অংকীয় একক, অংকীয় ইকাই	অঙ্কগী খুজিং
ARPANET	অৱপানেট	অৱপানেট
arrangement	1. বিন্যাস 2. ব্যৱস্থা, ব্যৱস্থাপন	খুৎশিন

arrangement of entries	प्रविष्टियों का व्यवस्थापन	मचनगी / एन्ड्रिगी खुंशीन
array	1. पंक्ति 2. सरणी	परेंग
array isolate	पंक्ति एतल	परेंग नाइतोम
array of classes	वर्गपंक्ति, वर्ग सरणी	कांलुपकी परेंग
array of structures	संरचना सरणी	शक्तुम - परेंग
arrester	समापक कोष्ठक	पनथे
art canvas	हल्का बुकरम	अपौ फी
art of classification	वर्गीकरण कला	मथायदोक्की मथे
art of the book	पुस्तक कला	लाइरिक्की मथे
art vellum	हल्का कपड़ा, आर्ट वेलम	अथोए शडन
article selector	वस्तु चयक, वस्तु चयनक	पोएशक थल्लिवा
artifact	कलाकृति विरुपण साक्ष्य	खुंथेह पोएथोक
artifact simulation	विरुपण साक्ष्य अनुकरण	खुंथेह पोएथोक मालहन
artificial classification	कृत्रिम वर्गीकरण	खुंशेम मथायदोक
artificial composite book	कृत्रिम संमिश्र पुस्तक	खुंशेम पुनशीन लाइरिक
artificial digit	कृत्रिम अंक	खुंशेमगी मशिं
artificial indexing language	कृत्रिम अनुक्रमणीकरण भाषा	खुंशेमगी थिल्लोक लोल
artificial intelligence	कृत्रिम बुद्धि	खुंशेम लौशिं
artificial language	कृत्रिम भाषा	खुंशेम लोल
artificial leather	कृत्रिम चर्म	खुंशेम शडन
artificially bound	कृत्रिमतः जिल्दबंदी	खुंशेम खुंथा
ascending order	आरोही क्रम	मथंमनाओ महेंगग
ascetonym	शिष्ट नाम	टीं-लेम मिं

aspect classification	পক্ষ বর্গীকরণ	চুন য়েং মখায়দোক
assembler	স্মারাंतरক, কোডাंतरক	পুনশিনহল্লিবা
assembler language	কোডাंतरক ভাষা, স্মারাंतरক ভাষা	পুনশিনহল্লিবা লোল
assembler programme	কোডাंतरক প্রোগ্রাম, স্মারাंतरক প্রোগ্রাম	পুনশিনহল্লিবা খৌরম
assembly language	কোডাंतरক ভাষা, স্মারাंतरক ভাষা	পুনশিনলোল
assembly language software flexibility	কোডাंतरক ভাষা সাফটবেয়র নম্যতা	পুনশিনলোল সোফ্টবায়র হোংদোক হোংজিন য়াৰা
assigned book	আরক্ষিত পুস্তক	থফম তাল্লু লাইরিক
assimilation	স্বাংগীকরণ	পুনশিনহনবা
assistance to readers	পাঠক সহায়তা	অপাবদা তেঙবাং
assistant librarian	সহায়ক পুস্তকাধ্যক্ষ, সহায়কপুস্তকালয়াধ্যক্ষ	এসিস্টেন্ট লাইব্রেরিয়ান / লৌশিং কোন তেংবাঙলৌই
associated book	সংবদ্ধ পুস্তক	লোয়না লাইরিক
associated book note	সংবদ্ধ পুস্তক টিপ্পনী	লোয়ন লাইরিক নোত
associated term	সংবদ্ধ পদ	লোয়ন –হৈ
Association for Information Management (Aslib)	সূচনা প্রবন্ধন সংঘ, এসসিএথান ফাঁর ইনফার্মেশন (এসলিবি)	এসোসিয়েসন ফোর ইনফোর্মেশন মেনেজমেন্ট (এসলিবি)
association library	1. সংঘ পুস্তকালয় 2. সংস্থা পুস্তকালয়	লুপকী লৌশিংকোন
association of research library	শৌধ পুস্তকালয় সংঘ	থিরেল লৌশিংকোন লুপ

association publication	संस्था प्रकाशन	लुपकी- चेफोणु
assumed term	गृहीत पद	यानर है
asterisk	तरांक, तराचिन्ह	थन-खुदम
astronomical almanac	खगोलीय पंचांग	नोएलोन खुंपाय
asymmetric device	असम्मिमत युक्ति	एसिमेट्रिक डिभाईस / ओंमानद पाईस
asymmetrical digital subscriber line (ADSL)	असम्मिमत अंकीय सथुल्क लाइन (एडीएसएल)	एसिमेट्रिकेल दिजिटेल सबसक्राइबर लाइन (ए डि एस एल)
asymmetry	असम्मिमत	एसिमेट्रि/ ओंमानदबा
asynchronous communication	अतुल्यकालिक संचार, संचार असहकालिक	खेन्न पाई
asynchronous device	अतुल्यकालिक युक्ति	मानदबा फाओदोरुबा पाईस
asynchronous transmission	अतुल्यकालिक संचारण	मानद मथादोक
asyndetic catalogue	अंतनिर्देश रहित प्रसूची, असंयोगी प्रसूची	कनजंसन याओद केटेलोग
attribute	गुण, विशेषता	मणुन
audio cassette	श्रव्य कैसट	तान केसेट
audiotape storage unit	श्रव्य टेप भंडारण एकक, श्रव्य टेप भंडारण इकाई	तान टेप थमफम
audio-video cassette	श्रव्य-दृश्य कैसेट	तान उन केसेट
audio-visual library	श्रव्य-दृश्य प्रस्तकालय	तान उन लौशिंकोन
audio-visual media	श्रव्य-दृश्य माध्यम	तान उन पाईस
augmented edition	परिवर्धित संस्करण	चाओथोक खुंनम

authenticated copy	প্রমাণিত প্রতি	চুমথোকহন কপী
authentication	প্রমাণীকরণ	চুমথোকহনবা
authentication protocol	প্রমাণন প্রটোকাল	চুমথোকহন চৎন কাঙলোন
author	লেখক, গ্ৰন্থকার	অইবা
author abstract	লেখকীয় সার	অই তাকপা / অইবৈ অশম-রা
author analytical entry	লেখক বৈশ্লেষিক প্রবিষ্টি	অই তাকপা এত্ৰী / মচন
author and title catalogue	লেখক এং শীর্ষক প্রসূচী	অই মীংথোল কেটলোগ
author approach	লেখক উপাগম	অইবদা থিবা
author bibliography	লেখক গ্ৰন্থসূচী	অইবগী লাইরিক পরেং
author catalogue	লেখক প্রসূচী	অইবগী কেটলোগ
author entry	লেখক প্রবিষ্টি	অইবগী এত্ৰী / মচন
author heading	লেখক শীর্ষক, গ্ৰন্থকার শীর্ষক	অই-পুতক
author index	লেখক অনুক্রমণিকা	অইব থিত্তাক
author statement	লেখক বিবরণ	অই বারোল
authoring	সংলেখন ভাষা	ইরিব
authorized edition	অধিকৃত সংস্করণ	অয়া পীথ্র খুৎনম
authoritative edition	প্রামাণিক সংস্করণ, আধিকারিক সংস্করণ	য়ানর খুৎনম
authoritative source	প্রামাণিক স্রোত, আধিকারিক স্রোত	য়ানর মচাক
authority list	প্রামাণিক সূচী, প্রাধিকৃত সূচী, প্রাধিকৃত শীর্ষকাবলি	য়ানর পরেং

authorization	प्राधिकरण, अधिकृति, अधिकरण	अयाबा पीबा
authorized edition	अधिकृत संस्करण, प्राधिकृत संस्करण	अया पीत्र खुंनम
authorship	लेखकत्व, कृतित्व	अइबगी ओइबा
auto abstract	स्वतःसार	मदोम शुपचिन
auto abstracting	स्वतःसारकरण	मदोम शुपचिञ्जबा
auto coding	स्वतःकूटलेखन	मदोम कोड शेषा
autobiography	आत्मकथा	मपुस्त्रिबारी
autolithography	स्वतः शिलामुद्रण	नुंदा मदोम हकचबा
automated indexing	स्वचालित अनुक्रमणीकरण	मदोम याओफम थिञ्जाक
automated system	स्वचालित पद्धति	मदोम शेमहन काङ्लोन
automatic abstracting	स्वतः सारकरण	मदोम शुपचिञ्जिबा
automatic data processing	स्वतः आंकडा प्रक्रमण	मशाना दाता शेमजबा
automatic data processing system	स्वतः आंकडाप्रक्रमण तंत्र	मशाना दाता शेमज काङ्लोन
automatic error correction	स्वतः त्रुटि-संशोधन	मशाना अरान चुमथोकपा
automatic index	स्वतः अनुक्रमण	मशाना थिञ्जाकचबा
automatic indexing	स्वतः सूचीकरण	मशाना थिञ्जाकचरिबा
automatic number identification	स्वतः संख्या अभिज्ञान	मशाना मशिं ताकचबा
automatic pagination	स्वतः पृष्ठन	मशाना लमाय शेमजबा
automatic punching	स्वतः छिद्रण	मशाना ह्चबा
automatic tape punch	स्वचल टैप छिद्रक	मशाना तेप ह्चबा

automation	স্বচালন	মরোমদোম শুজবা
autonym	বাস্তবিক নাম	মশাগী মীং
auxiliary title	গৌণ আখ্যা, অপাখ্যা, সহায়ক আখ্যা	তেঙবাং মীংথোন
auxiliary memory	সহায়ক স্মৃতি, সহায়ক মেমোরী	তেঙবাং নীংশিং
auxiliary number	সহায়ক সংখ্যা, সহায়ক অংক	তেঙবাং মশিং
auxiliary publication	সহায়কপ্রকাশন	তেঙবাং চেফোঙ
auxiliary schedules and tables	সহায়ক সারিণিয়াং एवं তালিকাং	তেঙবাং সিডুয়ল অমশুং টেবল
auxiliary storage	সহায়ক ভঁডারণ	অহেন পোৎথক্ষম
auxiliary table	সহায়ক তালিকা	তেঙবাং টেবল
auxiliary title	উপশীর্ষক, উপ-আখ্যা	তেঙবাং মিংথোল
azure tooling	সমরেখীয অলংকরণ	অজুর টুলিং

B

back up	পূর্তিকর, बैकअप	বেক কপ / মেনথংপা
back end	পশ্চ ভাগ	অরোই শরুক
back file	পূর্ব ফাইল,পূর্ব অংকাবলী	মমাংগী ফাইল / চেজল
back issue	পূর্ব অংক	মমাংগী চেফোঙ
back margin	পিছলা হাশিয়া, পশ্চ উপাংত	মনমগী পনঠৈ

back of title page	पश्च मुखपृष्ठ, आख्या पृष्ठ का पश्च भाग	मिंथोल लामायणी मनम
back spacing	पश्चीयन	तुंहनफम
back title	पश्च आख्या	ममांगी मिंथोल
back up	पूर्तिकर, बैकअप	बेक कप / मेनखंपा
background printing	परोक्ष मुद्रण, पृष्ठभूमि मुद्रण	शिगोन्न खुंनम / फिगा खुंनम
background processing	परोक्ष प्रक्रमण, पृष्ठभूमि प्रक्रमण	उद थो०२
background programme	परोक्ष क्रमादेश, पृष्ठभूमि क्रमादेश	उद थौरम
background recovery	परोक्ष प्राप्ति	हना फंवा
backing storage	सहायक भंडारण	अहेन पो०१ थमफम
backspace	पश्चीयण	तुंहनवा / तुंहनफम
backup copy	पूर्तिकर प्रति, बैक-अप कॉपी	मेनखं कपी
backup memory	पूर्तिकर स्मृति, बैक-अप मेमोरी	बेक अप मेमोरी
Bacon's chart of learning	बेकन का अभिगम चार्ट	बेकानगी तमनवा चार्ट
bad sector	अनुपयोगी खंड	शीजिन्नद शरुक
balopticon	बैलोप्टिकन, बैलोप्रकाश प्रक्षेपक	ममि कापथोरु खुंलाई / बेलोपटिकोन
bandwidth	बैंड चौड़ाई	थोङ्जेल चां
banned book	निषिद्ध पुस्तक	थिंल लाइरिक
bar code	रेखिका कूट, बार कोड	बार कोड

bar code printer	ৰেখিকা কূট মুদ্রক, বারকোড প্রিন্টর	বার কোড নম্বৰা
bar code reader	বারকোড রীডর, ৰেখিকাকূটরীডর	বার কোড পাৰিৰা / পাৰা
bar code scanner	ৰেখিকা কূট স্কেনর, বারকোড স্কেনর	বার কোড লৌন খুংলাই
base number	আধাৰ সংখ্যা, আধাৰ অংক	যুমফম মশিং
basic class	মূলবর্গ, আধাৰভূত বর্গ, আধাৰিক বর্গ	মরু কাঙলুপ
basic classification	মূল বর্গীকরণ	মরু মখায়দোক
basic entry	মূল প্রবিষ্টি	মরু এপ্রী / মচক
basic facet	মূল পক্ষ	মরু মায়ওন
basic file system	মূলাধাৰ ফাইল তন্ত্ৰ, আধীৰী সঁচিকা তন্ত্ৰ	মরু চেজল কাঙলৌন
basic input output system (BIOS)	মূলাধাৰ নিবেশ নিৰ্গম তন্ত্ৰ (ৰায়োস)	মরু হাপচিন লৌথোক কাঙলৌন
basic instruction	আধাৰিক অনুদেশ	মরু য়াথং
basic law	মূল নিয়ম	মরু নিয়ম
basic plan	মূল য়োজনা	মরু হৌরাং
basic subject	মূল বিষয়	মরু হীৰম
basil	মেষ চর্ম	য়াও মউন
bastard title	সঁক্ষিপ্ত আখ্যা	অশম মিংথৌল
batch file	ৰৈচ ফাইল, ৰৈচ সঁচিকা, সমূহ সঁচিকা	ৰেটচ ফাইল / তাক্কক চেজল
batch operating system	ৰৈচ প্ৰচালন তন্ত্ৰ, সমূহ প্ৰচালন তন্ত্ৰ	ৰেটচ ওপৰেটিং সিস্টেম / তাক্কক থবক পাঙথোক কাঙলৌন

batch processing	बैच प्रक्रमण, समूह प्रक्रमण	बेटच प्रोसेसिंग / ताक्क नाइना शेष-शावा
batched communication	समूह संचार, बैच संचार	ताक्कक मान्न पाउ फाओदोरुवा
bay guide	वीथी संदर्शिका, बे गाइड	बे गाइड / थमफम ताकपा
benchmark	निर्देश-चिह्न, मानक स्तर	थाकलेप खुदम
bespeaking	पुस्तक आरक्षण, अग्रिम मांग	लाइरिक कनशिन
bestseller	बहुविक्रीत	खुाईदगी योन्मी
biannual	अर्ध वार्षिक, छमाही	चहीदा अनिरक
bias	झुकाव, अभिनति	मीचं
bias phase relation	अभिनति दशा संबंध, झुकाव दशा संबंध	मीचं नाइवा मरी
bias relation	अभिनति संबंध, झुकाव संबंध	कान्न येववा मरि
bibelot	गुटका (छोटी पुस्तक)	अपिक लाइरिक / लाइरिक मचा
bible style	बाइबल शैली	बाइबल मके /म०९
biblia pauperum	सचित्र बाइबल	बिल्लिया पौपेरम
bibliogenesis	ग्रंथनिर्माण	लाइरिक परेणं शेषमलोन
bibliographer	ग्रंथसूचीकार	लाइरिक परेणं शेषमा मी
bibliographic	ग्रंथपरक, ग्रंथात्मक	लाइरिक परेणं ओइवा
bibliographic classification	बिब्लियोग्राफिक वर्गीकरण, विन्यासात्मक वर्गीकरण	लाइरिक परेणं मथायदोक
bibliographic control	ग्रंथपरक नियंत्रण	लाइरिक परेणं चुप्पि

bibliographic data	ग्रंथपरक आँकड़ा, ग्रन्थात्मक आँकड़ा	লাইব্রিক পরেং মচাক
bibliographic entity	ग्रंथपरक तत्व	লাইব্রিক পরেং পোৎলম
bibliographic format	ग्रंथपरक संरूप	লাইব্রিক পরেং মওং
bibliographic index	ग्रंथसूची अनुक्रमणिका	লাইব্রিক পরেং থিস্তাক
bibliographic information	ग्रंथपरक सूचना	লাইব্রিক পরেংগী ঙ্গপাউ
bibliographic service	ग्रंथपरक सेवा	লাইব্রিক পরেং ফংহনবা
bibliographical activities	ग्रंथपरक गतिविधियाँ	লাইব্রিক পরেংগী থৌদৌ
bibliographical agency	ग्रंथपरक अभिकरण	লাইব্রিক পরেং মীহুং / এজেন্সি
bibliographical centre	ग्रंथपरक केंद्र	লাইব্রিক পরেংগী শেমফম
bibliographical classification	ग्रंथपरक वर्गीकरण	লাইব্রিক পরেংগী মথায়দোক / বিন্দিওগ্রাফিকেল ক্লাসিফিকেসন
bibliographical control	ग्रंथपरक नियंत्रण	লাইব্রিক পরেংগী চুপ্পি
bibliographical coupling	ग्रंथपरक युग्मन	লাইব্রিক পরেং পাবোৎনবা
bibliographical data	ग्रंथपरक आँकड़ा, ग्रन्थपरक डाटा	লাইব্রিক পরেংগী মচাক
bibliographical database	ग्रंथपरक डाटाबेस	লাইব্রিক পরেংগী মচাককোন
bibliographical description	ग्रंथपरक विवरण	লাইব্রিক পরেং শকতাক
bibliographical dictionary	ग्रंथपरक कोश	লাইব্রিক পরেংগী লোনগৈ

bibliographical entity	ग्रंथपरक तत्व	लाइरिक परेङ्गी पोङलम
bibliographical guide to biography	जीवनचरित संदर्शिका ग्रंथसूची	पूस्मि रि ताकपा लाइरिक परेङ
bibliographical index	ग्रंथपरक सूची, अनुक्रमणिका	लाइरिक परेङ्गी शीस्ताक
bibliographical organization	ग्रंथपरक व्यवस्थापन	लाइरिक परेङ शेमगङ्लोन
bibliographical periodical	ग्रंथपरक आवधिक पत्रिका	लाइरिक परेङ्गी चेफोङ
bibliographical reference	ग्रंथपरक संदर्भ	लाइरिक परेङ्गी मरिमखोङ
bibliographical review	ग्रंथपरक समीक्षा	लाइरिक परेङ नैनबा
bibliographical service	ग्रंथपरक सेवा	लाइरिक परेङ्गी थवक
bibliographical source	ग्रंथपरक स्रोत	लाइरिक परेङ फङ्फम
bibliographical survey	ग्रंथपरक सर्वेक्षण	लाइरिक परेङ थिजिनबा
bibliographical tool	ग्रंथपरक साधन	लाइरिक परेङ्गी खुङलाई
bibliographing	ग्रंथसूची विमर्श	लाइरिक परेङ शेम्बागी
bibliographize	ग्रंथसूची बनाना	लाइरिक परेङ शेम्बा
bibliography	ग्रंथसूची	लाइरिक परेङ
bibliography of bibliographies	ग्रंथसूचियों की ग्रंथसूची	लाइरिक परेनशिङ्गी परेङ
bibliolater	ग्रंथपूजक	लाइरिक लाङ्चमी
bibliolatry	ग्रंथ पूजा	लाइरिक लाङपा
bibliologist	ग्रंथविज्ञानी	लाइरिक परेङ काङ्लोन
bibliology	ग्रंथविज्ञान	लाइरिक काङ्लोन
bibliomania	ग्रंथोन्माद	लाइरिकता उङ्वा

bibliometrics	ग्रंथमिति	লাইরিক শক্তাক লোন
bibliometry	ग्रंथमिति	লাইরিক শক্তাক পথাপ
bibliomining	ग्रन् खनन, ग्रंथमितीक खनन	লাইরিক্তগী থিবা
bibliopegic	जिल्द (साज) संबंधी	লাইরিক লমাই শেশ্বা
bibliopegist	जिल्दसाज	লাইরিক লমাই শেমলিবা
bibliopegy	जिल्दसाजी	লাইরিক ফাজিনবাগী
bibliophilism	पुस्तक प्रेम	লাইরিক মনুংশি
bibliophobia	ग्रंथभीति	লাইরিক্তা হঙ্গোয়বা
bibliopoesy	पुस्तकनिर्माण	লাইরিক মশেম
bibliopole	दुर्लभ ग्रंथ विक्रेता	লাইরিক যোনব মতো
bibliopoly	दुर्लभ ग्रंथ विक्रय	লাইরিক যোনবা
bibliosoph	ग्रंथविद्	লাইরিক খঙুবা
bibliotaph	ग्रंथकृपण	লাইরিক লোংশিনবা
bibliothecal classification	विन्यासात्मक वर्गीकरण	লাইরিক্কী মখাইদোক
bibliotheary	पुस्तकाध्यक्ष, पुस्तकालयाध्यक्ष	লৌশিংকোনগী মকোক
bibliotheque	पुस्तकालय	লৌশিংকোন
bibliotherapy	पुस्तक चिकित्सा	লাইরিক্কী লাইয়েং
biennial	द्विवार्षिक	চহী অনিগী
bifurcate classification	द्विविधा वर्गीकरण	অনি থোকপী মখাইদোক
bifurcation	द्विविभाजन	অনি থোকপা
bilingual	द्विभाषी	লোল অনিগী
bilingual dictionary	द्विभाषीय शब्दकोश	লোল অনি লোলগৈ

bimonthly	পাক্ষিক, অর্ধমাসিক	থাঅনিগী
binary	দ্বি-আধারী	অনিগী পুংবা
binary code	দ্বি-আধারী কোড, দ্বি-আধারী কূট	বাইনারী কোড /পুংবাগী কোড
binary conversion	দ্বি-আধারী পরিবর্তন	পুংবাদা ওস্বোকপা
binary counter	দ্বি-আধারী গণক	পুংবা থিবা
binary digit	দ্বি-আধারী অংক	পুংবা মশিং
binary notation	দ্বি-আধারী সংকেতন	পুংবা খুদম
binary number	দ্বি-আধারী সংখ্যা	পুংবা মশিং
binary operation	দ্বি-আধারী সংক্রিয়া	পুংবা মপাঙথোক
bind tooling	জিল্দ অলংকরণ	নিংথি খুংফা
binder's board	জিল্দি গল্তা	ফাজিন উপাক
binder's date	জিল্দ তারিখ	ফাজিন তাং
binder's paste	জিল্দসাজ লেই	ফাজিন চনাং
binder's ticket	জিল্দসাজ লেবল	ফামীগী শত্তাকচেনপ
binder's title	জিল্দসাজ আখ্যা	ফামীগী মিংথোল
bindery	জিল্দসাজী কক্ষ, জিল্দসাজী বিভাগ	ফাজিনফম
binding	জিল্দসাজী, জিল্দবন্দী	ফাজিনবা
binding book	জিল্দবন্দী রজিস্টর	লাইরিক ফাজিনবা
binding department	জিল্দসাজী বিভাগ	ফাজিন লোইশাঙ
binding edge	জিল্দ কোর	ফাজিন চিদাই
binding margin	জিল্দ হোশিয়া	ফাফম মপান
binding record	জিল্দ বিবরণ	ফাজিন লাচন

binding register	जिल्दसाजी रजिस्टर	ফাজিন লাচন খতা / রেজিস্টর
binding sample	নমুনা জিল্দ, জিল্দসাजी প্রতিরূপ	ফাজিনবগী মান্ন-মহুৎ
binding sequence	জিল্দ অনুক্রম	ফাজিনবগী পরিং
binding slip	জিল্দসাजी पर्ची	ফাজিন চে
binding specimen	নমুনা জিল্দ, জিল্দসাजी প্রতিরূপ	ফাজিনবগী মান্ন-মহুৎ
bio-bibliography	जीवनी ग्रंथसूची, सचरित ग्रंथसूची	পুন্সিৱারিশিংগী পরেং
biographee	जीवनी नायक, जीवनचरित नीयक	পুন্সিৱারি
biographical catalogue	जीवनी ग्रंथसूची, जीवनचरित ग्रंथसूची	পুন্সিৱারিগীকেটলোগ
biographical dictionary	जीवनी चरित कोश, जीवन कोश	পুন্সিৱারি লোলগৈ
biographical entry	जीवनी प्रविष्टि	পুন্সিৱারি মচন
biographical index	जीवनी अनुक्रमणिका	পুন্সিৱারি শীস্তাক
biographical source	जीवनचरित स्रोत	পুন্সিৱারি ফংফম
biography	जीवनचरित, जीवनी	পুন্সিৱারি
bipartite	द्विभागी	নকল অনিগী
bipolar	द्विध्वी	অনি লোংবা
birch bark	भोज की छाल	ইবা যাৱা উকু / ভুজপত্র
Biscoe time number	बिस्को समय संख्या, समयांक	ভিসকোগী মতম -মশিং
bit	द्वयंक, द्विआधारी अंक	বিট / খ্বায়দগী পিকপা মচেং

biweekly	পাক্ষিক	থাখায়গী
blank character	ৰিক্ত সংপ্রতীক	অহাঙ ময়েক
blank leaf	কোৱা পন্না	অহাঙ চৈনা/ লাতিম
blank page	কোৱা পৃষ্ঠ	অহাঙ লমায়
blacking	উমৰী ছপাই	হাংহনবা
blind index	অদৃশ্য অনুক্রমণিকা	উৎত থিত্তাক
blind reference	অন্ধ নিৰ্দেশ	উদ মৰী মখোঙ
block	খঙ, ব্লক, ঠপ্পা	পন্দুপ / ব্লোক
block accession	সামূহিক পৰিগ্রহণ	পন্দুপ নাইনা চনশিনবা
block arrangement	স্থূল ব্যৱস্থাপন (পুস্তকোঁ কা)	শিন্দোকপা
block books	ব্লক পুস্তক	উনমগী লাইৰিক
block diagram	খঙক আৰেখ	উনমগী খুংয়েক
block letters	বড়ৈ অক্ষৰ, সাফ অক্ষৰ	ময়েক অচৌবা
block plan	স্থূল ব্যৱস্থাপন (পুস্তকোঁ কা)	থমফম চানবা খৌৱাং
block printing	ঠপ্পা ছপাই	উনম খুংনম
blog	ব্লক	ব্লোগ
Bluetooth	ব্লুটুথ	ব্লুটুথ
blurb	ব্লৰ্ব, শস্তি	লাইৰিক শক্তাকপা
board binding	গত্বে কী জিল্দ	অথাখুংফা / খুংপুন
board label	লেপিত লেবল	চেখুম চেনপ / বোর্ড লেবল
body of entry	প্ৰতিষ্ঠিত সংৰচনা	ইশিনফম
bold face	মোটে অক্ষৰ	অপৌ-ময়েক
bone folder	মোড় পটৰী, বোন ফোল্ডৰ	বোন ফোলদৰ

book	পুস্তক, গ্রন্থ	লাইব্রিক
book holder	পুস্তক ধারক	লাইব্রিক ঙ্গাফ্লেী
book acquisition	পুস্তক সংপ্রাপ্তি	লাইব্রিক লৌশিনবা
book arrangement	গ্রন্থ ব্যবস্থা, গ্রন্থ ব্যবস্থাপন, গ্রন্থ বিন্যাস	লাইব্রিক শীন্দোকপা
book bank scheme	পুস্তক বঁক যোজনা	বুকবেঙ্ক শৌরাং
book bin	পুস্তক ধানী	লাইব্রিক হাপফম
book binder	জিল্দসাজ	লাইব্রিক ফাজিনমী
book brace	পুস্তক অবলंब	লাইব্রিক ফান পোং /ঙাফ্লেী
book capacity	পুস্তক-ধারিতা	লাইব্রিক থম্বা ঙ্গম্চাং
book card	পুস্তক কার্ড	লাইব্রিক কার্ড
book case	পুস্তক কেস	লাইব্রিক উপু
book catalogue	পুস্তক প্রসূচী	লাইব্রিক কেটলোগ
book classification	পুস্তক বর্গীকরণ	লাইব্রিক মখায়দোক
book club	পুস্তক কলব	লাইব্রিক ক্লব
book collection	পুস্তক সংগ্রহ	লাইব্রিক খোমজিনবা
book cover	পুস্তক আবরণ	লাইব্রিক মখুম
book cradle	পুস্তক ধারক	লাইব্রিক থমফম
book delivery	পুস্তক বিতরণ	লাইব্রিক পীথোকপা
book display	পুস্তক প্রদর্শন	লাইব্রিক উংপা
book distributor	পুস্তক বিতরক	লাইব্রিক য়েছোকমী
book drive	পুস্তক প্রাপ্তি-অভিযান	লাইব্রিক খোমবা
book elevator	পুস্তক উত্থাপক, পুস্তক এলিবেটর	লাইব্রিক ইনখং খুংলাই
book end paper	অস্তর কাগজ অন্ত্য কাগজ	লাইব্রিকীঅরোইচে

book exhibit rack	पुस्तक प्रदर्शन रैक	लाइरिक उ०पा सगाई / खाँरा
book exhibition	पुस्तक प्रदर्शनी	लाइरिक उ०पा
book fair	पुस्तक मेला	लाइरिककुम्भै
book form	ग्रंथाकार, पुस्तकाकार	लाइरिक म००
book hunter	पुस्तक अन्वेषी	लाइरिक थिवा मी
book index entry	पुस्तक निर्देशी प्रविष्टि	लाइरिक शीञ्जाक मचन
book inventory	पुस्तक सूची	लाइरिक थिन-पाँसै / परे०
book issue	पुस्तक निर्गम	लाइरिक पीवा
book jacket	जल्द आवरण, पुस्तक जैकेट	लाइरिक मखुम
book label	पुस्तक लेबल	लाइरिक चैनप
book lift	पुस्तक उत्थापक, पुस्तक लिफ्ट	लाइरिक थाङ्ग खुँलाइ
book lifter	पुस्तक वाहक	लाइरिक थाङ्गलिवा
book list	पुस्तक सूची	लाइरिक ममि० परे०
book lover	पुस्तक प्रेमी, ग्रंथप्रेमी	लाइरिक नुंशिजवा
book mark	पुस्तक चिह्न	लाइरिक चेखन
book number	पुस्तक अंक, ग्रंथांक	बुक नम्बर / लाइरिक तारु- मशि०
book on loan	उधार पर पुस्तक	शान्दाकथिवा लाइरिक
book piracy	साहित्यिक चोरी	लाइरिक हुरान खुँफो०
book plate	बुक प्लेट, पुस्तक स्वामित्व सूचक	बुक प्लेट / लाइरिक मपु खुँन-चे
book review	पुस्तक समीक्षा	लाइरिक नैनवा
book selection	पुस्तक चयन	लाइरिक खनवा

book selection card	পুস্তক চয়ন পত্রক	লাইব্রিক খন্স-কার্ড
book selection committee	পুস্তক চয়ন সমিতি	লাইব্রিক খন্স লুপ
book selection process	পুস্তক চয়ন প্রক্রিয়া	লাইব্রিক খন্সগী হৌওং
book selection tools	পুস্তক চয়ন সাধন	লাইব্রিক খন্সগী পাইন্স
book selector	পুস্তক চয়নকর্তা	লাইব্রিক খনমী
book seller	পুস্তক বিক্রেতা, গ্রন্থ বিক্রেতা	লাইব্রিক য়োনবা
book stack	পুস্তক স্টেক, পুস্তক ভঁডার	লাইব্রিক থম্ফম
book stamp	পুস্তক মুহর	লাইব্রিক্কা উনম
book stand	পুস্তক স্টেণ্ড	লাইব্রিক থেনফম
book stock	গ্রন্থ সংগ্রহ, পুস্তক সংগ্রহ	লাইব্রিক্কা মান / থমফম
book support	পুস্তক অবলম্ব	লাইব্রিক ঙাক্কৌ
book tag	বুক টেগ	বুক টেগ / লাইব্রিক্তা নপ্পা
book trade	পুস্তক ব্যাপার	লাইব্রিক লল্লোনবা
book trade directory	পুস্তক ব্যাপার নির্দেশিকা	লাইব্রিক লল্লোনবগী শক্তাক পরেং
book tray	পুস্তক ট্রে	লাইব্রিক হাপ্পা লুক
book trolley	পুস্তক ট্রলী	লাইব্রিক কাংপোং / বুক ট্রোল্লী
book turnover	পুস্তক নির্গম আৱর্ত	লাইব্রিক রাইহন চাং
book week	পুস্তক সপ্তাহ	লাইব্রিক চয়োল
bookend	পুস্তক অবলম্ব	লাইব্রিক ঙাক্কৌ
booketeria	পুস্তকালয়, বুকটেরিয়া	লাইব্রিক শঙ
booklet	বুকলেট, পুস্তিকা	লাইব্রিক মচা

bookmaker	लिक्खाइ	लाइरिक ईवा मी
bookmobile	पुस्तकावाहीनी	लाइरिक कोई-८९
books on approval	अनुमोदनार्थ पुस्तकें, अवलोकनार्थ पुस्तकें	अया ङाईवा लाइरिक
bookshop	पुस्तकों की दुकान	लाइरिकयोनफम
bookworm	किताबी घुन, गंध- -व्यसनीकिताबीकीड़ा	लाइरिक तिन
Boolean expression	बूलीयन व्यंजक	बुलियन मफोण्डोक
Boolean function	बूलीयन फलन	बुलियन मथो
Boolean logic	बूलीयन तर्क	बुलियन मरै
Boolean operation	बूलीयन संक्रिया	बुलियन मथो
Boolean operator	बूलीयन संकारक	बुलियन मथो तौरिवा
Boolean search	बूलीयन खोज	बुलियन खुंथि
border gateway protocol	सीमांत मुख्यद्वार संदेशाचार, बॉर्डर गेटवे प्रोटोकॉल	बोर्डर गेटवे प्रोटोकॉल
borrow	उधार लेना, आदान करना	पुवा / रायवा
borrower	गृहीता	अपुवा / अरायमी
borrower number	गृहीता संख्या	अरायमी मशिं
borrower's card	गृहीता कार्ड, गृहीता पत्रक	अरायमीगी – कार्ड
borrower's index	गृहीता सूची	अराय मी थिन्ताक
borrowing privilege	पुस्तक आदान अधिकार	रायवगी खुदोंगचावा
bottom edge	निचली कोर	थागी मचिन / मथाचिन
bottom margin	निचला हाशिया	मथागी अथाकपा शरुक
bound volume	सजिल्द खंड	फाजिल्द-चां

Bradel binding	ব্ৰেডেল জিল্ড	ব্রাডেল খুৎপুন
Braille book	ব্ৰেল পুস্তক	ব্রাইল বুক/ লাইরিক
Braille script	ব্ৰেল লিপি	ব্রাইল ময়েক
branch library	শাখা পুস্তকালয়	লৌশিংকোন মাশা
bracket shelf	খঁড়িতক্রম	চৈখাল উপু/ফক্লাং
brevity of notation	অঁকন সঁক্ষিপ্ততা	খুদমগী মশম
British National Bibliography (BNB)	ব্ৰিটিশ রাষ্ট্ৰীয় গ্রন্থসূচী, ব্ৰিটিশ নেশনাল বিব্লিয়োগ্রাফী (বীএনবী)	ব্ৰিটিশ নেসনেল বিব্লিওগ্রাফি
broad classification	বৃহত্ বর্গীকরণ	চাওরাকপা মখায়দোক
broad system of ordering (BSO)	বৃহত্ ক্রমবার পদ্ধতি (বী এস ও)	চাওরাক শিন্দোক কাঙলোন (বি এস ও)
broader term	ব্যাপক পদ	চাওরাক খঙন রাইহে
brochure	বিবরণিকা	ব্রোচর / চেজাই
broken order	খঁড়িত ক্রম	কাইবা মথং- মনাও
broken sequence	খঁড়িত অনুক্রম	কাইর পরিং
Brown's Classification	ব্রাউন বর্গীকরণ	ব্রাউনগী মখায়দোক
Browne book charging system	ব্রাউনী পুস্তক আগম-নির্গমন পদ্ধতি	ব্রাউনেগী লাইরিক পিথোক-পিশিন কাঙলোন
browse	স্বচ্ছন্দ অবলোকন	থিবা
browser	ব্রাউজর, বিচরক	থিরিবা
browsing room	স্বচ্ছন্দ গ্র্থাবলোকন কক্ষ	থিন কা
budget	বজট, আয়-ব্যয়ক	বজেট, শেষ্ণা-থুষ্ণা
budgeting	বজট বনানা, বজটন	বজেট শেষ্ণা

bug	बग, दोष	अशोयावा, बग
bulletin	बुलेटिन, पुस्तिका	बुलेटिन, अशम पाउजेजेल
Bulletin Board Service	बुलेटिन बोर्ड सेवा	बुलेटिन बोर्ड सर्भिस
bus network	बस जालक्रम, बस नेटवर्क	बस नेटवर्क
byline	लेखक-संकेत	अइ परेण
byte	अष्ट-द्वयंक, अष्ट बिट, बाइट	बाइट (बिट निपाल)

C

cabinet edition	पुस्तकालय संस्करण	लौशिंगकौन खुंनम
cache memory	कैश स्मृति, कैश मैमोरी, द्रुतिका स्मृति	अरोए निंशिंग
Calcutta Library Network (CALIBNET)	कलकत्ता पुस्तकालय नेटवर्क / जालक्रम (कैलिबनेट)	कौलकटा लाइब्रेरी नेटवर्क
calf leather	बछड़े का चमड़ा	शनाओ मडन
call instruction	आह्वान अनुदेश	कौल इनप्रकसन / कौन याथं
call number	बोध संख्या, क्रामक संख्या	कौन मशिंग
calligraphy	सुलेखन, सुलेख	निंथि खुंइ
Cameo binding	कैमियो जिल्द	कैमिओखुंफा/खुंपुन
cameragraph	कैमरा ग्राफ	कैमेरा ग्राफ
cancellandum	निरसित पत्र	कान्द्र चेना

cancelled leaf	निरसित पत्र	ককথল চেনা
Canevari binding	केनवरी जिल्द	কানেভারী খুৎপুন / খুৎফা
canon	अपसूत्र	চৎন-রা/ কাঙলোন
canon of ascertainability	निर्धार्यता का उपसूत्र	খঙদোৱবগী চৎন-রা
canon of book number	पुस्तक संख्या का उपसूत्र	লাইরিক মশিংগী চৎন-রা
canon of classics	श्रेण्य ग्रंथ का उपसूत्र, आद्य ग्रंथ का उपसूत्र	মুৎনাইদ্র লাইরিকী চৎন-রা
canon of classification	वर्गीकरण का उपसूत्र	মখায়দোক্ষী চৎন-রা
canon of collection number	संग्रहांकका उपसूत्र	খোমজিন মশিংগী চৎন-রা
canon of concomitance	सहवर्तिता का उपसूत्र	মশানা লোয়নজ চৎন-রা
canon of concreteness	मूर्तता का उपसूत्र	মপুমগী চৎন-রা
canon of consistence	अनुगति का उपसूत्र	চানরবা চৎন-রা
canon of consistency	संगति का उपसूत्र	হোৎদবগী চৎন-রা
canon of consistent sequence	संगत अनुक्रम का उपसूत्र	হোৎদ পরিংগী চৎন-রা
canon of context	प्रसंग का उपसूत्र, संदर्भ का उपसूत्र	মচাক্ষী চৎন-রা
canon of coordinate classes	समकक्ष वर्ग का उपसूत्र	কাংলুপকী লৌন চৎন-রা
canon of cross classification	प्रति-वर्गीकरण का उपसूत्र	লানশিন্ন মখায়দোক্ষী চৎন-রা
canon of currency	प्रचलन का उपसूत्र	মতম চান- চৎন-রা
canon of decreasing extension	ह्रासी विस्तार का उपसूत्र	চিশিল্লকপগী চৎন-রা
canon of differentiation	विभेदन का उपसूत्र	খেন্নহনবগী চৎন-রা

canon of distinctiveness	सुस्पष्टता का उपसूत्र	তোপতোপ্পগী চৎন-রা
canon of enumeration	परिगणन का उपसूत्र	মশিং শীবগী চৎন-রা
canon of exclusiveness	अनन्यता का उपसूत्र	য়াওহন্দবগী চৎন-রা
canon of exhaustiveness	निःशेषता का उपसूत्र	মপুং ফাহনবগী চৎন-রা
canon of expressiveness	अभिव्यंजकता का उपसूत्र	মফোঙদোক্কী চৎন-রা
canon of extrapolation in array	पंक्ति में बहिर्वेशन का उपसूत्र	পরেংদা হাপচিনবগি চৎন-রা
canon of extrapolation in chain	श्रृंखला में बहिर्वेशन का उपसूत्र	মরীদা হাপচিনবগি চৎন-রা
canon of favoured sequence	वांछित अनुक्रम का उपसूत्र	অপাষা মওংদা মথং-মনাও শীনবগী চৎন-রা
canon of filiation sequence	सहसंबंधानुक्रम का उपसूत्र	নরু পরিংগী চৎন-রা
canon of helpful sequence	अनुकूल अनुक्रम का उपसूत्र	কান্ন পরিং চৎন-রা
canon of hierarchical notation	श्रेणीबद्ध अंकन का उपसूत्र, क्रम परंपरित अंकन का उपसूत्र	থক-খা খুদমগী চৎন-রা
canon of homonym	समनाम का उपसूत्र	মান্নব শিংগী চৎন-রা
canon of hospitality	ग्रहणशीलता का उपसूत्र	চঙজবগী চৎন-রা
canon of hospitality in array	पंक्तिगत ग्रहणशीलता का उपसूत्र	পরেংদা চঙহনবগী চৎন-রা
canon of hospitality in chain	श्रृंखलागत ग्रहणशीलता का उपसूत्र	মরীদা চঙহনবগী চৎন-রা

canon of individualization	व्यष्टिकरण का उपसूत्र	তোঙান শক্তাক্কী চৎন-রা
canon of local variation	स्थानीय विभिन्नता का उपसूत्र	খেল্লবগী চৎন-রা
canon of mixed notation	मिश्रितअंकनका उपसूत्र	য়ানশিন খুদমগী চৎন-রা
canon of mnemonics	स्मरण सहायक का उपसूत्र	নিংশিং তেঙবাং চৎন-রা
canon of modulation	संक्रम का उपसूत्र	চাং নাইহন চৎন-রা
canon of non-hierarchical notation	अश्रेणीबद्ध अंकन का उपसूत्र	থক-খা নাইদ খুদমগী চৎন-রা
canon of permanence	अपरिवर्तनीयता का उपसूत्र, स्थायित्व का उपसूत्र	তুং কোইবগী চৎন-রা
canon of prepotence	प्रबलता का उपसूत्र	হেহেইবগী চৎন-রা
canon of pure notation	शुद्ध अंकन का उपसूत्र	অশেং-খুদমগী চৎন-রা
canon of relativity	सापेक्षता का उपसूत्र	মরী-লৈনহনবগী চৎন-রা
canon of relevance	प्रसंगानुकुलता का उपसूत्र	মরী-লৈনবগী চৎন-রা
canon of relevant sequence	प्रसंगोचित क्रम का उपसूत्र	মরীলৈন পরিংগী চৎন-রা
canon of relevant succession	प्रासंगिक अनुक्रमण का उपसूत्र	মরিলৈননা- কাবগী চৎন-রা
canon of resolving power	विश्लेषण क्षमता का उपसूत्र	বাবেপ লৌজনবগী চৎন-রা
canon of reticence	संयतता का उपसूत्र	খাকচিনবগী চৎন-রা
canon of scheduled mnemonics	अनुसूचित स्मृति सहायक का उपसूत्र	লেপথোরু নীংশিং তেংবাং চৎন-রা
canon of subordinate classes	उपवर्ग अभिनियम	মখা থা কাংলুপকী চৎন-রা

canon of synonym	समानार्थी का उपसूत्र	ब्राह्मणशोक मान्न च॑न-रा
canon of systematic mnemonics	व्यवारिथत स्मृति सहायक का उपसूत्र	काण्डलोन नाई नींशिं तेत्वांशी च॑न-रा
canon of uniformity	एकरूपता का उपसूत्र	मान्नहनवगी च॑न-रा
canon of verbal mnemonics	शाब्दिक स्मृति सहायक का उपसूत्र	ब्राण्डींशी निंशिं तेत्वां च॑न-रा
canonical class	परंपरागत वर्ग	च॑नरागी काण्डलुप
canonical order	परंपरागत क्रम	च॑न-रागी मथं-मनाओ
canons for array	पंक्ति अभिनियम	परंशी च॑न-रा
canons for characteristics	विशेषताओं के उपसूत्र	मच॑की च॑न-रा
canons for differentiation	यृथक्करण के उपसूत्र, विभेदन के उपसूत्र	खेन्नहनवगी च॑न-रा
canons for notation	अंकन के उपसूत्र	खुदमगी च॑न-रा
canons for succession of characteristics	विशेषताओं के क्रमिक प्रयोग के उपसूत्र, लक्षणों के प्रयोग के उपसूत्र	मच॑की मथं कावगी च॑न-रा
caps lock key	कैप्स लॉक कुंजी	अटो मयेक नम्फम
caption title	मुख्य शीर्षक	मरुओइवा मिंथोल
card catalogue	पत्रक प्रसूची	कार्दकी केटेलोग / कार्दता शेम्बा केटेलोग
card form	कार्ड स्वरूप	कार्दकी मशक
card index	कार्ड अनुक्रमाणिका, पत्रक अनुक्रमाणिका	कार्द थिन्ताक
card pocket	कार्ड जेब, कार्ड पाकेट	कार्द थाउ
card punching	कार्ड छिद्रण	कार्द ह्णपा

card reader	काई पाठक	कार्द पारिवा
card system	काई पद्धति	कार्द काङ्गलोन
cardinal number	गणन संख्या	अहो मशिं
cardinal value	मूल बोध मान	अहो मतिक
carrel	कैरल, अनुसंधान कक्ष, अध्ययन कक्ष	पाफम काखल
cartobibliography	मानचित्र ग्रंथसूची	मेपकी ममिं परे
cartographer	मानचित्रकार	मेप येकपा मी
cartouche title	कार्तूश शीर्षक, कार्तूश आख्या	कार्तूस टाइटल / मिंथोल
cartridge	संपुटिका, कार्ट्रिज	कराट्रिज / चेगोन हाफम
case book	वस्त्रावरणी पुस्तक	राथोक लाइरिक
catalogue	प्रसूची, कैटलॉग	केटलोग
catalogue cabinet	कैटलॉग कैबिनेट, प्रसूची मंजूषा	केटलोग केबिनेट / उपू
catalogue card	प्रसूची पत्रक	केटलोग कार्द
catalogue code	प्रसूचीसंहिता, कैटलॉग कोड	केटलोग कोद
catalogue directory	प्रसूची निर्देशिका	केटलोग शतुंका परे
catalogue in book form	पुस्तक रूपसूची	केटलोग लाइरिक
catalogue tray	प्रसूची ट्रे	केटलोग लुक
cataloguer	प्रसूचीकार	केटलोगर
cataloguing in publication (CIP)	प्रकाशनांतर्गत प्रसूचीकरण	फोङ्गवदा केटलोग तौवगी / शेश्वगी
cataloguing rules	प्रसूचीकरण सिद्धांत	केटलोग शेश्वगी नियम

Cataloguing-in-source	प्रकाशनगत प्रसूचीकरण	फोण्डबदा केटलोग तौबा
catastrophic error	विपततिजनक त्रुटि	मरान
catch title	सूचक-शब्द आख्या	मीथेयेथं चिंशिन मीथेथाल
catch word	सूचक शब्द	चिंशिनराहै
catchword entry	सूचक-शब्द प्रविष्टि	चिंशिन राहै मचन
catchword index	सूचक-शब्द अनुक्रमणिका	थिंताक चिंशिन राहै
catchword title	सूचक-शब्द आख्या	चिंशिन राहै मिंथोन
categorical tables	श्रोणीकृत तालिकाएँ	काण्डलूप थाय टेवल
category	श्रोणी,वर्ग	काण्डलूप
catenation	श्रृंखलन	लौशिनहनबा
cathedral binding	कैथेड्रल जिल्द	केथेद्रेल खुंफा / थंपून
cathode ray storage	कैथोड किरण भंडारण	केथोद मशेक तुंशिनफम
Common Communication Format (CCF)	कॉमन कम्यूनिकेशन फार्मेट, सामान्य संचार फार्मेट	कमन कम्यूनिकेसन फोरमेट
CD ROM	सीडी रॉम	सिदिरौम
CDS/ISIS	सीडीएस/आईएसआईएस	सिदिएस / आई एस आई एस
ceased publication	बंद प्रकाशन, विरत प्रकाशन	थिंथं चेफोण्ड
cellophane	सेलोफेन	सेल फोन
cellular phone	सेल्युलर फोन	सेलुलार फोन
ensorship	प्रतिबंधन	अशोय येथंशिन
central catalogue	केंद्रीय प्रसूची	मयोल केटलोग
central control unit	केंद्रीय नियंत्रण एकक	पुना थिंथंफम

central heading	केंद्रीय शीर्षक	मयाय मिंथोन
central library	केंद्रीय पुस्तकालय	लौशिंकोन मयोल
central memory	केंद्रीय स्मृति	निंशिं मयोल / सेब्रेल मेमोरि
central shelf list	केंद्रीय निधानी सूची, केंद्रीय शेल्फसूची	मयोलगी सेब्र लिसट
centralized acquisition	केंद्रीकृत अधिग्रहण	पुना लैशिनवा
centralized cataloguing	केंद्रीकृत प्रसूचीकरण	पुना केटलोग तौवा
centralized data processing	केंद्रीकृत आंकड़ा प्रक्रमण	पुना मचाक शेशगी थौं
centralized processing	केंद्रीकृत प्रक्रमण	पुना शेशगी थौं
centralized system	केंद्रीय पद्धति	पुनशिन्न कांलोन
centred heading	केंद्रीय शीर्षक	मयोल मिंथोन
chain	श्रृंखला	मरी / परे
chain formation	श्रृंखला निर्माण	मरी शेशवा
chain indexing	श्रृंखला अनुक्रमणीकरण	मरी थिन्ताक
chain of classes	वर्ग श्रृंखला	कांलुप मरी
chain procedure	श्रृंखला प्रक्रिया	मरी थौं
chained file	श्रृंखलित संचिका	मरी-फा चेजन
chained library	आबध्य पुस्तकालय, श्रृंखलित पुस्तकालय	मरी फा लौशिंकोन
chained list	श्रृंखलित सूची	मरी फा परे
chaining catenation	श्रृंखलन	मरी शमहल्लवा
chaining search	श्रृंखलाबद्ध खोज	मरी लैन मथिवा
changed name	परिवर्तित नाम	होंल मिं

changed title	परिवर्तित आख्या	হোংল মিংথোল
channel controller	प्रणाल नियंत्रक	খোংলম য়েংশিল্লিবা
channel data	प्रणाल आँकड़ा	খোংলম মচাক
channel error	प्रणाल त्रुटि	খোংলম মরান
channel overload	प्रणाल अधिभार	খোংলম হেনজিন মহাপ
channel reliability	प्रणाल विश्वसनीयनियता	খোংলমগী থাজনিংঙাই
channel set	प्रणाल समुच्चय	খোংলম খুংপু
channel synchronizer	प्रणाल तुल्यकालक	খোংলম চানহনবা
chapter	अध्याय	পন্দুপ
chapter heading	अध्याय शीर्षक	পন্দুপ মিংথোল
character	संप्रतीक	মচৎ / খুদম / ময়েক
character count	संप्रतीक गणना	মচৎ শীবা
character delimiter	संप्रतीक विसीमक	মচৎ পনখৈবা
character error rate	संप्रतीक प्रदर्श दर	মচৎ অরান চাং
character format memory	संप्रतीक संरूप स्मृति, संप्रतीक संरूप मेमेरी	মচৎ মওং নিংশিংবা
character reader	संप्रतीक पाठक, संप्रतीक रीडर	ময়েক পারিবা
character recognition	संप्रतीक अभिज्ञान	ময়েক শকখঙবা
character size	संप्रतीक साइज, संप्रतीक आकार	মচৎ চাং
character string	संप्रतीक शृंखला	ময়েক লেংশিন পরেং / লংলা
characteristic	अभिलक्षणिक	মচরিং
characteristics of a classification	वर्गिकरण के अभिलक्षण	মখায়দোক্কী মচরিং

charging card	নির্গম পত্রক, নির্গম কার্ড	লাইব্রিক পীন কার্ড
charging desk	নির্গম ডেস্ক	লাইব্রিক পীফম ফাল
charging guide	নির্গম সংর্শিকা	লাইব্রিক পীন লমজিৎ
charging machine	নির্গম মশীন, চার্জিং মশীন	লাইব্রিক পীন মেচিন
charging method	আদম-নির্গম বিধি	লাইব্রিক পীন মওং
charging system	আদম-নির্গম প্রণালী	লাইব্রিক পীন কাঙলোন
charging tray	নির্গম ট্রে	লাইব্রিক পীন লুক
charter for the reader	পাঠক অধিকার পত্র	অপাবগী য়ান-চে
charter of the book	পুস্তক অধিকার পত্র	লাইব্রিকী শকখং-চে
cheap book	সস্তী পুস্তক, বাজারু পুস্তক	অহোঙ লাইব্রিক
cheap edition	সস্তা সংস্করণ	অহোঙ খুৎনম
check character	জাংচ সংপ্রতীক	ময়েক চান য়েং
check in	আগম	মনুং চঙ
check indicator instruction	জাংচ সূচক অনিদেশ	য়েংখ্রে খংনা য়াথং
check list	জাংচ সূচী	য়েংন পরেং
check out	নির্গম, দেয়	মপান্দা থোরকপা
checkout routine	নির্গত	মপান্দা থোরকপগী মতম
chemical treatment	রাসায়নিক উপচার	হিদাক লায়েং
children's department	বাল বিভাগ	অঙাংগী লোয়শঙ
children's library	বাল পুস্তকালয়	অঙাংগী লৌশিং কোন
choice networking	বিকল্প নেটবর্কিং, বিকল্প জালক্রম	অখন শম্ম-শিল্লম

choice of heading	शीर्षक का वरण, शीर्षक का चयन	মিংথোন খনবা
chrestomathy	সংকলনিকা	অখন্ন খোরিরোল চবুন
chromatic number	वर्णिक अंक, क्रोমেটিক संख्या	মুচু শংজিন মশিং
chronological	কালানুক্রম, কালানুক্রমিক	মতম চৈচৎ লেপ্পগী
chronological arrangement	কালানুক্রম বিন্যাস	মতম চৈচৎ তুংইন শীনবা
chronological device	কালানুক্রমিক যুক্তি, কালক্রম যুক্তি	মতম পাম্বে
chronological order	কালানুক্রম	মতমগী চৈচৎ মথং-মনাউ
chrysography	स्वर्णाक्षरलेखन	সনা মূচনা ইবা
church library	गिरजाघर पुस्तकालय	চর্চকী লৌশিংকোন
chute	ग्रंथसर्पिका	লাইরিক থাংথবা
circuit	परिपथ	সার্কিট / অকোয় লম্বী
circuit reliability	परिपथ विश्वसनियता	থাজ যা সার্কিট / অকোয় লম্বী
circuit switching	परिपथ स्विचन	সার্কিট শাম্বা / শম্বা
circular bracket	वृत्त कोष्ठक	অকোয় শম্বল
circular list	वर्तुल सूची	খঙহন-চে / চেপাউ পরেং
circular reference	वर्तुल संदर्भ	থানবা মরী মখোঙ
circulating collection	चलसंग्रह	শিজিন্নরি মচাক
circulating library	परिचालन पुस्तकालय	শিজিন্নরি লৌশিংকোন
circulating nature	परिसंचारि प्रकृति	শিজিন্নরি মওং
circulation	परिचालन	কেইন চংহন / বায়থোক রাইশিন

circulation activity	परिचालन गतिविधि	कोईन चंहन / रायथोक राईशिन थबक
circulation control	परिचालन नियंत्रण	रायथोक राईशिन पानवा
circulation counter	परिचालन पटल	पीथोक पीशिनफम
circulation department	परिचालन विभाग, निर्गमागम विभाग	पीथोक पीशिन लोयशु
circulation desk	परिचालन डेस्क	पीथोक पीशिन फाल
circulation record	परिचालन अभिलेख	पीथोक पीशिन लाचन
circulation section	परिचालन अनुभाग	पीथोक पीशिन मशु
circulation work	परिचालन कार्य	पीथोक पीशिन थबक
citation	उद्धरण	पन्दुना हायवा / शिंथाक
citation analysis	उद्धरण विश्लेषण	पन्दुना हायवागी / नैनवा
citation index	उद्धरण अनुक्रमणिका	पन्दुना हायवागी थिञ्जाक
citation order	उद्धरण क्रम	पन्दुना हायवागी मथं-मनाउ
citation study	उद्धरण अध्ययन	पन्दुना हायवागी नैनवा
clandestine literature	गोपनीय साहित्य, गुट साहित्य	अरोनवा खोरिलोल
class	वर्ग	काङ्गलुप
class index entry	वर्ग निर्देश प्रविष्टि	काङ्गलुप थिञ्जाक मचन
class catalogue	वर्गकृत सूची	काङ्गलुपकी केटेलोग
class comprehensive work in....note	'वयायक कृतियों को... के अंतर्गत वर्गीकृत करें' निर्देश	पाक्का कोल्लिवा मचाकशिं काङ्गलुप खायदोरुवा .... बारोल
class elsewhere note	'अन्यत्र वर्गीकृत करें' निर्देश	अतोप्ला मरी लैन काङ्गलुप ताकपा

class here note	‘यहाँ वर्गीकृत करें’ निर्देश	काङ्गलूप सिमक्रि ताकपा
class index entry	वर्ग निर्देश प्रविष्टि	काङ्गलूप थिञ्जाक मचन
class notation	वर्ग संकेतन, वर्ग अंकन	काङ्गलूप खुदम
class number	वर्ग संख्या, वर्गीक	काङ्गलूप मशिं
classic	श्रेण्यग्रंथ	अरांवा थाक्की / अथोईवा लाइरिक
classic device	श्रेण्य ग्रंथ युक्ति	अथोई लाइरिक खण्डन पांस्त्रे
classical author	श्रेण्य लेखक	अथोईवा अईवा
classical edition	श्रेण्य संस्करण	अथोईवा खुंनम
classics	श्रेण्यग्रंथ, आध ग्रंथ	अथोईवा लाइरिकशिं
classification	वर्गीकरण	मखायदोक
classification arrangement	वर्गीकरण व्वसथापन	मखायदोक मशिन्दोक
classification by dichotomy	द्विवर्गीकरण, द्विभागीय वर्गीकरण	अनीथोक मखायदोक
classification by size	आकारनुसार वर्गीकरण	अटो मचागी मखायदोक
classification code	वर्गीकरण संहिता	मखायदोक कोड
classification language	वर्गीकरण भाषा	खायदोक्लोन
classification schedule	वर्गीकरण तालिका, वर्गीकरण अनुसूचि	मखायदोक खौरम परे
classification scheme	वर्गीकरण पदधाति, वर्गीकरण प्रणाली	मखायदोक खौरां
classification system	वर्गीकरण पद्धति	मखायदोक काङ्गलोन
classificationist	वर्गीकरणविद्	मखायदोक शागंमी
classificationist	वर्गाचार्य	मखायदोक शागंमी

classificatory language	वर्गीकरण भाषा	খায়দোক্লোন
classified arrangement	वर्गीकृत क्रम, वर्गीकृत व्यवस्थापन	খায়দোক্ল মশিন্দোক
classified bibliography	वर्गीकृत ग्रंथसूची	খায়দোক্ল লাইরিক পরেং
classified catalogue	वर्गीकृत प्रसूची	খায়দোক্ল কেটলোগ
classified filing system	वर्गीकृत फाइल पद्धति, वर्गीकृत व्यवस्थापन पद्धति	খায়দোক্ল লেংশিন কাঙলোন
classified method	वर्गीकृत विधि	খায়দোক্ল শৌদৌ
classified order	वर्गीकृत क्रम	খায়দোক্ল মথং-মনাউ
classified part	वर्गीकृत भाग	খায়দোক্ল শরুক
classifier	वर्गीकार	খায়দোক্লিবা
classroom collection	कक्षा पुस्तक संग्रह	তক্ষম কাগী মচাক
clay tablet	मृत्तिका फलन, क्ले टैबलेट	ক্লে টেব্লেট / লৈবাক্কী ইন-মপাক
client	ग्राहक	শিজিন্মী / কানরোই
client based application	ग्राहक आधारित अनुप्रयोग	শিজিন্ম য়েংনা থবক তৌবা
client server	ग्राहक परिसेवक, ग्राहक सर्वर	শিজিন্ম হল্লিবা
client server architecture	ग्राहक परिसेवक संरचना, ग्राहक सर्वर संरचना	কানরোই-খৌবুরোই মরী শাগংলোন
client server computing	ग्राहक परिसेवक अभिकलन, ग्राहक सर्वर अभिकलन	কানরোই-খৌবুরোই কমপুটিং
client server model	कलाइंट सर्वर मॉडल, ग्राहक परिसेवक मॉडल	কানরোই-খৌবুরোইগী শকওং

client server network	কলাইন্ট সার্বর নেটবর্ক, কলাইন্ট সার্বর জালক্রম	কান্নরোই-শৌবুরোইগী শম্মশিল্পম
client server protocol	গ্ৰাহক পরিসেবক প্রটোকাল, কলাইন্ট সার্বর প্রটোকাল	কান্নরোই-শৌবুরোইগী চৎন-রা
clientele	পাঠক, উপযোগকর্তা, পাঠকবর্গ	শিজিন্নরিবা কাংবু / কান্নরোই
clipping section	কতরন অনুভাগ	করুবা মফম
clipping service	কতরন সেবা	ককপগীথবক
close classification	সূক্ষ্ম বর্গীকরণ	কুপশিন মখায়দোক
closed access	বাহিত প্রবেশ	চংহন্দবা
closed architecture	সংবৃত সংরচনা	অথিংব শাগংলোন
closed joint	দড় জোড়, দড় সংধি	নকশিনা শম্মবা
closed system	সংবৃত তন্ত্র	অথীং কাঙলোন
cloth binding	বস্ত্র জিল্দ, কপড়ী কী জিল্দ	ফিগী খুংফা
cluster	গুচ্ছ	মপৈ
cluster analysis	গুচ্ছ বিশ্লেষণ	মপৈ নৈনবা
cluster controller	গুচ্ছ নিয়ন্ত্রক	মপৈ য়েংশিনবা
clustered file	গুচ্ছিত সংচিকা	পুনশীল্ল চেজন
clustering	গুচ্ছন	পুনশীল্লবা থবক
co-author	সহলেখক	ইমিনবা
coaxial cable	সমাক্ষিয় কেবল	কোক্সিয়েল কেবল / পুনশীল্লবা তারা
coaxial line	সমাক্ষিয় লাইন	কোক্সিয়েল মরী / পুনশীল্ল মরী

code	কোড, কুট,সংহিতা	চংন পথাপ / কোড
code generation	কুট জনন, কোড জনন	চংন পথাপ শেমা
code hoisting	কোড উত্থাপন, কুট উত্থাপন	চংন পথাপ শাগৎপা
code of cataloguing	প্রসূচীকরণ সংহিতা	কেটলোগিং কোড
code of conduct	আচার সংহিতা	ইনগদবা চংন পথাপ
code of library ethics	পুস্তকালয় আচার সংহিতা	লৌশিং কোনগী চংনরোল
coded program	কুটবদধ ক্রমাতেশ, কোডিত প্রোগ্রাম	কোড তৌর খৌরম
CODEN	কোডেন	কোদেন
coding form	কুটলেখন রূপ, কোডন রূপ	কোদকী মওং
coding sheet	কুটলেখন পত্র, কোডন শীট	কোদ শেম্ম চেবাং
co-extensive class number	সহ-বিস্তৃত বর্গ সংখ্যা	চাউথোকমিন্ন কাঙলুপ মশিং
cognitive style	বোধক শৈলী	খঙন খুংই / মকে
cognitive system	বোধক পধ্দতি	খঙন কাঙলোন
coherent	সংগত, সংস্কৃত	লোয়নবা
coincident failure	সংপাতী অসফলতা, সংপাতী বিফলতা	মহৈ য়ানমিন্নদবা
collaboration	সহযোগ, সহলেখন	তেংবাংনবা / ইমিন্নবা
collaborator	সহায়ক, সহকারক	তেংবাংনরিবা / ইমিন্নরীবা
collate	পরিতুলন করনা, মিলানা	চাশিন্নবা, উনবা, চুশিন্নবা
collate	মিলান, সমানূর্মন টেপ, পরিমিলন	চাশিন্নবা, উনবা, চুশিন্নবা
collateral array	সংপার্শ্বিক পংকিত, সংপার্শ্বিক সরণী, সংবর্গ পংকিত	হৌফম তিন্নবা / পু-তিন্নবা / খৌফম তিন্নবা

collateral class	সংপার্শ্বিক বর্গ	চৎমিন্ন কাংলুপ
collation	পৃষ্ঠাডি বিবরণ	মান্ন শিন্দোক
collected work	সংকলিত কৃতিয়াং	অপুন খুংই
collection building	সংগ্রহ বিস্তার	মচাক শাগৎপা
collection development	সংগ্রহ বিকাশ	মচাক হেনগৎহনবা
collection number	সংগ্রহাংক, সংকলন অংক	মচাক্কী মশিং, খোমজিন মশিং
collective 'add' note	সামূহিক 'যোজক' নির্দেশ	পুন্না হাপচিন ঙ্গিৎ
collective biography	জীবনী সংগ্রহ	পুন্নি রাৱী অপুন
collective entries	সামূহিক প্রবিষ্টিয়াং	পুন্না চনশিনবা / অপুন মচনশিং
collective title	সমুচ্চিত আখ্যা, সমুচ্চয় আখ্যা	অপুন মিংথোন
collocation	সংস্থিতি	মথং মনাও থম্বা
colon book number	কোলন পুস্তক সংখ্যা	কোলোন লাইরিক মশিং
Colon classification	কোলন বর্গীকরণ, দিবিংদু বর্গীকরণ	কোলোন মখায়দোক
colonial edition	ঔপনিবেশিক সংস্করণ	কোলোন খুংনম
colophon	পুষ্ণিকা (অন্তিম পৃষ্ঠা পর প্রকাশন) (ণবিবর)	অই শত্ত্বাক (অরোয় পীবা)
colour ink jet printer	রংগীন স্যাহি জেট মুদ্রক, রংগীন স্যাহি জেট প্রিন্টর	মচুগী ইঙ্ক জেট প্রিন্টর
colour laser printer	রংগীন লেজর মুদ্রক, রংগীন লেজল প্রিন্টর	মচুগী লেজর প্রিন্টর
colour model	রংগ মॉডল, রংগ নির্দেশ	মচুগী মওং

colour plotter	রংগীন আলেখক, রংগীন পলট্টর	মুচুগী প্লোটর
colour saturation	রং সন্তৃপ্তি	য়েীনা মুচু য়াকহনবা
column indicator	সতংভ সংকেতক	কাখল তাল্লিবা
comma	অল্পবিরাম, কাঁমা	কমা
command	সমাদেশ, কমাড	য়াথং
command control system	সমাদেশ নিয়ংত্রণ প্রণালি	য়াথং য়েংশিন কাঙলোন
command language	সমাদেশ ভাষা	য়াথংলোন/ খৌদালোন
commentator	ব্যাক্যাকাৰ, টিপ্পণিকাৰ	শন্দোৱা পাউদমলোই
commercial application	বাণিজ্যিক অনুপ্রয়োগ	ললোন ইতিত্তা শিজিলবা
commit operation	প্রতিবদধ প্রচালন	শোয়দনা থবক পাংথোকপা
common auxiliary table	সার্ব সহায়ক সারণী	ময়ামগী তেংবাঙ টেবল
common error	সামান্য ত্রুটি	তোইনা লানগনবা
common isolate	সামান্য একল	ময়ামগী নাইতোম
common subdivision	সামান্য উপবিভাজন	ময়ামগী মচেং
communication	সংচারণ, সংপ্রেষণ, সংচার	পাউ ফাওনবা
communication buffer	সংচার বফর	পাউ থক্ষম
communication center	সংচার কেন্দ্র	পাউ ফাওনফম
communication channel	সংচার চৈনল, সংচার প্রণালি	পাউ লম্বী / খোংলমা পাউলম
communication common carrier	সংচার সার্ববাহক	ময়ামগী পাউ পুরিবা
communication controller	সংচার নিয়ংত্রক	পাউ য়েংশিল্লিবা

communication device	সংচার-যুক্তি	পাউ ফাওন পাইন্স
communication interface	সংচার অंतरাপৃষ্ঠ	পাউ হোদোক্ৰফম
communication link	সংচার কড়ী	ঈ পাউ শম্ম মরি
communication media	সংচার মাধ্যম	ঈ পাউ ফাওনা পাইন্স
communication modem	সংচার মোডেম	ঈ পাউ ফাওনা মোদেম
communication network	সংচার নেটনর্ক, সংচার জালক্রম	ঈ পাউ শম্মশিল্লম
communication process	সংচার প্রক্রিয়া, সংপ্রেষণ প্রক্রিয়া	ঈ পাউ হৌওং
communication protocol	সংচার প্রটোকল	ঈ পাউ চৎনকাংলোন
communication satellite	সংচার উপগ্রহ	ঈ পাউগী সেতেলাইত
communication security	সংচার সুরক্ষা	ঈ পাউ চেকশিন হৌরাং
communication server	সংচার পরিসেবক, সংচার সর্বর	পাউ পীরিবা
communication system	সংচার তন্ত্র, সংচার প্রণালী	পাউগী পথাপ
communication technology	সংচার প্রৌদ্যোগিকী	ঈ পাউ শিনপাংলোন
communication terminal	সংচার টর্মিনল	ঈ পাউগী তারমিনেল
communication theory	সংচার সিদধাঁত	ঈ পাউগী রাখল্লোন
compact disk	কাম্পৈক্ট ডিস্ক, কাম্পৈক্ট চক্রিকা	কমপেক্টে ডিস্ক

compact disk recordable	अभिलेखनिय कॉम्पैक्ट चक्रिका, अभिलेखनिय कॉम्पैक्ट डिस्क	इशिन यावा कमपेक्टु दिस्क
compact shelving	संहत निधानीयन	चिन्ना हापचिनवा
compact stack	सघन स्टैक	अचिन थारा
compact storage	सघन भंडारण	चिन्ना पैफम
compaction	संघनन	चिलहनवा
comparison phase relation	तुलना दशा संबंध	चांदम मायणन मरि
compatibility	सुसंगति, संगतता	चुशिन यावा
compilation	संकलन	थोमजिनवा
compilation error	संकलन त्रुटि	थोमजिन मरान
compiler	संकलनकर्ता, संकलक, अनुभाषक (कंप्यूटर), क्रमादेश अंतरक, रूपांतरक	थोमजिल्लिवा
compiler entry	संकलनकर्ता प्रविष्टि	थोमजिल्लि एन्ट्री / मचन
compiler interface	संकलक अंतरापृष्ठ	थोमजिनलिवगी उन्नफम
complete assortment	पूर्ण वर्ग-समूहन, निःशेष वर्गीकरण	अपुन खन्दोक
complete chain	पूर्ण श्रृंखला	मपुं फावा मरी
complete classification	पूर्ण वर्गीकरण	मपुंफावा मखाइदोक
complete series	पूर्ण ग्रंथमाला	मपुं फावा परेण
complex array isolate	सम्मिश्र पंक्ति एकल, सम्मिश्र पंक्ति वियोजक	चयेणन परिण नाइतोम
complex class	सम्मिश्र वर्ग	चयेणन कांलुप

complex isolate	सम्मिश्र वियोजक, सम्मिश्र एकल	चयेत्न नाईतोम
complex phenomenon	सम्मिश्र परिघटना	चयेत्न थौ०९
complex subject	जटिल विषय	चयेत्न हीरम
complimentary copy	उपहार प्रति, मानार्थ प्रति	थुदोल कपी
composite book	सम्मिश्र पुस्तक	पुनशिन लाईरिक
compound catchword	संयुक्त सूचक-शब्द	अपुन चिंशिन राईहै
compound class	संयुक्त वर्ग, यौगिक वर्ग	अपुन कांलुप
compound family name	संयुक्त पारिवारिक नाम	अपुन ईमुं मीं
compound heading	संयुक्त शीर्षक	अपुन मींथोन
compound subject	यौगिक विषय, संयुक्त विषय	अपुन हीरम
compound subject heading	संयुक्त विषय शीर्षक	अपुन हीरम मीं
comprehensive bibliography	व्यापक ग्रंथसूची	मपुं फावा लाईरिक परे
computer	अभिकलित्र, कंप्यूटर	कमपूटर
computer application	कंप्यूटर अनुप्रयोग	कमपूटर शिजिनवा
computer architecture	अभिकलित्र संरचना, कंप्यूटर संरचना	कमपूटर शागंलोन
computer assisted teaching	अभिकलित्र सहायित शिक्षण	कमपूटर तेत्वां मतश्री
computer crime	अभिकलित्र अपराध	कमपूटर राथोक
computer dependent language	कंप्यूटर-आश्रित भाषा, अभिकलित्र-आश्रित भाषा	कमपूटर तांज लोन
computer expert	अभिकलित्र विशेषज्ञा, कंप्यूटर विशेषज्ञा	कमपूटर खंइहैवा

computer game	অম্বিকলিত্ৰ খেল	কমপুটৰ মশান্ন
computer generation	অম্বিকলিত্ৰ পীড়ী, কম্পুটৰ পীড়ী	কমপুটৰ মৰোন
computer graphics	কম্পুটৰ গ্ৰাফিক্স, অম্বিকলিত্ৰ আলেখিকী	কমপুটৰ গ্ৰাফিক
computer hardware	কম্পুটৰ হাৰ্ডৱেয়ৰ, অম্বিকলিত্ৰ যন্ত্ৰসামগ্ৰী	কমপুটৰ হাৰদৰায়ৰ
computer language	কম্পুটৰ ভাষা, অম্বিকলিত্ৰ ভাষা	কমপুটৰ লোল
computer learning	অম্বিকলিত্ৰ অধিগম	কমপুটৰ তন্ম্বা
computer literacy	কম্পুটৰ সাক্ষৰতা, অম্বিকলিত্ৰ সাক্ষৰতা	কমপুটৰ হৈহ্নবা
computer network	কম্পুটৰ নেটৱৰ্ক, অম্বিকলিত্ৰ জালক্ৰম	কমপুটৰ শম্মশিল্লম
computer personel	অম্বিকলিত্ৰ কৰ্মচাৰী, কম্পুটৰ কৰ্মচাৰী	কমপুটৰ থৌমী
computer programme	অম্বিকলিত্ৰ ক্ৰমাদেশ, কম্পুটৰ প্ৰোগ্ৰাম	কমপুটৰ থৌৰম
computer security	অম্বিকলিত্ৰ সুরক্ষা, কম্পুটৰসুরক্ষা	কমপুটৰগী ঙ্গাকশেন
computer software	অম্বিকলিত্ৰ প্ৰক্ৰিয়া সামগ্ৰী, কম্পুটৰ সাঁফটৱেয়ৰ	কমপুটৰ সোফটৱায়ৰ
computer specialist	কম্পুটৰ বিশেষজ্ঞ	কমপুটৰদা হৈথৌহিবা
computer system	কম্পুটৰ প্ৰণালি, অম্বিকলিত্ৰ প্ৰণালি	কমপুটৰ ফাঙলোন
computer technology	অম্বিকলিত্ৰ প্ৰৌদ্যোগিকী,	কমপুটৰ শিনবাংলোন
computerability	কম্পুটৰনীয়তা	কমপুটৰ য়াহ্ন

computer-aided design	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত অম্বিকল্‌পনা	কমপুটৰ তংবাং মওং
computer-aided engineering	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত অম্বিয়াত্ৰিকী	কমপুটৰ তেংবাঙ শিত্তাকলোন
computer-aided instruction	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত অনুদেশ, কম্পুটৰ এডেডইন্সট্ৰক্‌শন	কমপুটৰ তেংবাঙ শিত্তাক
computer-aided manufacture	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত বিনিৰ্মাণ	কমপুটৰ তেংবাঙনা শাবা
computer-assisted education	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত শিক্‌সা	কমপুটৰ তেংবাঙ মইহে
computer-assisted instruction	অম্বিকলিত্ৰ সাধিত অনুদেশ	কমপুটৰ তেংবাঙ শিত্তাক / য়াথং
computer-assisted learning	অম্বিকলিত্ৰ সহায়িত অধিগম	কমপুটৰ মতেংতম্বা
computer-based information retrieval	অম্বিকলিত্ৰ-আধাৰিত সূচনা পুন:প্ৰাপ্তি	কমপুটৰগী মতেংনাতম্বা ঈ-পাউ ফংবা
computer-based learning	অম্বিকলিত্ৰ-আধাৰিত অধিগম	কমপুটৰনা তম্বা
computerization	অম্বিকলিত্ৰীকৰণ, কম্পুটৰীকৰণ	কমপুটৰনা তৌহন
computer-oriented language	অম্বিকলিত্ৰ উন্মুখ ভাষা	কমপুটৰগী ওইবা লোন
concatenation	সংক্ৰকলন	মৰি লৈহন
concealed joint	প্ৰচ্ছন্ন জোড়	লোৎশিন শম্ফম
conceptual hierarchy	সংকল্পনাটমক সোপানিকী	ৰাখলনা শেম্বা থক-খা
conceptual model	সংকল্পনাটমক নিদৰ্শ	ৰাখলগী শকওং

concilium bibliographicum	कंसीलियम बिब्लियोग्राफिकम	कोनासिलियम बिब्लिओग्राफिकम
concordance	शब्दानुक्रमणिका	बाहैपरेंग
concrete	मूर्त	शकपाल्लवा
concrete entity	मूर्त तत्व	शकपाल्ल पोए
condemned book	निषिद्ध पुस्तक	याद्र लाहिरिक
conference	सम्मेलन	मीफम
conference agenda	सम्मेलन कार्यसूची	मीफम हिरम
conference minutes	सम्मेलन कार्यवमत्त	मीफमगी हायना बारोल
conference proceedings	सम्मेलन कार्यवाही	मीफमगी इथोकबारोल
conferencing	दूर सम्मेलन, सम्मेलन	मीफम फलीवा / थन्न – नैनरिवा
confidentiality	गोवनीयता	अरौनवगी
configuration	विन्यास	शिन्दोकमओ
conflation	पाठ समेकन, समेकित पाठ	बाहशोक अपुन
conflict management	विवाद प्रबंधन	मुरू येण्शिन
conflict of authorship	लेखकीय द्वन्द्व	अहवगी मुरूवा
congestion	संकुलन	अचिनवा
conjugate leaves	स्युग्मि पत्रे	पुनशिन चेना
connecting digit	संयोजक अंक, संयोजक चिन्ह	शन्न मशिं
connecting symbol	संयोगी प्रतीक	शन्न खुदम
connective catalogue	संयोगीप्रसूची, अन्तनिर्देश साहित प्रसूची	शन्न केटलोग

connectivity	সংযোজকতা	মশম্মা
connotation	অর্থ, ভাব	বাহুশ্চোক
conscience box	অন্তঃপ্রেরণা পেটী	পুক্রিং লায়ুম
consecutive	ক্রমাগত	লেপ্তু চৎপা
conservation	সংরক্ষণ	মাঙহনদ শম্মা
consolidated entry	সমেকিত প্রবিষ্টি	শুপচিন মচন
consolidated general entry	সমেকিত সামান্য প্রবিষ্টি	অচম্মা শুপচিন মচন
consolidated index	সমেকিত অনিক্রমাণিকা	শুপচিন শিস্তাক
consolidated specific entry	সমেকিত বিশিষ্ট প্রবিষ্টি	অখন্ন শুপচিন মচন
consolidated trade catalogue	সমেকিত ব্যাপারিক সূচী	শুপচিল্লবা ললোন ইতিক কেটলোগ
consortium	সংকুল	পান্দম মান্ন লুপ
constant number	সিথরাংক	লেংদ মশিং
constituent class	সংঘটক বর্গ	লোয়ন কাংলুপ
constituent work	সংঘটক কার্য	লোয়ন থবক
consultant	পরামর্শদাতা	তান্নফম / তান্নমী
content	বিষয়বস্তু, অর্ন্তবস্তু	মচাক
content analysis	বিষয়বস্তু বিশ্লেষণ, অর্ন্তবস্তু বিশ্লেষণ	মচাক নৈনবা
content designator	অর্ন্তবস্তু নির্দেশকার, বিষয়বস্তু নির্দেশকার, কॉन्टेन्ट ডেজিগ্নেটর	মচাক শক্তাক্লিবা
content developer	অর্ন্তবস্তু বিকাশক, বিষয়বস্তু বিকাশক	মচাক শাগৎলিবা

content management	অন্তর্বস্তু প্রबंधন, বিষয়বস্তু প্রबंधন	মচাক শিল্লাংবা
contents list	অন্তর্বস্তু সূচী, বিষয় সূচী	মচাক / যাওরিবা পরেং
contents note	বিষয় বিবরণ, বিষয় টিপ্পণ	মচাক তাকপা
context	সংর্ভ, প্রসংগ	মচাক / মরী মখোং
continued card	অনুবর্তী পত্রক, অনুবর্তী কার্ড, সতত পত্রক	মখা চংথ কার্ড
continuing education	অনুবর্তী শিক্ষা, সতত শিক্ষা	লেপ্তবা মহৈ খুংতম
continuous array	অবিরত পংকিত	লেপ্ত পরেং
continuous pagination	সতত পৃষ্ঠাংকন	লেপতা লামায় থাৰা
contont creation	অন্তর্বস্তু সৃজন, বিষয় বস্তু সৃজন	মচাক শেঙ্ঘা
contraction	সংক্ষেপণ	শুপচিনবা
control circuit	নিয়ন্ত্রণ পরিপথ	লক্ষী পান্নবা
control command language	নিয়ন্ত্রণ সমাতেশ ভাষা	খৌদালোন পান্নবা
control key	নিয়ন্ত্রণ কুঁচী	পান্ন-শো
control sequence	নিয়ন্ত্রণ অনুক্রম	পরিং পান্নবা
control statement	নিয়ন্ত্রণ কথন	পান্নরোরোল
control totals	নিয়ন্ত্রক যোগ	পান্ন অপুন
control unit	নিয়ন্ত্রণ যুনিট	পান্নবা খুজিং
controlled storage	নিয়ন্ত্রিত ভঁডারণ	চুনহল্ল পৈশিনফম
controlled vocabulary	নিয়ন্ত্রিত শব্দ ভঁডার, নিয়ন্ত্রিতশব্দাবলী	চংনরবা / যানরবা রাইহৈ পুইক্কে

conventional memory	पारंपरिक स्मृति, पारंपरिक मेमेरी	चॆनरक्लु नलंशलं
conventional services	पारंपरिक सेवाएं	चॆनरक्लु थबक
conventional time isolate	पारंपरिक काल वलडुडक, पारंपरिक काल एकल	चॆनरक्लु डतड नलडतुडड
convergence	अडलसरलतल, अडलसरण	डलडुन डुनशलनडडड
conversion	रूडडंतरण	शकडुडुडुडकडडल
conveyor tray	वलहक ट्रे	डुन लुक
co-operating library	सहकलरी डुसुतकलडड	तेतुडडलंन लुलशलंशुकुन
co-operative acquisition	सहकलरी अधलडुडहण	डुनुलल लुलशलनडडडडड
co-operative bindery	सहकलरी डललुडडघर	तेतुडडलंन डुडुडुनशं
co-operative book buying	सहकलरी डुसुतक कुरडण	तेतुडडलंन ललडलरलक डुडुडुलु
cooperative book selection	सहकलरी डुसुतक डडन	तेतुडडलंन ललडलरलक डुडुडुडन
co-operative cataloguing	सहकलरी डुरसूडुीकरण	तेतुडडलंन केडुलुलुग डुडुडुशुडड
cooperative online resource catalogue (CORC)	सहकलरी ऑनललडन संसलधन डुरसूडुी (सी ओ आर सी)	तेतुडडलंन डुनललडन रलसुलरुडु केडुलुलुग
co-operative storage	सहकलरी डुडडलरण	तेतुडडलंन थडुडड
co-operative system	सहकलरी डुरणलली	तेतुडडलंन कलडुडुलुन
co-ordinate class	सडडन वरुग, सडडककुष वरुग	डडन कलंलुडु
co-ordination of terms	डड सडडनुवड	रलडुडु डुररी लुनहडुडल
copy number	डुरतल संडुडुडल	कडुडु डुरशलं
copying	डुरतलललडडकुरण	शलनुडुडकडुडल

copyright	स्वत्वाधिकार, प्रकाशनाधिकार, कॉपीराइट	अध्याय – २क / अध्याय – २क
copyright Act	प्रतिलिप्यधिकार अधिनियम, स्वत्वाधिकार अधिनियम, कॉपीराइट एक्ट	कॉपीराइट एक्ट
copyright deposit	प्रतिलिप्यधिकार निक्षेप	प्रीश्विनश्वक
copyright library	प्रतिलिप्यधिकार ग्रंथालय, प्रतिलिप्यधिकार पुस्तकालय	कॉपीराइट लौश्वश्वकान
cordovan	कार्दोवान, बकरी का चमड़ा	हामेश्व मडन / कारदोडान
core memory	कोर स्मृति, कोर मेमेरी	निश्वश्वमयोल (कोर मेमेरि)
core network	कोर नेटवर्क, कोर जालक्रम	श्वश्वम मयोल (कोर नेटवर्क)
core storage	कोर भंडारण	मयोल श्वश्वम (कोर सेटोरेज)
core subject	मूलविषय	मरुओइ हीरम
corporate author	समाश्वि ग्रंथकार, समाश्वि लेखक	अपुन अधिवा
corporate body	समाश्वि निकाय, निगमितनिकाय	अपुन लुप
corporate entry	समाश्वि प्रविश्वि	अपुन मचन
corporate heading	समाश्वि शीर्षक	अपुन मिश्वथोल
corporate sector	समाश्वि क्षेत्र	अपुन मतुप
corporation library	निगम पुस्तकालय	अपुन लुप लौश्वश्वकान
correct and copy	संशोधन एवं प्रतिलिपि	चुमथोक श्विन्दोक

corrected edition	সংশোধিত সংস্করণ	চুমথোক্লু খুৎনম
correlated subjects	সহসंबद्ध বিষয়	মরী লৈন হীরম
corrigendum	শুদধি-পত্র	অরান চুমথোক
corrupted file	বিকৃত সঁচিকা	শোয়র চেজন / ফাইল
cost allocation	লাগত নিয়তন	অচংমন য়েস্থোকপা
cost benefit analysis	লাগত-লাভ বিশলেষণ	অচং অতোং নৈনবা
cost recovery	লাগত বসূলী	অচঙ কুপখং
cost sharing	লাগত সহভাগিতা	অচঙ পুথোকমিন
cost-benefit analysis	লাগত-লাভ বিশলেষণ	অচঙ অতোং নৈনবা
cottage binding	কুটীরী জিল্দ	কোটেক্জ খুৎপুন / খুৎফা
couch roll	নমীশোষী রোল	কচ রোল
counter duty	কাউন্টর ডুটী, কাউন্টর সেবা	কাউন্টরদুটি
cover lining	আবরণ অস্টর	মখুম ফিগা
cover pocket	আবরণ পঁকেট, আবরণ জেব	মখুম খাউ
cover title	আবরণ শীর্ষক, আবরণ আখ্যা	মখুম মিংথোন
covering-material	জিল্দ সামগ্রী	মখুম কুপ্ন মচাক
cow-calf principle	গায়-বছড়া সিদ্ধান্ত, কাউ কাঁফ সিদ্ধান্ত, গাঁবৎস সিদ্ধান্ত	কাও কাফ প্রীম্পিল (যনবী- যনাও নিটি)
Central Processing Unit (CPU)	কেন্দ্রীয় প্রোসেসিং যুনিট, কেন্দ্রীয় প্রক্রমণ ইকাই (সীপীযু)	সেন্ট্রেল প্রোসেসিং যুনিট
cradle book	ক্রেডল বুক	নাউশুম লাইরিক
criteria of classification	বর্গীকরণ কে মানদঁড	মখায়দোক্কী পাদম

critical bibliography	সমীক্ষাত্মকগ্রন্থবিজ্ঞান, সমীক্ষাত্মক গ্রন্থসূচী	হুকচিন নৈনা লাইব্রিক পরেং
critical path	ক্রান্তিক পথ	অরু লম্বী
critical path management	ক্রান্তিক পথ প্রबंधন	অরু লম্বী মশিন্দোক
critical path method	ক্রান্তিক পথ বিধি	অরু লম্বীথৌওং
critical region	ক্রান্তিক ক্ষেত্র	অরু মফম
criticism number	সমীক্ষা সংখ্যা	নৈন লাইব্রিক মশিং
crooked bracket	মঁডালা কোষ্টক	অকোন ঙ্গাল্লৌ
cropping	দৃশ্যাকন	উৎলকপা / হৌরকপা / শাগৎলকপা
cross check	প্রতি পরীক্ষণ	হ্জৎ- য়েৎশিন
cross classification	প্রতিবর্গীকরণ	লানশিন মখায়দোক
cross reference	প্রতিনির্দেশ, প্রতিসদর্ভ	মশেল মরী
cross reference card	প্রতিনির্দেশ কার্ড, প্রতিসদর্ভকার্ড	মশেল মরী কার্ড
cryogenic storage	নিম্নতাপ ভঁডারণ	অরোন খুৎই / ইংথ পোৎলিফম
cryptonymous book	কূটনামী পুস্তক	মিংলোৎ লাইব্রিক
cum licentia	প্রধিকৃত, অনুমত	অয়া ফঙবা
cumulated annually	বর্ষানুসার সমুচ্চিত	চহীগী মপুনশিন
cumulated book catalogue	সমুচ্চিত পুস্তক প্রসূচী	পুনশিল্ল লাইব্রিক কেটলোগ
cumulated subject heading	সমুচ্চিত বিষয়-শীর্ষ	পুনশিন হীরম মিংথোন
cumulated volume	সমুচ্চিত খঁড	পুনশিন চাং
cumulative index	সঁচীয অনুক্রমণিকা, সমুচ্চযী অনুক্রমণিকা	পুনশিন থিত্তাক

cumulative list	সंचीয় সূচী, সূচী	পুনশিন পরেং
curiosa	অশ্লীল সাহিত্য	অকাম খোরিরোল
current	সাময়িক	চৎনরিবা
current assets	বর্তমান পরিসংপাতি	হৌজিঙ্কী লন
current awareness bulletin	সাময়িক জাগরুকতা বুলেটিন, সাময়িক অভিজাতা বুলেটিন	মতম ব্রা খঙহন চেফোং
current awareness list	সাময়িক জাগরুকতা সূচী	মতম ব্রা খঙহন পরেং
current awareness service	সাময়িক জাগরুকতা সেবা	মতম ব্রা খঙহন থবক
current beam position	ধারা পুঁচ স্থিতি	মঙাল চবুন লৈফম
current bibliographical source	সাময়িক গ্রন্থসূচী স্রোত	মতম লাইরিক পরেং ফংফম
current bibliography	সাময়িক গ্রন্থসূচী	মতম লাইরিক পরেং
current contents	সাময়িক বিষয়সূচী	করেন্ট কনটেন্ট
current publication	সাময়িক প্রকাশন, নবীনতম প্রকাশন	অনৌবা চেফোং
current record	বর্তমান অভিলেখ	হৌজিঙ্কী লাচন
current selective bibliography	সাময়িক বরণাত্মক গ্রন্থসূচী	মতমগী অখন্ন লাইরিক পরেং
current trade bibliography	সাময়িক ব্যাপারিক গ্রন্থসূচী	মতমগী ললোন ইতিক লাইরিক পরেং
cursor	প্রসংকেতক, কর্সর	করসর / নক্ষম-তাক
cursor control key	কর্সর নিয়ন্ত্রণ কুঁচী	করসর শেমা শো
custom-bound	যথাদেশ জিল্দ বালা	চৎন-খুৎপুন
cut and paste	কাটো और চিপকাও	ককপা নপ্পা

Cutter author mark	কটর-লেখক চিহন	কত্তরগী আই-খুদম
Cutter classification	কটর বর্গীকরণ	কটটরগী মথায়দোক
cyber	সাড্‌বর	সাইবর
cyber café	সাড্‌বর কৈফে	সাইবর কৈফে
cyber cash	সাড্‌বর কৈশ	সাইবর কেস
cyber crime	সাড্‌বর অপরাধ	সাইবর রাথোক
cyber fraud	সাড্‌বর ধোখা	সাইবর মীনম
cyber law	সাড্‌বর কানুন	সাইবর নিয়ম
cybermesies	সাড্‌বরামিতি	সাইবরমেসিস
cybernation	সাড্‌বরকরণ, সাড্‌বরীকরণ	সাইবরনেসন
cybernetics	সাড্‌বরনেটিক্স, সাড্‌বর বিজ্ঞান, সঁতাঁত্রিকী	সাইবরনেটিক্স
cycle indexing	চক্রীয় অনিক্রমাণিকরণ	অকোয় থিস্তাকপা
cycle memory	চক্র স্মৃতি, চক্র মেমেরী	অকোয় মনিংশিং
cycle store	চক্রীয় ভঁডার	অকোয় থম্বা
cycle storage	চক্রীয় ভঁডারণ	থম্বম অকোয়
cyclopaedia	বিশ্বকোশ	তাইবং খঙন পুঁক্কে লোন

D

daisy wheel print	ডৈজি চক্র মুদ্রণ, ডৈজি ব্হীল প্রিন্ট	ডেজী হরীল প্রিন্ট / ময়েক শেংদ – খুঙনম
dash	ইখিকা	লৈই / চৈখল
data	আঁকড়া, ডাটা	ডেটা / মচাক

data acquisition	আঁকড়া সংপ্রাপ্তি, আঁকড়া অর্জন	মচাক লৌশিনবা
data administrator	আঁকড়া প্রশাসক	মচাক ঙাক্লিবা
data allocation	আঁকড়া নিয়তন	মচাক য়েনথোকপা
data analysis	আঁকড়া বিশ্লেষণ	মচাক নৈনবা
data analysis display unit	আঁকড়া বিশ্লেষণ প্রদর্শক একক	খায়দোক্লুবা মচাক উৎন- খুজিং
data attribute	আঁকড়া গুণ	মচাক্কী গুন
data bank	আঁকড়া বেঁক	মচাক থমজিনফম / ডেতা বেঙ্ক
data base	আঁকড়া সঁচয়, ডাটাবেস	ডেটাবেজ / মচাক কোন
data bus	আঁকড়া বস	ডেটা বস
data capture	আঁকড়া প্রগ্রহণ	মচাক ফাজিন
data carrier	আঁকড়া বাহক	মচাক পুবা
data cell	আঁকড়া কোষ্ঠিকা	মচাক কাখল
data centre	আঁকড়া সঁটর	মচাক তুংফম
data channel	আঁকড়া প্রণাল	মচাক লম্বী
data circuit	আঁকড়া পরিপথ	মচাক অকোয় লম্বী
data collection	আঁকড়া সংগ্রহ	মচাক খোমজিনবা
data collection and analysis	আঁকড়া সংগ্রহ এবং বিশ্লেষণ	মচাক খোমজিনবা অমশুং নৈনবা
data communication	আঁকড়া সঁচার	মচাক শন্দোকপা, মচাক ফাওনবা
data communication channel	আঁকড়া সঁচার প্রণাল	মচাক ফাওন লম্বী

data communication exchange	আঁকড়া সঁচার বিনিময়	মচাক ফাওন শিন্ৰবা
data communication service	আঁকড়া সঁচার সেবা	মচাক ফাওন থবক
data compilation	আঁকড়া সঁকলন	মচাক তাশিনবা
data compression	ডাটা সঁপীডন	মচাক তাশীলহনবা
data connection	আঁকড়া সঁবঁধন	মচাক শম্হনবা
data contamination	আঁকড়া সঁদূষণ	মচাক মোৎশিলহনবা
data control	আঁকড়া-নিয়ঁত্রক	মচাক য়েৎশিনবা
data definition	আঁকড়া পরিভাষা	মচাক্ষীশত্ত্ৰাক রা
data delay	আঁকড়া বিলঁব	মচাক তপথহনবা
data dependency	আঁকড়া নির্ভরতা	মচাক মপান তাংবা
data description	আঁকড়া বিবরণ, আঁকড়া বর্ণন	ডেতা ডেসক্রিপসন / মচাক তাকপা
data design	আঁকড়া অম্বিকল্পনা, ডাটা অম্বিকল্পনা	মচাক্ষী মওং
data dictionary	আঁকড়া কোশ	মচাক লোনগৈ
data encryption	আঁকড়াগূঢ়লেখন	মচাক খঙহন্দ-খুংই
data entry	ডাটা প্রবিষ্টি, আঁকড়া প্রবিষ্টি,	মচাক মচন
data entry device	আঁকড়া প্রবিষ্টি যুক্তি	মচাক চনশিনপাঐম্বে
data entry operator	ডাটা প্রচালক, আঁকড়া প্রচালক	মচাক চনশিনলিবা
data error	আঁকড়া ত্রুটি	অরান মচাক
data evaluation	আঁকড়া মূলযাঁকন, ডাটা মূলযাঁকন	মচাক মমল লেপ্পা

data examination	আঁকড়া পরীক্ষণ	মচাক চাংয়েং
data exchange	আঁকড়া বিনিময়	মচাক ওন্নবা
data field	আঁকড়া ক্ষেত্র	মচাক লৈফম
data file	আঁকড়া সঁচিকা, ডাটা সঁচিকা	মচাক চেজল / ফাইল
data flow chart	আঁকড়া প্রবাহ সঁচিত্র, ডাটা প্রবাহ সঁচিত্র	ডেতা ফ্লো চার্ট, মচাক ঈচেল খুংয়েক
data format	আঁকড়া সরূপ, আঁকড়া ফার্মট	মচাক মওং
data fragmentation	আঁকড়া খঁডন	মচাক মচেং তাহনবা
data graphics	আঁকড়া গ্রাফিক্স	ডেতা গ্রাফিক্স / মচাক খুংয়েক
data harvesting	আঁকড়া সস্য়ন	মচাক লৌশিনবা
data input	আঁকড়া নিবেশ	মচাক হাপচিনবা
data interpretation	আঁকড়া নির্বচন, আঁকড়া বয়াখ্য়	মচাক শন্দোরুনা তাকপা
data library	আঁকড়া (ক্রমা,শ) সংগ্রহ	মচাক্ষী পুনশিনফম / মচাক লৌশিংকোন
data link protocol	আঁকড়া কড়ী প্রোরোকাল	মচাক শম্ম-চৎনপথাপ
data logging	আঁকড়া সংলেখন	ডেতা লোগিং
data management	আঁকড়া প্রবঁধন	মচাক শিন-লাংবা
data mask	আঁকড়া মাস্ক, আঁকড়া আচ্ছদ	ডেতা মাস্ক
data measurement	আঁকড়া মাপন	মচাক ওনবা
data migration	আঁকড়া প্রবাস	মচাক থাংদোকপা
data mining	আঁকড়াখনন	মচাক থিদোকপা

data mode	আঁকড়া বিধা	মচাক মওং
data model	আঁকড়া নিদর্শ	মচাক্কী শকওং
data modeling	আঁকড়া প্রতিরূপণ	মচাক্কীমওং শাগৎপা
data modem	আঁকড়া মাঁডম	ডেতা মোডেম
data navigation	আঁকড়া নেবিগেথন	ডেতা নভিগেসন / থিবা
data network	আঁকড়া নেটবর্ক, আঁকড়া জালক্রম	ডেতা নেটবর্ক / মচাক্কী শম্ম-শিল্লম
data operation	আঁকড়া প্রচালন	মচাক মথৌ তৌহনবা
data organization	আঁকড়া বয়বস্থাপন, আঁকড়া সংগঠন	মচাক শেমগৎপা
data output	আঁকড়া নির্গম	মচাক পোথেথাক
data preparation	আঁকড়া তৈয়ারী, আঁকড়া আয়োজন	মচাক শেম-শাবা
data presentation	আঁকড়া প্রস্তুতীকরণ	মচাক লানথোকপা / উৎ থোকপা
data privacy	আঁকড়া গোপনীয়তা	মচাক লন্নাই
data processing	আঁকড়া প্রক্রমণ	মচাক শেম-শাবা
data processing centre	আঁকড়া প্রক্রমণ কেন্দ্র	মচাক শেমফম
data processing equipment	আঁকড়া প্রক্রমণ উপকরণ	মচাক শেম্ম-খুংলাই
data processing system	আঁকড়া প্রক্রমণ পদ্ধতি	মচাক শেম্ম কাঙলোন
data processor	আঁকড়া প্রক্রমক	মচাক শেম্মিবা
data protection	আঁকড়া রক্ষণ	মচাক গাকথোকপা
data record	আঁকড়া অম্মিলেখ	ডেতা রেকোর্ড / মচাক লাচন

data recording	আঁকড়া অভিলেখন	মচাক লাচনবা
data representation	আঁকড়া নিরুপণ, আঁকড়া- নিরুপণ	মচাক মহুং শিলহনবা
data retrieval	আঁকড়া পুন:প্রাপ্তি	মচাক থিদোকপা
data security	আঁকড়া সুরক্ষা	মচাক গাকশেনবা
data separator	আঁকড়া পৃথককারী	মচাক খায়দোক্লিবা
data set clocking	আঁকড়া সমুচ্চয় কালসমায়োজন	মচাক মতম নাই হনবা
data signal	আঁকড়া সংকেত	মচাক্সী ইঞ্জিং
data source	আঁকড়া স্রোত	মচাক ফংফম
data specification	আঁকড়া বিশিষ্ট	মচাক অখনহনবা
data station console	আঁকড়া কঁদ্র কঁসোল, ডাটা স্টেশন কঁসোল	মচাক লৈতানা থমফম, ডেতা স্টিসন কনসোল
data storage and retrieval system	আঁকড়া সংগ্রহণ এবং পুনপ্রাপ্তি প্রণালি	মচাক হাপচিন-লৌথোক কাঙলোন
data storage structure	আঁকড়া ভঁডারণ সংরচনা	মচাক থমফম শকওং
data structure	আঁকড়া সংরচনা	মচাক শকওং
data switch	আঁকড়াস্বিচ	ডেতা সুইচ
data switching centre	আঁকড়া স্টিচন কঁদ্র	ডেতা সুইচিং সেন্টর
data table	আঁকড়া সারণী	ডেতা টেবল
data terminal	ডাটা টার্মিনল	ডেতা টার্মিনেল
data transcription	আঁকড়া অনুলেখন	মচাক নমথোকপা
data transfer	আঁকড়া অंतरণ	মচাক থাংদোকপা / হোংদোকপা
data transfer rate	আঁকড়া অंतरণদর	মচাক থাংদোক চাং

data transmission	আঁকড়া সঁচরণ	মচাক থাদোরকপা
data transmission service	আঁকড়াসঁচরণ সেবা	মচাক থাদোক থবক
data type	আঁকড়া প্ররুপ	মচাক মখল
data unit	আঁকড়া একক	মচাক খুজিং
data validation	আঁকড়া মান্যকরণ	মচাক চংহনবা
data warehouse	আঁকড়া কোদাম	মচাক থমফম শঙ / গোডাউন
database administration	আঁকড়াসঁচয় প্রশাসন, ডাটাবেস প্রশাসন	মচাককোন ঙাকপা / ঙাকলোন
database creator	ডাটাবেস সর্জক	মচাক কোন শেল্লিবা
database description	ডাটাবেস বর্ণন	মচাক কোন তাকপা
database design	ডাটাবেস অম্বিকল্পন	মচাক কোন মওং
database management	আঁকড়াসঁচয় প্রবঁধ, ডাটাবেস প্রবঁধন	মচাক কোন শিন- লাংবা
datamation	ডাটা সবচালন, আঁকড়া সবচালন	ডেতামেসন / মচাক মথৌ তৌহনবা
date card	দিনাংক কার্ড, তারীখ কার্ড	তাং কার্ড
date due	দেয় তিথি, বাপসী কি তারীখ	হল্লক তাং
date guide	দিনাংক দর্শক, দিনাংকদর্শকা	তাং তাকপা
date of issue	নির্গম তারীখ, নির্গম দিনাংক	পীথোক তাং
date of publication	প্রকাশন বর্ষ, প্রকাশন তিথি	অফোঙ তাং
date of return	আগম দিনাংক, বাপসী কি তারীখ	হল্লক তাং

date slip	दिनांक पर्णि, दिनांक पर्ची	तां चे
date table	दिनांक सारणी	तां टेबल
Data Base Management (DBMS)	डाटाबेस प्रभंधन पद्धति (डी बी एम एस)	मचाक कोन शिल्लां काण्डोलोन / डेटाबेज मेनेजमेन्ट सिस्टेम
Dewey Decimal Classification (DDC)	इयूई दशमलव वर्गीकरण (डी डी सी)	डेरी डेसिमेल क्लासिफिकेशन
deactivated	निष्क्रियण	मथो तौहनदवा / शोशुहनवा
deadlock recovery	गतिरोध मुक्ति	फुकण्पा
debug	दोषमार्जन	अशोय मांहन
decade	दशक	चही तरा
decentralized data processing	विकेंदीकृत आंकडा प्रक्रमण	डेता चहैथोक्रा शेष्या
decimal	दशमलव	तरा खुजिं
decimal base	दशमलव आधार	तरा युस्फम
decimal classification	दशमलव वर्गीकरण	तरा खुजिं मथायदोक
decimal fraction device	दशमलव युक्ति, दशंश युक्ति	मचेण-तरा थोकपी पाँसै
decimal notation	दशमलव अंकन	तरा खुजिं खुदम
decimal number	दशमलव संख्या	तरा खुजिं मशिं
decimal point	दशमलव बिंदु	तरा खुजिं बिन्दु
decimal system	दशमलव पद्धति	तरा खुजिं काण्डोलोन
decision support system	निर्णय सहायक तंत्र	बारैप शौगण काण्डोलोन
decision table	निर्णय सारणी	डेसिजन टेबल

declarative statement	ঘোষণাত্মক কথন	লাওথোকয়া-ঝারোল
decode	বিসংকেতন, কূটবাচন	হন্দোকপা
decoder	বিসংকেতক, কূট অনুবাচক	হন্দোক্লিবা
decreasing concreteness	হাসমান মূর্ততা	মচেং তাহল্লকপা
decreasing extension	হাসমান বিস্তার	পিকশিলহল্লকপা
decreasing quantity	হাসমান মাত্রা	চাং হহ্বহনবা
decryption key	বিকোডন কুঁচী	ডেক্রিপসন কি
dedicated channel	সমর্পিত প্রণাল	কংথোক খোংলম / পাউলম
dedicated file server	সমর্পিত সংচিকা পরিষেবক, সমর্পিত সংচিকা সর্বর	কংথোক্স চেজল সার্ভর
dedicated index entry	সমর্পিত নির্দেশী প্রবিষ্টি	কংথোক্স শীন্তাক মচন
dedicated port	সমর্পিত সংদ্বার	কংথোক্স শনফম
dedicated server	সমর্পিত পরিষেবক, সমর্পিত সর্বর	কংথোক্স সর্বর
dedication copy	সমর্পিত প্রতি	কংথোক কপী
dedication page	সমর্পণ পৃষ্ঠ	কংথোক লমায়
default printer	সমর্পিত মূর্দক, ডিফোল্ট প্রিন্টর	ডিফোল্ট প্রিন্টর
delegate	প্রতিনিধি, প্রত্যাযোজিত করনা, সৌপনা	মীলুং
deletion	বিলোপন	মুথংপা
delimiter	পরিসীমক	পনথৈ /ঙাঙ্কৌ
delivery	বিতরণ, সুপূর্দগী	থাদোকপা /পীথোকপা / য়েহোকপা
delivery of books	পুস্তক বিতরণ	লাইরিক পীবা

delivery of books act	पुस्तक परिदान अधिनियम	লাইব্রিক পীবগী চৎন-রা
delivery van	वितरण वाहन, वितरण वान	পীনা গাড়ী
Developing Library Network (DELNET)	विकासशील पुस्तकालय नेटवर्क, डेवलपिंग लाइब्रेरी नेटवर्क (डेलनेट)	ডিভেলপিং লাইব্রেরি নেটৱর্ক
deluxe binding	डीलक्स जिल्द	ফজ-খুৎপুন
deluxe edition	डीलक्स संस्करण	ফজ-খুৎনম
demonym	छदम नाम	লৈফম কাংলুপ মিং
denudation	अनाच्छादन	তুমশিল্লকপা
departmental catalogue	विभागीय प्रसूची	লোইশঙ কেটলোগ
departmental library	विभागीय पुस्तकालय	লোইশঙ লৌশিংকোন
departmental shelf list	विभागीय शेल्फ सूची, विभागीय निधानि सूची	লোইশঙগী সেল্ফ লিস্ট
departmentalization	विभागीकरण	লোইশঙগী ওইহনবা
dependent series	आश्रित ग्रंथमाला	মখা পোনবা চেফোঙ শিং
deposit fee	प्रतिभूति शुल्क	থমজিনমল
deposit library	निक्षेप पुस्तकालय	থমজিন লৌশিংকোন
deposit station	निक्षेप केंद्र	থমজিনফম
deposited book	निक्षिप्त पुस्तक	থমজিনথ লাইব্রিক
depository catalogue	निक्षेप प्रसूची	থমজিনথ লাইব্রিক কেটলোগ
depository collection	निक्षेप संग्रह	পুঙ্কে মচাক
depository library	निक्षेप पुस्तकालय	পুঙ্কেলৌশিংকোন
depth classification	गहन वर्गीकरण	কুপথ-মখায়দোক

depth schedule	গহন অনুসূচী	কুপথ-হিরম
deputy librarian	উপ-পুস্তকালয়াধ্যক্ষ	ঙমথং লাইব্রেরীয়ান
descriptive bibliography	বর্ণানাत्मক গ্রন্থসূচী	শন্দোক তাক লাইরিক পরেং
descriptive cataloguing	বর্ণানাत्मক প্রসূচিকরণ	শন্দোক তাক কেটলোগিং
descriptive classification	বর্ণানাत्मক বর্গীকরণ	শন্দোক মখায়দোক
descriptive dictionary	বর্ণানাत्मক শব্দকোশ	শন্দোক লোনগৈ
descriptive element	বর্ণানাत्मক ত্তব, বর্ণানাत्मক পদ	শন্দোক মচাক
descriptive name	বর্ণানাत्मক নাম	শন্দোক মিং
descriptor	নিরূপক	শক্তাকপ / শন্দোক্লবা / শুপচিনরাহৈ
design simulation	অম্বিকল্প অনিকারণ	ডিজাইন সাইমুলেসন
design technique	অম্বিকল্প তকনীক	ডিজাইন শৌওং
desired sequence	বাঞ্ছিত অনুক্রম	অনিঙ-পরিং
desktop	ডেস্কটোপ	ডেব্লটোপ
desktop computer	ডেস্কটোপ কম্পুটর	ডেব্লটোপ কম্পুটর
destination file	গন্তব্য সঁচিকা, গন্তব্য ফাইল	পস্থুং চেজল
destination slip	বিত্যুক্ত পর্ণী	পস্থুং-চে
detached copy	বিত্যুক্তপ্রতি	লৌথোক্ল কোপী
device controller	যুক্তি, মূর্দক চিহন	পাশৈ ঙক্লিবা
device driver	যুক্তি চালক	ডিভাইস ড্রাইভর
device mode	যুক্তি বিধা	পাশৈ মওং

Dewey Decimal System	इयूरू दशमलव पद्धति	डेरी डेसिमेल सिसतेम
diagnostic programme	निदानकारी प्रोग्राम	थिदोकपगी प्रोग्राम / थौरम
Dickman Charging System	डिकमैन देय-आदेय पद्धति, डिकमैन आगम निर्गम पद्धति	डिकमैनगी चार्जिंग काङ्लोन
dictionary catalogue	वर्णानुक्रमिक प्रसूची, शब्दकोशीय प्रसूची	लोनगै केटलोग
dictionary of quotations	सूक्ति कोश	लौखंरागी लोनगै
difference phase relation	विभेद दशा संबंध	खेन्न-मरी
digit	अंक	अङ्क, मशिं
digital clock	अंकीय घड़ी	डिजिटेल घड़ी
digital compact disk	अंकीय कॉम्पैक्ट डिस्क, अंकीय कॉम्पैक्ट चक्रिका	डिजिटेल कम्पैक्ट डिस्क
digital computer	अंकीय अभिकलित्र	डिजिटेल कमपुटर
digital converter	अंकीय परिवर्तक	डिजिटेल ओख्वाकलिवा
digital divide	अंकीय विभाजन	डिजिटेल डिभाइड
digital library	डिजिटल पुस्तकालय, डिजिटल लाइब्रेरी, अंकीय पुस्तकालय	डिजिटेल लौशिङ्कान
digital modem	अंकीय मॉडेम, डिजिटल मॉडेम	डिजिटेल मोडेम
digital monitor	अंकीय प्रतर्श, डिजिटल मॉनीटर	डिजिटेल मोनिटर
digital recorder	अंकीय अभिलेखित्र, डिजिटल अभिलेखित्र	डिजिटेल इशिनवा

digital signal	অংকীয় সংকেত	ডিজিটেল খুদম / ইঞ্জিং
digital signal processor	অংকীয় সংকেত প্রক্রমক	ডিজিটেল সিগনেল প্রোেসেসর
digital signature	অংকীয় হস্তাক্ষর, অংকীয় চিহনক	ডিজিটেল খুংয়েক
digital storage media	অংকীয় ভঁডারণ মাধ্যম	ডিজিটেল থন্নমাচাক
digital to analog converter	অংক-অনুরূপ রূপান্তরক	ডিজিটেলবু এনালোগ ওস্থোক খুংলাই
digital transmission	অংকীয় সঁচরণ	ডিজিটেলদা থাদোকপা
digital-to-analog conversion	অংক-অনুরূপ রূপান্তরণ	ডিজিটেলবু এনালোগ ওস্থোকপা
digital converter	অংকীয় পরিবর্তক	ডিজিটেল ওস্থোক খুংলাই
digitization	অংকীকরণ, অংকরূপণ	ডিজিটেল ওস্থোকপা
direct access	প্রত্যক্ষ অন্নিগম	চুমদ্রিং চঙবা
direct access storage	প্রত্যক্ষ অন্নিগম ভঁডারণ, প্রত্যক্ষ অন্নিগম সঁচয়	চুমদ্রিং চঙবা য়ান মওংদা থন্ন
direct access storage device	প্রত্যক্ষ অন্নিগম সঁচয়সাধন, প্রত্যক্ষ অন্নিগম ভঁডারণ যুক্তি	চুমদ্রিং চঙবা থমফম
direct conversion	প্রত্যক্ষ রূপান্তরণ	চুমদ্রিং ওস্থোকপা
direct coupling	প্রত্যক্ষ যুগমন	চুমদ্রিং পুংবা
directing	নির্দেশাত্মক, নির্দেশক	লমতাকলিবা
directing element	নির্দেশক অবয়ব, নির্দেশক ত্ব	লমতাকলি মচাক
directing section	নির্দেশক অনুচ্ছেদ	লমতাকলি কাংবু
directing word	নির্দেশক শব্দ	লমতাকলি রাইহে

directory	নির্দেশিকা	ডিরেক্টরী / লমতাক লাইরিক
disaster management	আপদা প্রबंधন	অমাং অতা শিনলাংবা
discarded book	নিরাকৃত পুস্তক	লৌথোক্ল লাইরিক
discount	বট্টা, ছুট	হস্থবা, তাথবা
disjunct leaf	পৃষ্ঠ শেধ	খায়দোক লমায়
disjunctive treatment	বায়োকক বিবেচনা	খায়দোকপ মচৎ
disk	ডিস্ক	ডিক্স / কাঙ্গোয়
disk drive	ডিস্ক ড্রাইব	ডিক্স ড্রাইব
disk storage	ডিস্ক ঞ্ডারণ	ডিক্স স্টোরেজ / ডিক্স পুনফম
display guide	প্রদর্শন সঁদাৰ্শিকা	থেন্না লমতাক
display rack	প্রদর্শন রৈক	থেন্না খরা
display stand	প্রদর্শন স্টঁড	অথেন তাকফম
display unit	প্রদর্শ স্ত্থান, প্রদর্শ ইকাই	শন্দোক্লা চাং / যুনিট
display van	প্রদর্শন বাহন, প্রদর্শন যান	উৎনা / থেন্না-গাডী
distilled subject	আসবিত বিষয়	শেংদোক্ল হীরম
distributed data	বিতারিত আকঁড়া	শন্দোক্ল মচাক
distributed data processing	বিতারিত আঁকড়া প্রক্রমণ	মচাক শন্দোক্লশেম-শাবা
distributed database	বিতারিত ডেটাবেস	শন্দোক্ল মচাককোন
distributed network	বিতারিত নেটবর্ক, বিতারিত জালক্রম	শন্দোক্ল-নেটবর্ক শন্দোক্ল শম্ন-শিল্লম
distributed processing	আবঁটিত প্রক্রমণ	শন্দোক্লতুনা শেম শাবা
divide like	সহশ বিভাজন	খায়দোক মানবা

divided catalogue	বিভাজিত প্রসূচী	খায়দোক্লু কেটলোগ
division	বিভাজন, মंडল, সংভাগ, প্রভাগ	খায়দোকপা / লমদম / কাদুপ
divisional librarian	মंडল পুস্তকালাদ্যক্ষ, মंडল পুস্তকালাদ্যক্ষ, সংভাগীয় পুস্তকালাদ্যক্ষ	লমতুপকী লাইব্রেরীয়ান
divisional library	প্রভাগ পুস্তকালয়, মंडল পুস্তকালয়, সংভাগীয় পুস্তকালয়, প্রভাগ গ্রন্থালয়	লমতুপকী লৌশিংকোন
d-library	অনুলিপিকরণ পুস্তকালয়	ডি-লৌশিংকোন
Dot matrix printer (DMP)	ডট- মৈট্রিক্স মুদক, ডট- মৈট্রিক্স প্রিন্টর, বিন্দুমৈট্রিক্স প্রিন্টর (ডী এম পী)	দোট মেট্রিক্স প্রিন্টর
Data management system (DMS)	আঁকড়া প্রबंधন পদ্ধতি (ডী এম এস)	ডেতা মেনিজমেন্ট সিস্টেম/ মচাক শিল্লাং কাঙলোন
doctoral dissertation	শোধপ্রबंध	দোক্লুরেল দিসটেশন
document	প্রলেখ, দস্তাবেজ	ডোকু মেন্ট / চে-চাং
document bibliography	প্রলেখীয় গ্রন্থসূচী	চে-চাং পরেং
document delivery	প্রলেখ বিতরণ, প্রলেখ সুপুর্দগী	চে-চাং য়েনথোকপা
document delivery service	প্রলেখ বিতরণ সেবা	চে-চাং য়েনথোক থবক
document format	প্রলেখ প্রারূপ	চে-চাং মওং
document image processing	প্রলেখ প্রতিবিম্ব প্রক্রমণ	চে-চাং মমি শেশ্ব

document management system	প্রলেখ প্রबंधন পদ্ধতি	চে-চাং শিনলাং কাঙলোন
document number	প্রলেখ সংখ্যা	চে-চাং মশিং
document profile	প্রলেখ রুপরেখা	চে-চাং মশক্তম
document retrieval	প্রলেখ প্রতিনয়ন, প্রলেখ পূর্নপ্রাপ্তি	চে-চাং থিদোকপ
document supply	প্রলেখ আপূর্তি	চে-চাং পীবা
document supply centre	প্রলেখ আপূর্তি কেন্দ্র	চে-চাং পীফম
documentalist	প্রলেখকর্তা, প্রলেখক	চেজনমী
documentary research	প্রলেখীয় শোধ	চে-চাংদা যুক্ষম ওইদুনা থিজিনবা
documentary source	প্রলেখীয় স্রোত	চে-চাংগী মচাক
documentation	প্রলেখন	চেজন থবক
documentation and information service	প্রলেখন এবং সূচনা সেবা	চেজন অমদি ঙ্গ-পাউগী থবক
documentation centre	প্রলেখন কেন্দ্র	চেজনফম
documentation list	প্রলেখন সূচী	চেজন পরেং
documentation officer	প্রলেখন অধিকারী	চেজন ফমাইবা
documentation source	প্রলেখন স্রোত	চেজন মচক
domain	ডোমেন, প্রক্ষেত্র	মফম, থুংফম, ডোমেন
domain expert	প্রক্ষেত্র বিশ্লেষণ, ডোমেন বিশেষজ্ঞা	ডোমেন এক্সপার্ট
domain name	ডোমেন নাম, প্রক্ষেত্র নাম	ডোমেন মিং
domain name address	ডোমেন নাম পতা, প্রক্ষেত্র নাম পতা	ডোমেন মিং লৈফম

donation	दान	তেংবাং
donation book	दान पंजिका	তেংবাং লাইরিক
donation record	दान अभिलेख	তেংবাং লাচন
dormitory library	आवास पुस्तकालय	काजाओगी लौशिंकोन
dot	बिंदु	बिन्दु
double book	अर्धपृष्ठ मुद्रित पुस्तक	दबल बुक
double buffering	दोहरा बफरण	दबल बफरिंग
double entry charging system	दोहरी प्रविष्टि निर्गम पद्धति	अनि मचन्दा पिन काङ्लोन
double setting	पुनर्विन्यास (मुद्रण)	अनिरक सेमजिनबा
downloading	अधोभारण	लौथबा
downward arrow	अधोमुखी तीर	खाओन तेतेङ्गे
draft	प्रारूप	चांयेत् / लोईद्री खुई
drop down title	प्रथम पृष्ठस्थ व्याख्या	पुथरक मिंथोन
drum printer	ड्रम मुद्रक	ड्रम प्रिन्टर
dry point etching	तीक्ष्ण सूची निक्षारण	ड्राई ईटचिंग पोइन्ट
Desktop publishing (DTP)	डेस्कटॉप प्रकाशन (डी टि पी)	डेक्क टोप पल्लि सिंग
Dublin core	डबलिन कोर	दुल्लिन कोर
due date	देय दिनांक, देय तिथि	अताबा तां / पिगदबा तां
due date slip	देयतिथि पर्चा	अताबा तां चे
dues	देय राशि	रांलिबा, रांपा
dummy book	डमी पुस्तक, कृत्रिम पुस्तक	मालहन लাইरिक
dummy system	डमी प्रणाली	मालहन-मओंग

duplex communication	द्विसंकेतन संचार	अनि थोक पाउ फाउनवा
duplicate copy	दूसरी प्रति, अनुलिपि	महेशिन कपी
duplicate entry	दूसरी प्रविष्टि, अनु-प्रविष्टि	महेशिन एन्त्री / मचन
duplicate library (d-library)	अनुलिपिकरण पुस्तकालय (डी-पुस्तकालय)	शकमानवा लोशिंगकान
duplicating	अनुलिपिकरण	महेशिल्लिवा
durable	स्थायी, टिकाऊ	कुइना चंपा
dust cover	जिल्द आवरण, धूलरोधी आवरण	उफूल ङाकथोक मखुम
dust jacket	धूलरोधी जैकेट, पुस्तक जैकेट	उफूल चण्डवा मखुम
dutch corner	गोल कोन	दटच काचिन / कोरनार
dynamic allocation	गतिक नियतन	हेशिंग खुंयेन
dynamic data exchange	आँकड़ा गतिक नियतन	हेशिंग मचाक खुंयेन
dynamic instruction	गतिक अनुदेश	हेशिंग याथं
dynamic link	गतिक कड़ी	हेशिंग मरी
dynamic memory	गतिक स्मृति, गतिक सेमेरी	दाइनामिक मेमेरी / हेशिंग मनिंशिंग
dynamic object	गतिक वस्तु	अरेण पोएंशक
dynamic random	गतिक यादृच्छिक	दाइनामिक रेन्डम
dynamic random access memory (D-RAM)	गतिक यादृच्छिक अभिगम स्मृति (डी-रैम)	दाइनामिक रेन्डम एक्सेस मेमेरी (डि-राम)
dynamic storage	गतिक भमडारण	होइवा नाइवा पुंरै
dynamic theory of classification	वर्गीकरण गतिक सिद्धांत	मखायदोक्की हेशिंगवा परम

E

e-book	ई-पुस्तक	ইলেকট্রোনিঙ্কী লাইরিক/ ই-বুক
econometrics	অর্থমিতি	ইকোনোমেট্রিক্স
editing	সংপাদন	শেমদোকপা
edition	সংস্করণ	খুৎনম
edition principles	প্রথম সংস্করণ	খুৎনম নিটি
editor	সংপাদক	শেমদোকলীবা / শেমদোক্লোই
editor of series entry	গ্রন্থমালা সংপাদক প্রবিষ্টি	পরেং মচনগী শেমদোক্লোই
editorial	সংপাদকীয়, অগ্রলেখ	শেমদোকলোইগী রারোল
editorial direction	সংপাদকীয় নির্দেশ	শেমদোকলোইগী লমজিং
educational and professional qualification	শৈক্ষিক এবং ব্যাবসায়িক অর্হতা	মহৈ অমদি শিনফম হৈবগী থাক্
educational technology	শৈক্ষিক প্রৌদয়োগিকি	মহৈ-মশিংগী শিনকারোল
effective decade	প্রভাবী দশক, প্রভাবী দশাব্দী	চহী তরাগী মনুং
ehsion marks	লোপচিহন	মাঙথ্খ খুদম
elaborate	বিস্তৃত	শন্দোর্লা / পাক-শনা
electronic book	ইলেকট্রোনিক পুস্তক	ইলেকট্রোনিঙ্কী লাইরিক
electronic calculator	ইলেকট্রোনিক পরিকলিত্র	ইলেকট্রোনিক কালকুলেটর
electronic journal	ই-শোধ পত্রিকা, ইলেকট্রোনিক শোধ পত্রিকা	ইলেকট্রোনিক চেফোং

electronic learning	ई-अधिगाम, इलेक्ट्रॉनिक अधिगाम	ইলেকট্রোনিক্সী খুত্তম अधिगाम
electronic library	इलेक्ट्रॉनिक पुस्तकालय	ইলেকট্রোনিক লৌশিংকোন
electronic literacy	इलेक्ट्रॉनिक साक्षरताए, ई-साक्षरता	ইলেকট্রোনিক হৈবা
electronic mail	इलेक्ट्रॉनिक मेल, ई-मैल	ইলেকট্রোনিক মেল
electronic publishing (e-publishing)	इलेक्ट्रॉनिक प्रकाशन	ইলেকট্রোনিক খুৎফোঙ
electronic resources	ई-स्रोत, इलेक्ट्रॉनिक सूचना संसाधन, इलेक्ट्रॉनिक स्रोत	ইলেকট্রোনিক্সী মচাকশিং
elements of management	प्रबंधन तत्व	শিল্লাং মচাক
elephant folio	एलिफैट फोलियो	ইলিফেন্ট ফোলিও
elsewhere note	‘अन्यत्र’ निर्देश	মফম অমদা হেত্তা ইবা
e-mail (electronic mail)	ई-मैल (इलेक्ट्रॉनिक मेल)	ই-মেল
embodied	समाविष्ट सन्निहित	য়াওহনবা
embossed book	समुद्रभूत पुस्तक, उभरी लिपि पुस्तक	ময়েক তোংহল্প লাইরিক
embroidered binding	कसीदेदार जिल्द	লৌগ্ৰগী খুৎপুন
empty and emptying digit	रिक्त तथा रिक्तकारी अंक	অহাংবা অমশুং হাংহল্লিবা মশিং
empty digit	रिक्तांक	মশিং য়াওদবা/ হাঙবা
empty digit device	रिक्तांकी युक्ति	মশিং য়াওদবা, পাইষে
emptyingdigit	रिक्तकारी अंक	মশিং হাংহল্লিবা
emptying substantive digit	रिक्तकारी मुख्यभागीय अंक	হাংহল্লিবা মরুওইবা মশিং

enact	अधिनियम बनाना	चॄनहनवा
enamel binding	इनेमल जिल्द	ईनामेल खुंएुन
encapsulation	केप्सूलिकरण, परिसंपुदन	मचॄरारेॄ
enchiridion	संक्षिप्त ग्रंथ	खुंएुपाय लाईरिक्
encipher	चिहनीकरण, कूटलेखक	अशम खुंई / मयेक्
encryption	गोपन	खुंइहन्दाखुंई
encyclopaedia	विश्वकोश	ताईबॄ लौशिं लोनगै
encipher	चिन्हीकरण	खुंदम / खुंयेक्
end leaf	अंत्य पत्र	अरोई चेना
end matter	अंतिम अंश, अंतिम सामाग्री	अरोई शरूक, मचाक
end note	अंत टिप्पणी	अरोईरारोल
end user	लक्ष्य उपयोक्ता	अरोईवा शिजिन्नावा मी
endowment fund	अक्षयनिधि	तुंकोय शेनबुन
endowment library	अक्षय निधि पुस्तकालय; धर्मार्थ पुस्तकालय	तुंकोय लौशिंकोन
energy facet	ऊर्जा पक्ष	मङ्गम माईउन / ईनर्जि फेसेट
energy category	ऊर्जा श्रेणी	मङ्गम कांलुप / थाक
energy isolate	ऊर्जा एकल	नाईतोम मङ्गम
engraved	उत्कीर्ण	हरूवा
engraved title page	उत्कीरण मुखपृष्ठ	अहक मिंथोल लमाय
engraving	उत्कीर्णन	हरूवा
enlarged edition	परिवर्धित संस्करण	चाओथेक्लू खुंनम
enrolment	नामांकन	मिं चनवा/ चनशिन्वा

entitled	आख्यायुक्त, हकदार	मिंथोनबा/ फंफम थोकपा
entity	पदार्थ, सत्ता, तत्व	पोेशक
entropy	एन्ट्रॉपी, परिक्षय	एन्ट्रॉपी / म०० नाईद पुनशिन
entry	प्रविष्टि	एन्त्री, चंवा, थंवा, मचन
entry a line index	एक पंकितक- प्रविष्टि अनुक्रमाणिका	मचन या०फम थिस्ताक
entry element	प्रविष्टि अवयव, प्रविष्टि पद	एन्त्री मचाक, चनशिन मचाक
entry name	प्रविष्टि नाम्	एन्त्रीमिं, चनशिनमिं
entry statement for author	ग्रंथकार प्रविष्टि विवरण, लेखक प्रविष्टिविवरण	अइबगी चंन-ब्राबोल
entry word	प्रविष्टि शब्द, प्रविष्टि पद, संलेख शब्द	चंशिन ब्राहै / चंन ब्राहै
enumeration	परिगणना	मशिं थिवा
enumerative bibliography	परिगणनात्मक ग्रंथसूची	मशिं थि लाइरिक परे०
enumerative classification	परिगणनात्मक वर्गीकरण, परिसणित वर्गीकरण	मशिं थिब मथायदोक
enumerative classification system	परिगणनात्मक वर्गीकरण पद्धति	मशिं थिब मथायदोक्की- का०लोन
enumerative device	परिगणनात्मक युक्ति	मशिं थि पाँम्ब
ephemeral material	अल्पकालिक सामग्री	कुइना च०-मचाक
ephemerides	दैनिकी, पंचांग, अस्थायी पाठ्य सामग्री	लीरोइद / थमलोइद चेफो०
epistolaria	धर्मग्रंथ, पवित्र ग्रंथ	लाइनिं लाइरिक

epitome	সার, নিষ্কৰ্ণ, সংক্ষেপ	অশম্বা
epitomizer entry	সংক্ষেপক প্রবিষ্টি	অশম্বা এন্ট্রি/ খুৎচং
epoch	কাল, যুগ	শিংথাবা
equipment	উপস্কর	খুৎলাই
e-resources	ই-স্রোত, ই-সূচনা সংসাধন	ই-রিসোর্সেস
erotica	অশ্লীল গ্রন্থ	অচোপ লাইরিক
errata	শুদ্ধিপত্র	অরান শেমদোক
erratic pagination	অনিয়মিত পৃষ্ঠাংকন	লালথি লমায়
error correcting code	ত্রুটি-সংশোধন কোড, ত্রুটি সংশোধন কূট	অরান চুমথোক্লি কোড
error correction	ত্রুটি সংশোধন	অরান চুমথোকপা
error detection	ত্রুটি সংসূচন, ত্রুটি পতা লগানা	অরান পুথোকপা, খঙদোকপা
error routine	ত্রুটি নেমকা	অরান পথাপ
ethernet network	ইথরনেট জালক্রম, ইথরনেট নেটবর্ক	ইথনেট নেটবর্ক
ethics	আচারশাস্ত্র	ফিদম/ হৌনলিচং
ethnic number	ভাষা সংমক, প্রজাতীয় সংমক	কাংলুপ মশিং
etymological dictionary	ব্যুৎপত্তি কোশ	হৌরক্লোনগী লোনগৈ
even numbered page	সম সংখ্যা পৃষ্ঠ	তুমা মশিংগী লমায়
even page	সমাংকী পৃষ্ঠ, সম পৃষ্ঠ	তুমা লমায়
every reader his/her book	'প্রত্যেক পাঠক কো उसकी पुस्तक'	অপাবা খুদিংগী লাইরিক
everyday approach	নিত্য-প্রতি উপাগম	নুংতিগী থিবা

evolution	क्रमिक विकास	অওনবা
evolutionary order	বিকাশ ক্রম	অওনবগী মথং মনাউ
exchange memory	বিনিময় স্মৃতি, বিনিময় মেমেরী	মেমোরি শিন্নবা
exchange of librarians	পুস্তকালয় অধ্যক্ষোঁ কা বিনিময়	লাইব্রেরিয়ান শিন্নবা
exclusiveness	অনন্যতা	য়াওহন্দনা
execute	নিষ্পাদন	তোহনবা
executive department	কার্যপালক বিভাগ	তোহন লোইশঙ
exhaustive	সর্বাংগপূর্ণ	মনুং-থিং
exhaustive division	নি:শোষ বিভাজন, সর্বসমাবেশি বিভাজন	মনুং-থিং খুং-খাই
exhaustively	নি:শেষত:	মনুং-থিংনা
exhaustiveness	নি:শেষতা, সর্বসমাবেশিতা	মনুং-থিংকী ওইবা
exhibit rack	প্রদর্শন রেক	থেন্ন-ফাল
exhibition	প্রদর্শনী	উৎথোকপা
exhibitioncase	প্রদর্শনকেস	উৎন-উপু
exhibition room	প্রদর্শন কক্ষ	উৎন-কা
expanded memory	প্রসারিত স্মৃতি, বিস্তারিত স্মৃতি, বিস্তারিত মেমেরী, প্রসারিত মেমেরী	চাওথোক্ল মেমোরি
expansive classification	এক্সপেন্সিভ ক্লাসিফিকেশন, প্রসারী বর্গীকরণ	পাকশন-মথায়দোক
experimental research	প্রয়োগাত্মক শোধ	চাংয়েং তোঁ থিজিনবা
expert system	বিশেষজ্ঞ প্রণালী	হৈ-শিং কাঙলোন/ এক্সপার্ট সিস্টেম

explanatory note	व्याख्यात्मक टिप्पणी	शब्दोक्लोन/शब्दोक्ला ताकपा
explanatory reference	व्याख्यात्मक निर्देश	याओफम शब्दोक्ला पीवा
explanatory title	व्याख्यात्मक आख्या, व्याख्यात्मक शीर्षक	शब्दोक्ल मिंथोन
explicit	अंत वाक्य, अंत्य वाक्य	शेण्दोक्ल/फोण्दोक्लवा
explicit knowledge	सुव्यक्त ज्ञान	शेण्दोक्लवा / फोण्दोक्ल लौशिण्
explore	अन्वेषण करना	कूपना थिजिनवा
explosion	विस्फोट, बाहुल्य	पोखाईवा
expressiveness	अभिव्यंजकता	फोण्दोक मते
expurgated edition	परिष्कृत संस्करण	येण्दोक्ल थुण्दोक्ल
extended	विस्तारित	शान्दोक्लवा
extended binary code	विस्तारित दवंयक दशामलव विनिमय, अतिदोरित दवंयक दशामलव विनिमय	शान्दोक्ल बाइनरी कोड
extension card	सतत पत्रक, अनुवर्ती पत्रक	शान्दोक कार्ड
extension library	विस्तार पुस्तकालय	शान्दोक लौशिण्कोन
extension library service	पुस्तकालय विस्तार सेवा	शान्दोक लौशिण्कोन तेण्बां/ थौण्
extension service	विस्तार सेवा	शान्दोक तेण्बां / थौण्
extension work	विस्तार कार्य	शान्दोक थवक
external form	बाह्य स्वरूप	मपान शक्तम
external memory	बाह्य स्मृति, बाह्य मेमोरी	एक्लटनेर्ल मेमोरी
external storage	बाह्य भंडारण	एक्लटनेर्ल स्तोरेज

external storage device	बाह्य भंडारण युक्ति	এক্সটেনার্নেল স্টোরেজ প্যাঁসে
extra binder	उत्कृष्ट जिल्दसाज	अहेन खुंपुनमी
extra binding	उत्कृष्ट जिल्दसाजी	अहेन खुंपुन
extra copy	अतिरिक्त प्रति	अहेन कपी
extra illustrated edition	अतिरिक्त चित्रित संस्करण	अहेन शब्दोक खुंनम
extract note	उद्धृत टिप्पणी	लौथोक बारोल
extracted article	पुनर्मुद्रित लेख, अतिरिक्त मुद्रित लेख	लौथोकल्लु बारेरं
extrapolation	बहिर्वेशन	हापकल्लकपा
extrapolation in array	पंक्ति में बहिर्वेशन	परेरंदा हापकल्लकपा
extrapolation in chain	श्रृंखला में बहिर्वेशन	थक-था परिरंदा हापकल्लकपा

F

face-character printer	फलक संप्रतीक मुद्रक	मयेक ममाय नम्र खुंलाई / उनम
face	मुख, पक्ष	माइउन / ममाय
facet analysis	पक्ष विश्लेषण, मुख विश्लेषण	माइउन मचा तानवा
facet device	पक्ष युक्ति, मुख युक्ति	माइउन/ ममाय थणुन पाँसै
facet formula	पक्ष परिसूत्र	माइउन कांलोन
facet phase formula	पक्ष दशा सूत्र, मुख दशा सूत्र	माइउन ताकपा कांलोन

facet phase relation	पक्ष दशा संबंध, मुख दशा संबंध	माइँउन ताकपा मरी
facet synthesis	पक्ष संश्लेषण	माइँउन पुनशिनवा
faceted classification	मुखाश्रित वर्गीकरण	माइँउन म्खायदोक
faceted notation	पक्षात्मक संकेतन	माइँउन खुदम
faceted system	पक्षात्मक पद्धति	माइँउन काङ्लोन
facetilization	पक्षकरण	माइँउन खङ्गदोकपा
facsimile	प्रतिकृति, अनुलिपि	मान्ना खुंनम
facsimile binding	प्रतिकृति जिल्द	मान्ना खुंनम खुंनपुन
facsimile reprint	प्रतिकृति पुनर्मुद्रण	मान्ना हन्ना नमथोकपा
fact finding	तथ्यान्वेषण	अचुम्बा पाथोकपा
factual book	तथ्य बोधिनी	अचुम खंहन लाइरिक
faculty reading room	संकाय अध्ययन-कक्ष	ओवागी लाइरिक पाफम
false imprint	मिथ्या मुद्रांकन	अरान खुंनम
false link	आभासी कड़ी, मिथ्या कड़ी	अरान खुंशम
false title	भ्रामक आख्या, संक्षिप्त आख्या	अरान मिंथोन
fanciful title	कल्पनात्मक विषय, अबोधक आख्या, विषय अबोधक आख्या	लैतेतं फजहन मिंथोन
fascicule	आंशिका	लाइरिकी अफोङ्ग शरूक
facsimile reproduction	प्रतिकृति पुनर्मुद्रण	मान्ना नमथोकपा
fast access storage	द्रुत अभिगम भमडारण	थुना थिन पुँक्के
fatal error	घातक त्रुटि	शीना लानवा
father of library science	पुस्तकालय विज्ञान के जनक	लाइब्रेरी साइन्सकी मपा

favoured era	इष्ट युग	पामज चहीचा / कुमजा
favoured country	इष्ट देश	पामज लैबाक
favoured focus number	इष्ट केंद्र संख्या	पामज खनवा मशिं
favoured language	इष्ट भाषा	पामज लोन
favoured script	इष्ट लिपि	पामज मयेक
feature heading	रूपलेख शिर्षक	अखन्न पुथक
featured heading	लासित शिर्षक, खंड शिर्षक	अखन्नहल्ल पुथक
featured time	लक्षित काल	अखन्नहल्ल मतम
International Federation for Information and Documentation (IFID)	इंटरनेशनल फेडरेशन फॉर इन्फॉर्मेशनएवं डाक्युमेंटेशन (आई एफ आई डी)	इन्टरनेसनल फेदरेसन ओफ इनफोमोर्सन एन्ड दोकुमेन्टेसन (एफ आई दि)
fee based service	शुल्क आधारित सेवा	शेलखुन्दा थवक तौवा
fee card	शुल्क कार्ड, शुल्क पत्रक	शेलखुन् कार्ड
feedback	प्रतिपुष्टि, पुनर्भरण	थण्दोरकपा / थण्डजिल्लकपा
festchrift	अभिन्नंदन, अभिन्नंदन ग्रंथ	नीण्शिं चेटोफोण्ड
fibre optics	तंतु प्रकाशिकी	फाईबर ओपटिक्ल
fibre-optics transmission system	तंतु प्रकाशिकी संचरण तंत्र	फाईबर ओपटिक्लता शन्दोक काण्लोन
fictional name	कल्पित नाम	शाशिन मिं
Federation of International Documentation (FID)	प्रलेखन का अंतराष्ट्रीय परिसंध (एफ आई डी)	फेदरेसन ओफ इन्टरनेसनल दोकुमेन्सेसन
field	क्षेत्र, फील्ड	हिरम / लम
field survey	क्षेत्र सर्वेक्षण	हिरम थिदोकपा

FIFO search	ফীফো অন্বেষণ	ফিফো খুঁথি
fifth generation	পঞ্চম পীড়ী	মঙাশু মরোল / যাওল
fifth generation computer	পঞ্চম পীড়ী কম্পুটর, ফিফথ জেনরেশন কম্পুটর	মঙাশু মরোলগী / যাওলগী কমপুটর
file	সঁচিকা	চেজন
file attribute	সঁচিকা গুণ	চেজন গুন
file compression	সঁচিকা সঁপীডন	চেজন চপশিনবা
file control	সঁচিকা নিয়ন্ত্রণ	চেজনয়েংশিনবা
file control system	সঁচিকা নিয়ন্ত্রণ পদ্ধতি	চেজন য়েংশিন কাঙলোন
file conversion	সঁচিকা রূপান্তরণ	চেজন ওস্থোকপা
file copying	সঁচিকা প্রতিলিপিকরণ	চেজন শিনবা
file descriptor	সঁচিকা বিবরণক	চেজন শিন্তাক
file format	সঁচিকা প্রারূপ	চেজন মওং
file information retrieval	সঁচিকা সূচনা প্রতিনয়ন, সঁচিকা সূচনা পূর্নপ্রাপ্তী	চেজন মচাক থিদোকপা
file maintenance	সঁচিকা অনুরক্ষণ	চেজন থম্বা
file management	সঁচিকা প্রबंधন	চেজন শিল্লাংবা
file management system	ফাইল প্রबंधন পদ্ধতি	চেজন শিল্লাং কাঙলোন
file processing	সঁচিকা প্রক্রমণ	চেজন শেম শারিবা
file protection	সঁচিকা রক্ষণ	চেজন ঙাকথোকপা
file recovery	সঁচিকা প্রতাপ্রাপ্তি	চেজন হন্বা ফংবা
file search	সঁচিকা খোজ	চেজন থিবা
file security	সঁচিকা সুরক্ষা	চেজন চেকশিন হৌরাং
file sharing	সঁচিকা সহভাজন	চেজন শিজিনমীল্বা

file storage	সঁচিকা ঠঁডারণ	চেজন থমজিনফম
file structure	সঁচিকা ইকাই	চেজন মওং
file transfer	সঁচিকা অঁতরণ	চেজন থাবা
filiatory arrangement	সঁবদ্ধ ব্যবস্থা, সঁবদ্ধ অনুক্রম	মরী লৈনবা মশিন্দোক
filiatory sequence	সঁবদ্ধ অনুক্রম	মরী লৈনব পরিং
filing code	ফাঈল কোড, ফাঈল সঁকতিকা	চনশিনব কোদ
filing method	ফাঈলিং বিধি	চনশিন থৌদৌ
filing of cards	কাই লগানা	কাই চনশিনবা
filing of entries	ব্যবস্থাপন প্রবিষ্টি	এন্ট্রিশিং চনশিনবা
film library	ফিল্ম লাঈব্রেরী, ফিল্ম সংগ্রহালয়	ফিল্ম লৌশিংকোন
film roll	ফিল্ম রোল	ফিল্ম মকোল
film strip	ফিল্ম স্ট্রিপ, ফিল্ম পট্টী	ফিল্ম মচেৎ / মতৎ
film strip library	ফিল্ম পট্টী সংগ্রহালয়, ফিল্ম পট্টী পুস্তকালয়	ফিল্ম মকঙ্কী লৌশিংকোন
filter	ফিল্টর, নিস্যঁদক	ফিজুম / ফিলটর
final copy	অঁতিম প্রতিলিপি	অরোয়বা কপ্পী
finding tool	খোজ উপকরণ	থিনা খুংলাই
fine slip	জুর্মানা পর্যী	শেনতেঙ্কী চে
finite universe	পরিচ্ছিন্ন লোক	লোইনাই তাইবঙ
fire-optical cable	তঁতু প্রকাশিকী কেবল	ফাইর ওপটিকেল কেবল
firewall	সুরক্ষা দীবার, সুরক্ষা ঠ্মিতি	ঙাক শেল ফক্লাং / ফায়ারবাল

firmware	ফর্মবেঅর	ফার্মৱায়র
first copy	প্রথম প্রতি	অহানবা কপী
first generation	প্রথম পীড়ী	অহান মরোল
first generation computer	প্রথম পীড়ী কম্পুটর, ফসর্ট জেনেৱেশন কম্পুটর	অহান মরোল কমপুটর
first impression	প্রথম মুদ্রণ	অহান খুংনম
first indention	প্রথম হাশিয়া	অহানবা ইবা হৌফম
first level of description	প্রথম স্তরীয় বিবরণ	অহানবা থাঙ্কী শন্দোকরা
first name	প্রথম নাম, ব্যাকিত্ত নাম	অহানবা মিং
first vertical	প্রথম শীর্ষ	অহান অয়ুং লৈই
first word entry	প্রথম পদ প্রবিষ্টি	অহানবা রাইই-মচন
fission	বিখंडন	থুগাইবা
five laws of library science	পুস্তকালয় বিজ্ঞান কে পাঁচ নিয়ম	লাইব্রেরী সাইন্সগী নিয়ম মণ্ডা
fixed location	স্থির স্থান, নিয়ত স্থান, নিরপেক্ষ স্থান	অরেপ্পা-মফম
flexibility	লচীলাপন	হোংদোক-হোংজিন য়াৰা
flexible classification	নম্য বর্গীকরণ, লচীলাবর্গীকরণ	হোংদোক-হোংজিন য়াৰা মখায়দোক
flexible notation	নম্য অংকন, নম্য সংকেতন	হোংদোক-হোংজিন য়াৰা খুদম
flexible sewing	নম্য সিলার্ড	হোংদোক-হোংজিন য়াৰা খুংতাই
floppy disk	ফ্লোপী ডিস্ক	ফ্লোপি ডিস্ক
floppy drive	ফ্লোপী ড্রাইভ	ফ্লোপি ড্রাইভ

flourish	अक्षर की लहर	চাওখৎলকপা
flow chart	प्रवाह संचित्र, फलो चार्ट	ফ্লো-চার্ট / খুৎয়েক
fly-title	संक्षिप्त आख्या	অচম্বা মমিং
folded leaf	मुड़ा हुआ वरक, मुड़ा हुआ पन्ना	থুপচিনবা চেনা
folders	आवरक	হাপচিনফম
folio edition	फोलियो संस्करण	ফোলিও খুৎনম
font	फॉन्ट, टाइप वर्ग, मुद्राक्षर वर्ग	ফোন্ট / ময়েক্কী চাং
font scheme	टाइप वर्ग योजना, मुद्राक्षर वर्ग योजना	ফোন্ট / ময়েক খুখাইদোক
foot note	पाद टिप्पणी	লমাই লোইশিনরা / নিংখেরা
foot of the page	पृष्ठ पाद, पन्ने का निचला भाग	লমাইগী মখা
footer	पदांत	লমাইগী মখা / লারোই
fore edge	अग्रकोर, अग्र हाशिया	থক মপান
fore name	प्रथम नाम	মমাং মিং
foreword	प्राक्कथन	রামাং
form	फार्म, प्रपत्र	মওং
form classification	रूप वर्गीकरण	মওংগী মখায়দোক
form division	रूप विभाजन	মওংখাইদোকপা
form entry	रूप प्रविष्टि	মচন মওং
form facet	रूप मुख, रूप पक्ष	মওং মাইওন
form number	रूप संख्या	মওং মশিং
form of entry	प्रविष्टि स्वरूप	মচন / চনশিন মওং

format	সংরূপ, ফॉর্মেট, আরূপ	ফোরমেত/মওং
formatting	সংরূপণ, ফর্মটিং	মওং শেশ্বা
fortnightly	পাক্ষিক, অর্দ্ধমাসিক	থাখায়গী
Fortran	ফোরট্রান (কম্প্যুটার ভাষা)	ফোর্টান
forwarding	অগ্রবেশণ	রামাং যানবা
fourth generation	চতুর্থ পীড়ী	মরিশুবা মরোল
fragile	ভংগুর	কাইগনবা / শেগাইগনবা
fragment	খন্ড, অর্পূর্ণ সেট কা অংক	মচেং
free access	আবাধ প্রবেশ	লাইনা / কোন্না চঙবা
free indexing language	স্বতন্ত্র অনুক্রমণীকরণ ভাষা	অরায় শীন্তাকলোন
free library	নি:শুল্ক পুস্তকালয়	অকোম লৌশিংকোন
free storage	মুক্ত ভঁডারণ	অকোম থমফম / পুঁক্কে
freely faceted scheme	মুক্ত পক্ষীয় পদ্ধতি	লাইনা মাইওন শেশ্বা থৌরাং
freeware	ফ্রীবেয়র	ফ্রী রাইর
frequency	আবৃত্তি, প্রকাশনাবধি, বারংবারতা	থোকপগী চাং
front edge	অগ্রকোর	মমাং লাপান
front end	অগ্রান্ত	লারোই
front portion	মুখভাগ, অগ্রভাগ	মাংগী শরুক
frontispiece	মুখ চিত্র, অগ্রচিত্র, প্রতিমুখপৃষ্ঠ	মাইয়োক – লাইয়েক / কথোক লমায়
File Transfer Protocol (FTP)	সংচিকা অंतरণ প্রোটোকॉলএক, ফাইল স্থানান্তরণ (এফ টি পি)	ফাইল ট্রান্সফর প্রোতোকোল
full binding	পূরী জিল্দবঁদী	মপুং খুৎফা

full bound	পূৰা মদ্বাচৰ্মৰবদ্ধ	পুনা ফাৰবা
full cataloguing	পূৰ্ণ প্ৰসূচীকৰণ	পুনা কেতালোগ তৌবা
full name	পূৰা নাম	মপুং মিং
full text	পূৰ্ণ মূলপাঠ	মপুং ৰাৰোল
full-text database	পূৰ্ণ মূলপাঠ জাটাবেস	মপুং ৰাৰোল মচাককোন
fundamental categories	মূলভূত শ্ৰেণিয়াঁ, মূলভূত সংবৰ্গ	মৰুওইবা কাংলুপ
fundamental law	মূলভূত সিদ্ধান্ত	মৰুওইবা কাংলোন
fundamental research	মূলভূত শোধ, মূলভূত অনুসন্ধান	মচং থিজিনবা
furniture	ফৰ্নীচৰ	ফৰ্নিচৰ
further reading	অতিৰিক্ত পাঠ্যসামগ্ৰী	মখাতানা পাৰা / হেনা পাৰা
fused link	বিলয়িত কড়ী	পুনত্ৰ মৰি
fusion	বিলয়ন	পুনৰা
fuzzy logic	স্বানুশাসিত তৰ্ক, অস্পষ্ট তৰ্ক	ফুজি লোজিক
fuzzy set	অস্পষ্ট সমুচ্চয়, স্বানুশাসিত সমুচ্চয়	ফুজি সেত

G

galley type	গৈলী পদ্ধতি	গেল্লী মওং
gap character	অন্তৰাল সংপ্ৰতীক	ময়েক অহাং
gap device	ৰিক্তি যুক্তি, লুপ্তাংশ যুক্তি	হাংহন পাইশ্ব

gateway	দ্বার, প্রবেশদ্বার,	চংফম থোং
gazetteer	গজেটায়র, ভৌগোলিক কোশ	গেজেটায়র / লম্মীংলোন
general catalogue	সামান্য প্রসূচী	ময়ামগী কেটেলোগ
general circular	সামান্য পরিপত্র	ময়াম খংহন রা
general classification	সামান্য বর্গীকরণ	অচম্বা মখাইদোক
general phase relation	সামান্য দশা সংবন্ধ	চাংচং মরী
general purpose computer	ব্যাপক উদপয়োগিকম্পুটর	অচম পান্দম কম্পুটর
general serial publications	সামান্য ক্রমিক প্রকাশন	মীয়াম পরিং চেফোঙ
general to specific	সামান্য সে বিশিষ্ট কী ওর	মচং খনগৎপা
generalia class	বিবিধ বর্গ	ময়ামগী কাংলুপ
generated address	জনিত পতা	থোকহল্ল লৈফম
generic class index entry	সজাতীয় বর্গ নির্দেশ প্রবিষ্টি	হৌরক কাংলুপ তাকপা মচন / খুৎচন
generic name entry	সজাতীয় নাম প্রবিষ্টি	হৌরক মিং খুৎচন
generic term	জাতীয় পদ	হৌরকফম রাইহে
generic title	সজাতীয় আখ্যা, সজাতীয় শীর্ষক	হৌরকফম মীংথোন
geographical device	ভৌগোলিক যুক্তি	লৈমায়রোল পাম্মৈ
geographical dictionary	ভৌগোলিক কোশ	লৈমায়রোল লোনগৈ
geographical source	ভৌগোলিক স্রোত	লৈমায়রোল ফংফম
geographical subdivision	ভৌগোলিক উপবিভাজন	লৈমায়রোল লমতুপ
gift accession book	উপহার পরিগ্রহণ রজিস্টর	খুদোল লাইরিক চনশিনফম

gift periodical	उपहार पत्रिका	खुदोल चेफोण्ड
given name	प्रदत्त नाम	अपी मीं
global information system	वैश्विक सूचना प्रणाली	मालेम ई-पाओ काङ्लोन
global network	सार्वत्रिक जालक्रम, सार्वत्रिक नेटवर्क	मालेम शम्- शिल्लम
global village	विश्व ग्राम	खुङ्गुमल मालेम
glossary	परिभाषिक शब्दावली, शब्दावली	ग्लोसरि / हिरम लोनगै
general material description (GMD)	सामान्य सामग्री विवरण (जीएमडी)	जेनेरेल मेतोरियल डेसक्रिपसन
government	सरकार, शासन	लैण्डाक
government document	राजकीय प्रलेख, शासकीय प्रलेख	लैण्डाक चे-चां
government fund	सरकारी निधि	लैण्डाक शेन्नुन
government publication	राजकीय प्रकाशन	लैण्डाक चेफोण्ड
government report	शासकीय प्रतिवेदन, राजकीयप्रतिवेदन	लैण्डाक पाओदम
gramophone library	ग्रामोफोन लाइब्ररी, ग्रामोफोन पुस्तकालय	ग्रामाफोनगी लैशिङ्कोन
grangerized book	चित्र संयोजित पुस्तक	फोतोगी लाइरिक
grant-in-aid	सहायता अनुदान	तेत्वां शेल
graphic character	ग्राफीय संप्रतीक, आलेखीय संप्रतीक	खुंयेक मयेक
graphic display unit	ग्राफीय प्रदर्श एकक, आलेखीय प्रदर्श इकाई	ग्राफिक डिसप्ले युनिट अयेक लाई- उंफम

Graphical Interface Format (GIF)	ग्राफीय अंतराफलक प्रारूप (जिआईएफ)	ग्राफिक इंटरफेज फोरमेत
graphics	आलेखी, ग्राफिक्स	ग्राफिक / लाइयेक
grey literature	अव्यावसायिक साहित्य	योनन्दा चेफोंग
gride network	ग्रिड नेटवर्क, जालवृत्त	ग्रिड नेटवर्क / परिं शम्ना मरि
group	समूह	कांलुप
group notation	समूह संकेतन, समूहांकन	कांलुप खुदम
group notation device	समूह संकेतन युक्ति, समूहांकन युक्ति	कांलुप खुदम पांमै
growing organism	वर्धनशील संस्था	चाउखलक्लिवा
guard	पुस्तक रक्षी	लाइरिक ङाक्लौ
guard binding	सुरक्षा जिल्द	ङाक्लौ खुंपुन/ खुंफा
guard book catalogue	रक्षक पुस्तक प्रसूची	लाइरिक ङाक्लौ केटेलोग
Graphical User Interface (GUI)	ग्राफीय प्रयोक्ता अंतराफलक, आलेखी प्रयोक्ता अंतराफलक (गी यु आई)	ग्राफिकेल युजर इंटरफेस
guide	गाइड, संदर्शिका, मार्ग दर्शक	लमजिंवा
guide card	संदर्शक कार्ड, संदर्शक पत्रक, गाइड कार्ड, गाइड पत्रक, मार्ग दर्शिका	लमजिं कार्ड

H

half binding	अर्धचर्म जिल्द	तड्डीआई-खुंफुन/ खुंफु
half cloth	अधकपडड, अर्धवस्त्र	फि-तड्डीआई
half title	संक्षिप्त आखुडड,संक्षिप्त शीर्षक	अशम मिंथोल
half title page	अर्द्ध मुखपृष्ठ	अशम मिंथोल लमडआई
half yearly	अर्धवडर्षिक	चहि-तड्डीआईगी
half-leather binding	अर्ध चर्म जिल्दसडडी	शडन तड्डीआई- खुंफु
halt	विरडड	लेडुड
halt instruction	विरडड अनुदेश	लेडुड हडडड, लेडुड डडथडं
hand book	डुस्तिकड, हंडडुक	खुंफुडआई
hand-copied book	हस्तडंकित डुस्तिक	खुंफुनड शिनुदडक लडडरिडक
handwritten document	हस्तलिखित दस्तडवेज	खुंफुनड डडड डे-डडं
hanging indention	सडडडनी हडडशडडड, निलडुडडी हडडशडडड	चंशिल्लुगड डथरकडडड / डखड तडनड डथरकडडड
hard copy	डुद्रित डुरति, हडरड कडडडी	हडरड कडडडड / नडथडुडुड कडडडी
hard disk	हडरड डडस्क, अनडुडड डडस्क	हडरड डडस्कुड
hardware	हडरडवेडर	हडरड डडडडर
Harvard style	हडरुवडरड शैली	हडरुवडरड डडके
heading	शीर्षक	डुथक
heading section	शीर्षक डुरडिचुडेद, शीर्षक डुरडिचुडेद	डुथक शरुकक
Hegal classification	हडगल वरुगीकरण	हेगल डखडडडडडडक

helpful order	সহায়ক ক্রম	মতেং ওইবা মথং-মনাও
helpful sequence	সহায়ক অনুক্রম	মতেং ওইবা পরিং
heraldic device	কুলাচিহন যুক্তি	হেরালডিক ডিভাইস / লাওথোক পাম্বে
heterogeneity	বিষমাংগতা	চুশিন্দ মওং
heterogeneous	বিষম	চুশিন্দবা
heterogeneous network	বিষমাংগী জালক্রম, বিষমাংগী নেটবর্ক	চুশিন্দ শম্মা-শিল্লম
heuristic knowledge	অন্বেষণ জ্ঞান	চুম্মা থিজিল্ল লৌশিং
heuristic method	অন্বেষণ বিধি	চুম্মা থিজিন শৌওং
hexadecimal	ষোড়শ আধারী	তরাতরুক থোকপী
hierarchical	পদানুক্রমিক	থক-থা পরিং
hierarchical chain	পদানুক্রমিক শৃংখলা	থক-থা মরী
hierarchical database	পদানুক্রমিক জাটাবেস	থক থাগী মচাককোন
hierarchical network	পদানুক্রমিক জালক্রম	থক থা থম্মা শিল্লম
hierarchical notation	পদানুক্রমিক সংকেতন, সোপানিক সংকেতন, সোপানিক অংকন	থক থা খুদম
hierarchical pattern	পদানুক্রমিক প্রতিমান	থক থা মওং
hierarchical relation	পদানুক্রমিক সংবন্ধ	থক থা লৈন মরি
hierarchical tier	পদানুক্রমিক সোপান	থক থা মরোল
hierarchical topology	পদানুক্রমিক সাংস্থিতি	থক থা মতৌ
hieronym	গোত্রনাম	য়েক শলাই মিং
high level language	উচ্চস্তরীয় ভাষা	অরাং থাক্কী লোন
historical bibliography	ঐতিহাসিক গ্রন্থসূচী	পুরারী লাইরিক পরেং

historical handbook	इतिहास संबंधी हैंडबुक	पुरात्री खुंपाई
historical research design	ऐतिहासिक अनुसंदान डिजाइन	पुरात्री थिजन म००
historical sequence	ऐतिहासिक अनुक्रम	पुरात्रीगी परिं
historical subdivision	ऐतिहासिक उपविभाग,	पुरात्रीगी मशा
holding section	प्रलेख उपलब्धि कार्ड, प्रलेख धारित अनुच्छेद	फाजिनफम शरुक
holdings	संग्रहित प्रलेख, धारित प्रलेख, संग्रह	मचाकशिं/ फाजिनबा
home library	गृह पुस्तकालय	युमगी लौशिंकोन
home page	मुखपृष्ठ	होम पेज
homogeneous	सजातीय, समांगी	शक-चू मानवा / चुशिनवा
homonym	समनाम (शब्द)	मान्न खोश्चोक खेथना राहन
homonymous heading	समनाम शीर्षक	मिंमान् पुथक
honorific word	आदरसूचक पद, आदरसूचकशब्द	इकाई खुन्नाराहै
horizontal fragmentation	क्षैतिज खंडन, क्षैतिज विखंडन	फैकक
hospital library	अस्पताल पुस्तकालय	लाइयेथंशं लौशिंकोन
hospitality	ग्राह्यता, ग्राहणशीलता	मी०क-मी०चान
hospitality in array	पंक्ति ग्राह्यता	परेंदा चणुवा यावा
hospitality in chain	श्रृंखला ग्राह्यता	थक-खादा चणुवा यावा
host address	पोषक पता	थोबु लैफम
host class	ग्राह्यता वर्ग	थोबु कांलुप
host computer	मुख्य कंप्यूटर	होस्ट कमप्यूटर / थोबु कमप्यूटर

host document	আকার প্রলেখ, মূল প্রলেখ	মপু ওইবা চে-চাং
host document section	আকার প্রলেখ পরিচ্ছেদ	মপু ওইবা চে-চাং শরুক
host name	গ্রাহ্যতা নাম	থৌবু মিং / মপুং ওইবা মিং
host number	গ্রাহ্যতা সংখ্যা	থৌবু/ মপু মশিং
hot key	সাক্রিয় কুঁচী	হোট কী / অখনা শো
house journal	গৃহ পত্রিকা, সংস্থা পত্রিকা	লোয়শঙ / লুপকী চেফোঙ
house keeping operation	গৃহ প্রबंध কার্য	লোয়শঙগী থবক
house library	গৃহ পুস্তকালয়	য়ুমগী লৌশিংকোন
house magazine	সংস্থা পত্রিকা	য়ুমগী চেফোঙ
humanities	মানবিকী	মীওইবগী ওইবা
hybrid computer	সংকর অভিকলিত্র, সংকর কম্পুটর	মুকসন কমপুটর / হাইব্রিড কম্পুটর
hybrid library	সংকর পুস্তকালয়	মুকসন লৌশিংকোন
hybrid network	সংকর জালক্রম	মুকসন শম্মশিল্লম
hyper media	অতিমাধ্যম, হাউপার মীডিয়া	হাইপার মেদিয়া
hyper text	হাউপার টেক্সট	হাইপার টেক্স
hyper text markup language (HTML)	হাউপার পাঠ্য চিহ্নিত ভাষা (এচটিএমএল)	হাইপার টেক্স মার্ক অপ লেঙ্গোইজ
hyperlink	সংবদ্ধ কড়ী	হাইপার লিঙ্ক
hyphen stringing	যোজক চিহ্ন শ্রৃংখলন	রাইহে শম্ম খুদম
hypothesis	পরিকল্পনা	হৌন রাখল / ওইরমগনি খনবা

I

I/O port	आई/ओ दवारक, निवेश निर्गम दवारक	आई / ओ पोर्ट / थानादोक लौशिनफम
Indian Association of Special Libraries and Information Centres (IASLIC)	इंडियन एसोसिएशन आफ स्पेशल लाइब्रेरीज एंड इन्फॉर्मेशन सेंटरस (आईसालिक)	इन्डियन एसोसिएशन ओफ स्पेशियल लाइब्रेरिज एन्ड इन्फोर्मेशन सेंटर (आईसालिक)
ibid	इबिड, उपर्युक्त, वही	आईबिड
icons	मूर्त, चिहन	शतुतक खुदम / आईकन
ICT (Information Communication Technology)	आई सी टी (सूचना संचार प्रदयोगिकी)	इन्फोर्मेशनएन्ड कम्युनिकेशन टेक्नोलोजी (आईसिटी)
idea plane	वैचारिक धरातल	राखलगी थक
identifier	परिज्ञापक	शतुतकलिवा
idioms dictionary	मुहावरा कोश	लान्दा पुदागी लोनगै
ILA (Indian Library Association)	आईएलए (भारतीय ग्रंथालय संघ)	आई एल ए (इन्डियन लाइब्रेरि एसोसिएशन)
illustration	दृष्टान्त, चित्र	अयेक लाई
illustrator	चित्रकार	अयेकपा
illustrator entry	चित्रकार प्रविष्टि	इलुस्ट्रेटर एन्ट्री / अयेकपगी मचन
image	प्रतिबिंब	ममि
image processing	प्रतिबिंब प्रक्रमण	ममि शेम शावा
image sensor	प्रतिबिंब प्रक्रमण	ममि सेन्सर

imaginative literature	কল্পনাপৰক সাহিত্য	শাগৎ খোরিলোন
impression	আবৃত্তি, ছাপ	খুৎনম মমি
imprint	প্রকাশন বিবরণ	শাপা / খুৎনম
in house information service	আন্তরিক সূচনা সেবা	মনুংগী ঙ্গ-পাউ পীবা
inclusive edition	অঘতন সংস্করণ, সমাবেশী সংস্করণ	পুনশিল্প খুৎনম
inclusive notation	সমাবেশী অংকন	পুনশিল্প খুদম
incoming message	আগমন সংদেশ	অরাক পাউ / থাজিল্লক পাউ
incomplete title	অপূর্ণ আখ্যা	মপুং ফাদবা মিৎথোন
increasing complexity	বর্ধমান জটিলতা, বদ্ধতী জটিলতা	চয়েৎন হেনগৎলকপা
incunabula	আদি-মুদ্রিত গ্রন্থ	ইনকুনাবুলা / থাইনগী লাইরিক
indentation	হাশিয়া	ইবা হৌফম
independent auxiliary table	স্বতন্ত্র সহায়ক সারণী	ইন্দিপেন্দেট ঔজ্যালারি টেবল / নিংতম শিজিন্ন য়াবা তেবল
independent series	স্বতন্ত্র গ্রন্থমালা”	নিংতম লিশাং চেফোঙ
index	অনুক্ৰমণিকা	য়াওফম তাকপা / শীস্তাক
index term	সূচক পদ	শীস্তাক রাইহে
index entry	নির্দেশ প্রবিষ্টি, অনুক্ৰমণিকাপ্রবিষ্টি	শীস্তাক মচন
index file	অনুক্ৰমণী সঁচিকা	শীস্তাকচেজন
index number	সূচকাংক, নির্দেশী সংখ্যা	শীস্তাক মশিং

index number section	सूचकांक परिच्छेद, सूचकांक अनुच्छेद	शीतलक मशिंग काखन
Index Translation	इन्डेक्स ट्रान्सलेशन	शीतलक ट्रान्सलेशन
indexed file	अनुक्रमणीकृत प्रतिलिपि, इन्डेक्स्ड फाइल	इनदेक्स्ड फाइल / शीतलक चेजन
indexer	अनुक्रमणीकार	शीतलक शेश्वा
indexing	अनुक्रमणीकरण	शीतलक्री
indexing bulletin	अनुक्रमणीकरण बुलेटिन	शीतलक्री बुलेटिन
indexing language	अनुक्रमणीकरण भाषा	शीतलक लोल
indexing periodical	अनुक्रमणीकरण पत्रिका	शीतलक्री चेफोङ
indexing service	अनुक्रमणीकरण सेवा	शीतलक्री थवक
Indian Library Association (ILA)	भारतीय ग्रंथालय संघ	इन्दीयान लाइब्रेरि एसोशिएशन
Indian National Scientific Documentation Centre (INSDOC)	भारतीय राष्ट्रीय वैज्ञानिक प्रलेखन केंद्र (इन्सडॉक)	इन्दीयान नेशनल साइन्टिफिक डोकुमेन्टेशन सेन्तर
Indian Science Abstracts	इंडियन साइंस एब्सट्रैक्ट्स	इन्दीयान साइन्स अबस्ट्रेक्ट्स
indicative abstract	संकेतसूचक सार	अताक सुपचिनरा
indicator chart	सूचक चार्ट	खण्डहन् खुंयेक
indicator digit	सूचक अंक	खण्डहन् मशिंग
individual bibliography	व्यक्तिगत ग्रंथसूची	मरोमदोमगी ओइवा लाइरिकपरेङ
individual entry	व्यक्तिगत प्रविष्टि	मरोमदोम खुंएचन
individual work	कृति विशेष, व्यक्तिगत कृति	लनाइ थवक

individualization	व्यार्षकरण	मशागी ओइह्वा
individualized heading	व्यार्षकृत शीर्षक	मशागी पुथक
individualized word group (in heading)	शीर्षकगत व्यार्षकृत पद समूह	मशागी बाटैह कांलूप
individualizing element	व्यार्षकारक पद, व्यार्षकारक तत्व	तोखाई-ताहनव मचाक
Indo-Arabic numerals	भारतीय अरब संख्यांक	इन्दो-अराबिक मशिं मयेक
influential phase	प्रभावी दशा	थोइनशिनि माइउन
influencing phase relation	प्रभावी दशा संबंध	थोइनशिनि माइउन मरी
influencing relation	प्रभावीसंबंध	थोइनशिनि मरी
informatics	सूचना विज्ञान	इ-पाउ कांलोन
information	सूचना	इ-पाउ
information acquisition	सूचना संप्राप्ति	इ-पाउ लोशिनिवा
information age	सूचना युग	इ-पाउगी मतम / युग
information aggregator	सूचना संकलनकर्ता	इ-पाउ थोमजिन मी
information analysis	सूचना विश्लेषण	इ-पाउ नैनवा
information analysis centre	सूचना विश्लेषण केंद्र	इ-पाउ नैनफम
information analyst	सूचना विश्लेषक	इ-पाउ नैनमी
information and documentation	सूचना एवं प्रलेखन	इ-पाउ लाचनवा
Information and Library Network (INFLIBNET)	पुस्तकालय और सूचना नेटवर्क (इनफिलिबनेट)	इनफोमैसन एन्ड लाइब्रेरि नेटवर्क (इनफ्लिबनेट)

information audit	সূচনা সंपरीक्षा	ঐ-পাউ মায়েরশিন
information broker	সূচনা ব্রোকর, সূচনা দলাল	ঐ-পাউ দলালি
information centre	সূচনা কেন্দ্র	ঐ-পাউ লৌফম
information channel	সূচনা চैनल, সূচনা বাহিকা	ঐ-পাউগী খোঙলম
information communication	সূচনা সंप্রेषण, সূচনা সंचার	ঐ-পাউ ফাওনবা
information consolidation	সূচনা সমেকন	ঐ-পাউ তাশিনবা
information consultant	সূচনা পরামর্শদাতা	ঐ-পাউ তান্নমী
information consumer	সূচনা উপভোক্তা	ঐ-পাউ শিজিন্নমী
information container	সূচনা ধারক	ঐ-পাউ হাপফম
information creator	সূচনাসূচনাকর্তা	ঐ-পাউ শেম্মী
information culture	সূচনা সংস্কৃতি	ঐ-পাউগী মচৎ / চৎনবী
information dissemination	সূচনা প্রসার	ঐ-পাউ শন্দোকপা
information ecology	সূচনা পরিস্থিতিকী	ঐ-পাউগী মহৌশারোল
information economics	সূচনা অর্থশাস্ত্র	ঐ-পাউগী শেনমিংলোন
information economy	সূচনা অর্থব্যবস্থা	ঐ-পাউ লিকশিনবা
information explosion	সূচনা বিস্ফোট	ঐ-পাউ হেনদোকলবা
information flow	সূচনা প্রবাহ	ঐ-পাউগী ঐচেল
information gathering habit	সূচনা একত্রण प्रवृत्ति	ঐ-পাউ খোমজিনবগী হৈনবী
information generator	সূচনা সৃজনকল্তী	ঐ-পাউ পুথোক মী
information handling	সূচনা সंचালন	ঐ-পাউ শেন্না মী
information industry	সূচনা উঘোক	ঐ-পাউ শিনশারোল

information infrastructure	सूचना आधारीक संरचना	डि-पाउगी मचाक
information interchange	सूचना विनिमय	डि-पाउ शिन्ना
information literacy	सूचना साक्षरता	डि-पाउ लौशिं लैहनवा
information management	सूचना प्रबंधन	डि-पाउ शिन्दाक-शिन्जिन
information marketing	सूचना विपणन	डि-पाउ योनवा
information needs	सूचना आवश्यकताएँ	डि-पाउ तङ्गाईफदवा
information network	सूचना जालक्रम, सूचना नेटवर्क	डि-पाउ शम्न-शिल्लम
information network service	सूचना जालक्रम सेवा, सूचना नेटवर्कसेवा	डि-पाउ शम्न-शिल्लम थबक
information officer	सूचना अधिकारी	डि-पाउगी फन्नाईवा
information overload	सूचना अतिभार	डि-पाउ पुङ्गमदवा
information policy	सूचना नीति	डि-पाउ थौरां थौरांशिल
information processing	सूचना प्रक्रमण	डि-पाउ शेम शावा
information product	सूचना उत्पाद	डि-पाउ पोथोक
information professional	सूचना व्यवसायी, सूचना कर्मी	डि-पाउ थौरां
information provider	सूचना प्रदाता	डि-पाउ पीवा
information quality	सूचना गुणवत्ता	डि-पाउगी मतिक
information repackaging	सूचना पुनर्भरण, पुनः संवेष्टन, रिपैकेजिंग	डि-पाउ हन्ना पुनशिन्ना
information resource management	सूचना संसाधन प्रबंध	डि-पाउ मचाक शिल्लांवा

information resource preservation	सूचना संसाधन परिरक्षण	झे-पाउ मचाक ङारू थम्बा
information retrieval	सूचना पुनप्राप्ति	झे-पाउ थिदोकपा
information retrieval system	सूचना पुनःप्राप्ति प्रणाली, सूचना पुनःप्राप्ति तंत्र	झे-पाउ थिदोकपा काङलोन
information science	सूचना विज्ञान	झे-पाउगी काङलोन
information security	सूचना सुरक्षा	झे-पाउ ङाकशेन
information service	सूचना सेवा	झे-पाउगी थवक
information society	सूचना समाज	झे-पाउ थुन्नाइ
information source	सूचना स्रोत	झे-पाउ फङ्फम
information specialist	सूचना विशेषज्ञ	झे-पाउ हैथोहमी
information storage	सूचना संग्रह, सूचना संग्रहण	झे-पाउ थम्फम / पुट्के
information storage and retrieval	सूचना संग्रहण एवं पुनःप्राप्ति	झे-पाउ थम्फम अमशुं थिफम
information system	सूचना पद्धति, सूचना तंत्र, सूचना प्रणाली	झे-पाउगी पथाप
information technology (IT)	सूचना प्रेदयोगिकी (आई टी)	इनफोर्मेसन टेक्नोलोजि
information theory	सूचना सिद्धांत	झे-पाउ बाखललोन
information work	सूचना कार्य	झे-पाउगी थवक
information worker	सूचना कार्यकर्ता	झे-पाउ थोमी
informative abstract	सूचनात्मक सार	झे-पाउ शुपचिनबा
in-house	संस्थानिक	इम्बुं मनुंगी
in-house system	अंतरिक पद्धति	इम्बुं मनुंगी काङलोन

International Nuclear Information System (INIS)	इन्टरनेशनल न्यूक्लियर इन्फॉर्मेशन सिस्टम (इनिस)	ইন্টারনেসনেল নিউক্লিয়ার ইনফোর্মেশন সিস্টেম (INIS)
initialization	आरंभिकरण, प्रारंभिकीकरण	হৌদোকহনবা
ink jet printer	स्याही जेट मुद्रक, स्याही जेट प्रिंटर	ইঙ্ক জেট প্রিন্টর
inner form	आंतरिक आकार, आंतरिक स्वरूप	মনুংগী মওং
inner indentation	अंदरूनी हाशिया	মনুংগী ইবা হৌফম
input	आदान, इंपुट, विवेश	হাপচিনবা
input control/ output control	विवेश नियंत्रक / बाहर्वेश नियंत्रक	হাপচিন লৌথোক পান্নবা
input device	निवेश युक्ति	হাপচিন পাইষে
input instruction	निवेश अनुदेश	হাপচিন যাথং
input storage	निवेश भंडार	হাপচিন পুঙ্কে
input unit	निवेश इकाई	হাপচিন চাং
insert	निवेश, निवेशन	হাপচিনবা / ইশিনবা
in-service training	सेवाकालीन प्रशिक्षण	থবক তৌনা শিন্দম্বা
inside cover	आंतरिक आवरण	মনুং মখুম
installation	अधिष्ठापन, संस्थापन	পানখৎপা
Institute International Documentation	अंतरराष्ट्रीय प्रलेखन संस्थापन	ইনস্টিটিউট ইন্টারনেসনেল দোকুমেন্টেশন
institutional directory	संस्थागत निर्देशिका	লোয়শঙ মিং যাওফম পরেং
institutional repository	संस्थागत निपेक्षागार	লোয়শঙগী মচাক থম্ফাম
instruction	अनुदेश	যাথং

instruction note	अनुदेश टिप्पण	यांथंरारोल
integer notation	पूर्णांकन	मशिंं खुदम
integral notation	समाकलित संकेतन	मपूम खुदम
integrated chip	एकीकृत चिप	पुन्नीनर चिप /पुन्नीनचिप
integrated library software	एकीकृत पुस्तकालय सॉफ्टवेयर	ईनतिग्रेटेड लाइब्रेरि सॉफ्टवेयर
integrated services digital network (ISDN)	एकीकृत सेवा अंकीय जालक्रम (आई एस डी एन)	ईनतिग्रेटेड सारविसिस डिजिटेल नेटवर्क
intellectual work	बौद्धिक कार्य	लौशिंं थवक
inter library cooperation	अंतरा पुस्तकालय सहयोग	लौशिंंकोन मशेल तेत्वांनवा
inter library loan	अंतरा पुस्तकालय आदान-प्रदान, पुस्तकालय अंतरादान	लौशिंंकोन मशेल पुनवा
inter phase relation	अंतरविषयी दशा संबंध	माइंउन मशेल मरी
interactive keyboard printer	अन्योन्यक्रीया कुंचीपटल मुद्रक, अन्योन्यक्रीया कुंचीपटल प्रिंटर	तोणान तोणानवा मफमदगी लाकपा नमफम
interactive service	अन्योन्यक्रीया सेवा	फाओदोक्रा थवक
interactive system	अन्योन्यक्रीया तंत्र, अन्योन्यक्रीया प्रणाली	फाओदोक्रा काण्लोन
intercommunication system	परस्पर संचार तंत्र	मशेल-फाओदोक्रा काण्लोन
interconnecting unit	परस्पर संबंध एकक, परस्पर संबंध इकाई	मशेल शमनफम

interdisciplinary	অন্তর্বিষয়ী	হিরম মশেন
interface	ইন্টারফেস, অंतरাপফলক	মাইয়োরুবা
interfile	অंतरাপৃষ্ট	পুন্নিচেন
interleaving	অন্ত: পত্রণ	চে খন
intermediary	মধ্যস্থ, ইন্টারমিডিয়রী	মরক্কী
intermediate buffer	মধ্যবর্তী বফি	ইন্টারমেডিএট বাফর / মরক্কী থমফম
intermediate facet	মধ্যবর্তী পক্ষ, মধ্য পক্ষ	মরক্কী মাইওন
intermediate node	মধ্যবর্তী আসাংধি, মধ্যবর্তী নোট	মরক্কী শমফম
intermittent error	অंतरায়িক ত্রুটি	মরক্কী লানবা
internal communication	আंतरিক সंचার	মনুং ফাওদোরুবা
internal form	আंतरিক স্বরূপ	মনুংগী মওং
internal format	আंतरিক প্রারূপ	মনুংগী শকওং
internal fragmentation	আंतरিক খंडन	মনুং মচেং -তাহনবা
internal memory	আंतरিক স্মৃতি, আंतरিক মেমোরী	মনুং নিংশিং
internal schema	আंतरিক রূপরেখা	মনুংগী যৌরাং
internal storage	আंतरিক ভंडरण	মনুংগী থমফম / পুট্টে
international bibliographical control	অंतरরাষ্ট্রীয় গंथीय नियंत्रण	মালেমগী লাইব্রিকপরেং য়েংশিনবা
international catalogue card	অंतरরাষ্ট্রীয় प्रसूची पत्रक	মালেমগী কেটলোগ কার্ড
international copyright	অंतरরাষ্ট্রীয় कापीराइट	মালেমগী কোপী রাইট

international information network	অন্তররাষ্ট্রীয় সূচনা জালক্রম, অন্তররাষ্ট্রীয় সূচনা নেটবর্ক	মালেমগী ঙ্গে-পাও শম্মা-শিল্পম
international information system	অন্তররাষ্ট্রীয় সূচনাতন্ত্র	মালেমগী ঙ্গে-পাও কাঙলোন
international information system for Agricultural sciences and technology (AGRIS)	ইমটরনেশনল ইন্ফর্মেশন সিস্টেম ফাঁর এগ্গিকল্চরল সাইন্সেস এন্ড টেকনোলাঁজী (এগ্গীস), কৃষি বিজ্ঞান এং প্রৌদয়োগিকী অন্তরার্ষ্ট্রীয় সূচনা প্রণালী (এগ্গীস)	ইন্টরনেশনেল ইনফোর্মেশন সিসতেম ফোঁর এগ্গীকলচরেল সাইন্স অমশুং তেকনোলোজি
interanational meeting of cataloguing experts	প্রসূচীকরণ বিশেষজ্ঞেঁ কী অন্তরার্ষ্ট্রীয় বৈঠক	কেতালোগীংগী অঐ-অহৈশিংগী মালেম মীফম
international network	অন্তরার্ষ্ট্রীয় জালক্রম, অন্তরার্ষ্ট্রীয় নেটবর্ক	মালেমগী শম্মা শিল্পম
international organization	অন্তররাষ্ট্রীয় সংগঠন	মালেমগী লোইশঙ / ফুরূপ
international organization for standardization (ISO)	অন্তররাষ্ট্রীয় মানকীকরণ সংগঠন (আইএসও)	ইন্টরনেশনেল ওর্গানাইজেসন ফোঁর স্টেন্দরদাইজেসন
international translation centre (ITC)	অন্তরার্ষ্ট্রীয় অনুবাদ কঁদ্র	মালেমগী লোল হন্দোকফম
international yearbook	অন্তরার্ষ্ট্রীয় বার্ষিকী	মালেমগী চহিগী চেফোং
internet	ইন্টরনেট	ইন্টনেট
internet adapter	ইন্টরনেট অনুকূলক	ইন্টনেট এডাপটর
internet explorer	ইন্টরনেট এক্সপ্লোরর	ইন্টনেট এক্সপ্লোরর
internet protocol	ইন্টরনেট সংদেশাচার, ইন্টরনেট প্রোটোকঁল	ইন্টনেট প্রোটোকোল

internet society	इंटरनेट समाज	इन्टनेटि खुन्नाई
internet telephony	इंटरनेट दूरभाषी	इन्टनेटि लापलोन
interoperability	अंतरप्रचालकता	मान्ना मशेन थबक तौबा
interpolated link	अंतर्वशित कड़ी	मरकता हाप्ला मरी
interpolation	अंतर्वेशन	मरक हापचिन
interpolation device	अंतर्वेशन युक्ति	मरक हापचिन पाँस्रै
interpretability	विवेचनियता	राहस्योक पीबा याबा
inter-relation	अंतःसंबंध, परस्पर संबंध	मशेन लैना मरी
interrupt processing	अंतरायन, अवरोध प्रक्रमण	मरक त९पथौ०९
interruption	अंतरायन	मरक त९पा
inter-subject	अंतर विषय	हीरम -मशेन
interview method	साक्षात्कार विधि	उन थौ०९
intra class phase relation	अंतरा वर्ग दशा संबंध	काण्डलुप मनु९-मरी
intra facet phase device	अंतरामुख कला युक्ति, अंतःपक्ष प्रावस्थायुक्ति	मायोन मनु९-मरी पाँस्रै
intra facet phase relation	अंतरा पक्षीय दशा संबंध	मायोन मनु९ लैन-मरी
intra class phase relation	अंतरा वर्ग प्रावस्था दशा संबंध	काण्डलुप-मनु९ लैन-मरी
intranet	इंट्रानेट	इन्त्रानेट
intuitive knowledge	अन्तर्दर्शीय ज्ञान	पुक्रि९ लौशि९
inventory	वस्तु सूची	थिनव पाँस्रै
inventory control	वस्तुसूची नियंत्रण	थिन पाँस्रै शेषबा
inventory master file	इन्वेंटरी मुख्य संचिका, मुख्य वस्तुसूची संचिका	थिन चेजल मपु०

inventory reporting	वस्तुसूची पत्र विवरण	थिदोक पाउदम
inventory software	वस्तुसूची सॉफ्टवेयर	इनभेन्टरि सॉफ्टवेयर / थिन-सॉफ्टवेयर
inverse mapping	व्युत्क्रम प्रतिचित्रण	उन्-तैन येन्ताक
inverse scanning	व्युत्क्रम क्रमवीक्षण, स्कैनिंग	उन्-तैन ममि लौवा
inverted entry	व्युत्क्रमित प्रविष्टि, विपर्यस्त प्रविष्टि	उन्ह्वेक्लु खुंचन
inverted heading	व्युत्क्रमित शीर्षक, व्युत्क्रमितशीर्षक	उन्ह्वेक्लु पुथक
investigation	जाँच	थिजिन ह्मजिनवा
internet relay chat (IRC)	इंटरनेट प्रसारण वार्ता (आई आर सी)	इन्टरनेट रिले चाट
international standard bibliographic description (ISBD)	अंतरराष्ट्रीय मानक ग्रंथीय विवरण, अंतरराष्ट्रीय मानक क्रंथसूचि विवरण (आई एस बी डी)	इन्टरनेसनेल स्टेन्डार्ड बिब्लिओग्राफिक दिसक्रिपसन
international serials data system (ISDS)	अंतरराष्ट्रीय क्रामिक पत्रिका डाटा प्रणाली (आई एस डी एस)	इन्टरनेसनेल सेरियेलस दाटा सिस्टेम्
ISKO (international society for knowledge organization)	इस्को (ज्ञान संगठन की अंतरराष्ट्रीय संस्था)	इन्टरनेसनेल सोसाइटी फोर नोलेज ओर्गनाइजेसन
international organization for standardization (ISO)	अंतरराष्ट्रीय मानकीकरण संगठन (आई एस ओ)	इन्टरनेसनेल ओर्गनाइजेसन फोर नोलेज स्टेन्डरदाइजेसन
isolate	वियोजक, एकल	नाइतोम

internet service provider (ISP)	ইন্টরনেট সেবা প্রদানকর্তা	ইন্টরনেট থবক পীরিবা
issue counter	নির্গম পটল, তেয় পটল	পীফম
issue number	নির্গম সংখয়া	পীখি মশিং
issue record	নির্গম অভিলেখ	পীখি লাচন
issue system	দেয় পদ্ধতি	পীবগী পথাপ / কাঙলোন
issue return	দেয়-আদেয়	পীবা হল্পকপা
issuing department	নির্গমন বিভাগ	পীথোক লোয়শঙ
international technical support organization (ITSO)	অंतरরাষ্ট্রীয় तकनीकी सहायता संस्थान (आई टी एस ओ)	ইন্টরনেসনেল টেক্রিকেল সপোট ওর্গানাইজেসন

J

jacket	জৈকেট, আৱরক	মখুম
java	জাৱা	জাভা
jewett's code	জেৱেট সংহীতা	জেৱেটকী কোদ
job analysis	কার্য বিশ্লেষণ	থবক নৈনবা
job description	কার্য বিৱরণ	থবক তাকপা
job specification	কার্য ৱিনির্দেশন	থবক অখন্নহনবা
joint author	সংযুক্ত লেখক, সহ লেখক	ইমিন্নবা
joint authorship	সংযুক্তলেখকত্ব, সহ লেখকত্ব	ইমিন্নবগী মতো
joint catalogue	সংযুক্ত প্রসূচী	অপুন কেটালোগ
joint collaborator	সংযুক্ত সহযোগী, সহ সহকারক	তোমিন্নবা

joint collaborator entry	সংযুক্ত সহযোগী প্রবিষ্টি, সহ সহকারক প্রবিষ্টি	ইমিননিবগী মচন /এন্ট্রী
joint compiler	সহ সংকলনকর্তা	খোমজিনমিন্নবা
joint heading	সংযোজিত শীর্ষক, সহ শীর্ষক	অপুন পুথক
joint personal author	ব্যক্তিগত সহলেখক	ইমিন্নবা মীশক
joint responsibility	সংযুক্ত উত্তরদায়ীত্ব	খৌদাং লৌমিন্নবা
joint translator	সংযুক্ত অনুবাদক	হন্দোকমিন্নবা
joint work	সংযুক্ত লেখক	অপুন থবক
journal	শধ-পত্রিকা, জর্নল	জরনেল / চেফোঙ
joy stick	জ্বাঁয় স্টিক	জোয় স্টিক
Joint Photographic Expert Group (JPEG)	সংযুক্তফটোগ্রাফিক বিশেষজ্ঞা সমূহ (জেপিইজী)	ফোটোগ্রাফিদা হৈথোইবা কাংলুপ
justification	ঔচিত্য, সংগতি	মরম চাহনবা
justified margin	উচিত উপাং	পন্থে চাহনবা
juvenile book	কিশোর পুস্তক	নহাগী লাইরিক
juvenile library	কিশোর পুস্তকালয়	নহাগী লৌশিংকোন

K

kernel term	মূল পদ	মরুওইবা রাইহে
kernel title	বীজ আখ্যা	মরুওই মীংথোল
key term	প্রমুখ পদ	মচং রাইহে
key title	মুখ্য আখ্যা	মচং মীংথোল
keyboard	কুঁচীপটল, কীবোর্ড	কী-বোর্ড

kilobits per second	কিলো বিট প্রতি সেকেন্ড	কীলোবাইদ পর সেকেন্দ
kilobyte	কিলোবাইট	কীলোবাইদ
kiosk	ক্যোস্ক, খোকা	কীওক্স
kilo instruction-per second (KIPS)	কিলো ইন্সট্রাক্সন প্রতি সেকেন্ড (কে আই পি এস)	কীলো ইনস্ট্রাক্সন পর সেকেন্দ
knowledge	জান	লৌশিং
knowledge acquisition	জানাজর্ন	লৌশিং তানশিনবা
knowledge acquisition facility	জানাজর্ন সুবিধা	লৌশিং তানবগী খুদোংচাবা
knowledge base	জানাধার	লৌশিং য়ুমফম
knowledge classification	জান বর্গীকরণ	লৌশিং মখায়দোক
knowledge discovery	জান খোজ	লৌশিং থিবা
knowledge engineer	জান অভিয়ঁতা	লৌশিং শিনলোই
knowledge engineering	জান অভিযাত্রিকী	লৌশিং শিল্লম
knowledge explosion	জান বিস্ফোট	লৌশিং পাথোকপা
knowledge management	জান প্রবঁধন	লৌশিং শিনলাংবা
knowledge mass	জান রাশী	লৌশিং মপৈ
knowledge organization systems	জান সংগঠন প্রণালিয়াঁ	লৌশিং শেমগং পথাপ / কাঙলোন
knowledge worker	জানোদয়মী, জানকর্মী	লৌশিং হৌমী
knowledge-based system	জানাধারিত পদ্ধতি	লৌশিং য়ুম্ফম পথাপ / কাঙলোন
keyword-and-context (KWAC)	সঁকেত শব্দ তথা প্রসংগ (ক্বোক)	কি বার্দ এন্ড কনটেক্স

keyword-in-context (KWIC)	प्रसंगयुक्त संकेत शब्द (क्विक)	कि रार्द इन कनटेक्स्
keyword-out-of- context (KWOC)	प्रसंगमुक्त संकेत शब्द (क्वोक)	कि रार्द आउट ओफ कनटेक्स्

L

label	लेबल, नामचिप्पी, सूचक	चेनप
labeling		चे-नप्पा
lamination	1. लैमिनेशन, पटलन 2. स्तरीकरण	लेमिनेसन
Local area network (LAN)	स्थानीय क्षेत्र जालक्रम, लोकल एरियानेटवर्क (लैन)	लोकल एरिया नेटवर्क
LAN operating system	लैन संचालन तंत्र	लान ओपरेटिंग सिस्टम
LAN server	लैन परिसेवक, लैन सर्वर	लान सर्वर
language barrier	भाषा अवरोध, भाषागत बाधा	लोलगी पन
language bibliography	भाषा ग्रंथसूची	लोलगी लाइब्रिक परेण
language compiler	भाषा संकलक, भाषा संकलनकर्ता	लोल खोमजिनवा
language dictionary	भाषा कोश	लोलगी लोलगै
language facet	भाषा पक्ष	लोल माइउन
language isolate	भाषा वियोजक, भाषा एकल	लोल नाइतोम
language number	भाषा संख्या, भाषांक	लोल मशिण
language of the text	पाठय भाषा	राफम लोल
language sub-division	भाषा उप-विभाजन	लोलगी मशा मरेण

language table	भाषा सारणी	লোলগী টেবল
language translator	भाषा अनुवादक	লোল হন্দোকপা
laptop	लैपटॉप	লেপটোপ
large paper edition	बृहद कागजि संस्करण	চেবাক খুৎনম
laser communication	लेजर संचार	লেজর কম্যুনিকেসন
laser jet printer	लेजर जेट मुद्रक, लेजर जेट प्रिटर	লেজর জেট প্রিনটর
laser printer	लेजर प्रिटर, लेजर मुद्रित	লেজর প্রিনটর
last link	अंत्य शृंखलांग, अंतिम कड़ी	অরোয় মরী
later-in-evolution	विकास क्रम में उत्तरवर्ती	অকোন যাওন
later-in-time	काल क्रम में उत्तरवर्ती	অকোন মতম
latest effective decade (LED)	अंतिम प्रभावी दशाक (एल ई डी)	লেটেস্ট ইফেক্টিব ডিকেট/ অকোন চৎনা চহী তরা- মনুং
law of impartiality	निष्पक्षता नियम, निष्पक्षता का सूत्र	মিচং চঙদা রায়েল পথাপ
law of interpretation	व्याख्या सूत्र, व्याख्या नियम	রাহস্থোকী রায়েল পথাপ
law of osmosis	परासरण सूत्र, परासरण नियम	ওসমোসিস কী আইন
law of parsimony	मितव्ययिता का सूत्र, लाधव सूत्र	পারসিমোনীগী আইন
law of scattering	बिखराव का सूत्र	চাইথোকপগী আইন
laws of interpretation	अर्थ निर्णय के सूत्र	রাহনথোকী আইনশিং
laws of library science	पुस्तकालय विज्ञान के सूत्र	লাইব্রেরী সাইন্সগী আইন শিং

Library of congress classification (LC)	लाइब्रेरी आफ कांग्रेस वर्गीकरण (एल सी)	লাইব্রেরী ওফ কোংগ্রেস ক্লাসিফিকেসন (LC)
lead term	प्रमुख पद	লমজিং রাইহে
leading decision	प्रमुख निर्णय	মাঙজিন রাইেপ
leading section	अग्र परिच्छेद, अग्र अनुच्छेद	মাঙজিন শরুক
learned journal	विद्वत् पत्रिका	অখঙ অহে চেফোঙ
learned society	विद्वत् समाज	অখঙ অহে খুনাই
learning society	अधिगम समाज	তল্লাই খুনাই
leased channel	पट्टा प्रणाल	শান্দোক খোঙলম
leather bound	चर्मबद्ध, चर्म-जिल्द	শউন খুংফা
leather cloth	चर्मवस्त्र	শউনফি
left justification	वाम संगित	ওই চানহনবা
legal deposit	विधिक निक्षेप	বায়েলগী মথমশিন
lending collection	परिदाय संग्रह	পিরি মাচাক, শান্দোক মাচাক
lending department	परिदाय विभाग	শান্দোক- লোয়শঙ
lending desk	पुस्तक आदान-प्रदान पटल, पुस्तक आदान (डेस्क)	শান্দোক ফান
lending division	परिदाय प्रभाग	শান্দোকফম
lending library	परिदाय पुस्तकालय	শান্দোক লৌশিংকোন
lending service	परिदाय सेवा	শান্দোক থবক
length	लंबाई	অশাংবা
letter-by-letter	अक्षर-प्रति-अक्षर	ময়েক্কী মথং ময়েক
lettering	अक्षरउकेरना, अक्षरांकन	ময়েক শিজিনবা
level	स्तर	থাক

level of manifestation	प्रस्तुतीकरण के स्तर	উৎখোকপগী চাং
lexicographer	कोशकार	লোনগৈ শেম্মী
lexicographic	शब्दकोशीय संबंधी	লোনগৈগী ওইবা
lexicology	कोशविज्ञान	লোনগৈ লোল
lexicon	कोश	লোনগৈ
librachine	सचल पुस्तकालय	লিব্রাচিন / লৌশিংকোন মেছিন
librarian	पुस्तकालयाध्यक्ष, पुस्तकाध्यक्ष	লাইব্রেরিয়ান
librarianship	पुस्तकाध्यक्षता, पुस्तकालयाध्यक्षता	লৌশিংকোনগী খৌবুরোই মতো
library	पुस्तकालय, ग्रंथालय	লৌশিংকোন
library 2.0	पुस्तकालय 2.0, लाईब्रेरी 2.0	লৌশিংকোন ২.০
library act	पुस्तकालय अधिनियम	লৌশিংকোন আইন
library activities	पुस्तकालय गतिविधियां	লৌশিংকোনগী থবকশিং
library administration	पुस्तकालय प्रशासन	লৌশিংকোন য়েংশিন থবক
library and information science abstracts (LISA)	लाईब्रेरी एंड इन्फॉर्मेशन साइमस एबस्ट্রैक्ट्स (लिसा)	লাইব্রেরী এন্ড ইনফোর্মেশন সাইন্স এবস্ট্রাক্ট (লিসা) / লৌশিংকোন অমশুং ঈ-পাউ নৈনকাঙলোন শুপচিনরা
library and information science profession (LIS profession)	पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान व्यवसाय (एल आई एस / लिस व्यवसाय)	লৌশিংকোন অমশুং ঈ-পাউগী শিনফম

library association	পুস্তকালয় সংঘ, গ্রন্থালয় সংঘ	লৌশিংকোন লুপ
library authority	পুস্তকালয় প্রাধিকরণ	লৌশিংকোন মপু
library automation	পুস্তকালয় স্বচালন	লৌশিংকোন মদোম থবক তোহনবা
library binding	পুস্তকালয়ী জিল্দ	লৌশিংকোন খুংফা
library bound	পুস্তকালয়ী জিল্দবন্দী	লৌশিংকোন খুংপুন
library brochure	পুস্তকালয় বিবরণিকা	লৌশিংকোন চেজাই
library budget	পুস্তকালয় বজট, পুস্তকালয় আয়-ব্যয়ক	লৌশিংকোন শেনবা
library building	পুস্তকালয় ভবন	লৌশিংকোন শঙলেন
library card	গৃহীতা পত্রক, গৃহীতা কার্ড	লৌশিংকোন কার্দ
library catalogue	পুস্তকালয় প্রসূচী, গ্রন্থালয় প্রসূচী	লৌশিংকোন কেটালোগ
library cess	পুস্তকালয় উপকর	লৌশিংকোনগী কাংগং
library classification	পুস্তকালয় বর্গীকরণ	লৌশিংকোন মখায়দোক
library classification scheme	পুস্তকালয় বর্গীকরণ পদ্ধতি	লৌশিংকোন মখায়দোক হৌরাং
library collection	পুস্তকালয় সংগ্রহ	লৌশিংকোন মচাক
library committee	পুস্তকালয় সমিতি, গ্রন্থালয় সমিতি	লৌশিংকোন লুপ
library campaign	পুস্তকালয় অভিযান	লৌশিংকোন খঙহনবা / শন্দোকপা
library consortium	পুস্তকালয় সংকুল, পুস্তকালয় কংসোর্শিয়ম	লৌশিংকোন চুংশিন্নবা

library consultant	पुस्तकालय परामर्शदाता	लौशिंग्कौन तान्नमी
library co-operation	पुस्तकालय सहयोग	लौशिंग्कौन तेत्वांमिन्नवा
library corner	पुस्तकालय कोना, गोल कोण	लाइरिक्की नाकचि
library council	पुस्तकालय परिषद	लौशिंग्कौन लूप
library counter	पुस्तकालय पटल	लौशिंग्कौन पिथोक- पौशिनफम
library deposit	पुस्तकालय प्रतिभूति, पुस्तकालय प्रतिभूति	लाइरिक थमजिनवा
library development	पुस्तकालय विकास	लौशिंग्कौन चाओथंपा
library discount	पुस्तकालय छूट	लौशिंग्कौन ममल खुत्ता
library economy	पुस्तकालय मितव्यायिता	लौशिंग्कौन शेष्ज्जं हञ्ज्जन्वा
library edition	पुस्तकालय संस्करण	लौशिंग्कौन खुंनम
library equipment	पुस्तकालय उपस्कर	लौशिंग्कौन पोत्चओ
library extension service	पुस्तकालय प्रसार सेवा	लौशिंग्कौन शन्दाक थबक
library facilities	पुस्तकालय सुविधायें	लौशिंग्कौन खुदोत्चावशिं
library fee	पुस्तकालय शुल्क	लौशिंग्कौन शेंनह्न
library finance	पुस्तकालय वित्त, ग्रंथालय वित्त	लौशिंग्कौन शेंनथुम
library fund	पुस्तकालय कोष	लौशिंग्कौन शेंनबुन
library furniture	पुस्तकालय फर्नीचर	लौशिंग्कौन फरनिचर
library guide	पुस्तकालय संदर्शिका	लौशिंग्कौन लमजिंवा
library hand	पुस्तकालय मुलेक	लौशिंग्कौन खुंई
library holdings	पुस्तकालय संकलन	लौशिंग्कौन मचाकशिं

library hour	पुस्तकालय का घंटा, पुस्तकालय कालांश	लौशिंगकौन पुङुफम
library instruction	पुस्तकालय अनुदेश	लौशिंगकौन लमताक
library law	पुस्तकालय विधान	लौशिंगकौन आइन
library legislation	पुस्तकालय विधान, पुस्तकालय अधिनियम	लौशिंगकौन चंन पथाप / लेजिसलेसन
library literature	पुस्तकालय लिटरेजर, पुस्तकालय साहित्य	लौशिंगकौन थोरिलौल
library loan	पुस्तकालय परिदाय	लौशिंगकौन थुंणु
library management	पुस्तकालय प्रबंधन	लौशिंगकौन शिल्लांवा
library manifesto	पुस्तकालय घोषणा पत्र	लौशिंगकौन राफोएं
library manpower	पुस्तकालय कर्मी	लौशिंगकौन थौमी
library manual	पुस्तकालय नियम पुस्तक	लौशिंगकौन थुंणुपाय
library movement	पुस्तकालय आंदोलन	लौशिंगकौन ङैहौ
library network	पुस्तकालय जालक्रम, पुस्तकालय नेटवर्क	लौशिंगकौन शम शिल्लम
Library of congress	लाइब्रेरी ऑफ कांग्रेस	लाइब्रेरी ओफ कंग्रेस
Library of Congress Card	लाइब्रेरी ऑफ कांग्रेस कार्ड	लाइब्रेरी ओफ कंग्रेस कार्ड
library operation	पुस्तकालय संचालन	लौशिंगकौन थौपाएं
library organization	पुस्तकालय संगठन, ग्रंथालय संगठन	लौशिंगकौन शिल्लुप
library period	पुस्तकालय का घंटा, पुस्तकालय कालांश	लौशिंगकौन मतम
library personnel	पुस्तकालय कर्मचारी वर्ग	लौशिंगकौनगी मी
library planning	पुस्तकालय आयोजना, ग्रंथालय आयोजना	लौशिंगकौनगी थौरां

library policy	পুস্তকালয় নীতি	লৌশিংকোন হৌশিল
library privilege	পুস্তকালয় বিশেষাধিকার	লৌশিংকোন খুদোংচাবা
library products	পুস্তকালয় उत्पाद	লৌশিংকোন পোংথোক
library profession	পুস্তকালয় व्यवसाय	লৌশিংকোন শিনফম
library programme	পুস্তকালয় प्रोग्राम	লৌশিংকোন হৌরম
library publicity	পুস্তকালয় प्रचार	লৌশিংকোন খঙহনবা
library records	পুস্তকালয় अभिलेख	লৌশিংকোন লাচন
library reinforced binding	পুস্তকালয় पक्की जिल्दसाजी, पुस्तकालय पक्की जिल्द	লৌশিংকোন চেৎশিনহন খুৎফা
library report	পুস্তকালয় प्रतिवेदन	লৌশিংকোন পাউদম
library resources	পুস্তকালয় संसाधन	লৌশিংকোন মাচাকশিং
library routine	পুস্তকালয় नित्यचर्या, संग्रहनेमका	লৌশিংকোন শিল্লম পরিং
library rules	পুস্তকালয় नियम	লৌশিংকোন চৎন পথাপ
library school	পুস্তকালয় स्कूल, पुस्तकालय विद्यालय	লৌশিংকোন মহৈশঙ
library science	পুস্তকালয় विज्ञान	লৌশিংকোন নৈন কাঙলোন
library service	পুস্তকালয় सेवा	লৌশিংকোন থবক
library skills	পুস্তকালয় कैलाश	লৌশিংকোন লৌশিং
library software	পুস্তকালয় साफ्टवेयर	লৌশিংকোন সোফটৱায়র
library staff	পুস্তকালয় कर्मचारीवर्ग	লৌশিংকোন হৌমী
library stamp	পুস্তকালয় मुहर	লৌশিংকোন চাজুম
library standards	পুস্তকালয় मानक	লৌশিংকোন থাক
library statistics	পুস্তকালয় सांख्यिकी	লৌশিংকোন শিংৱারোল

library subscription	पुस्तकालय अभिक्रय, पुस्तकालय अभिदान, पुस्तकालय शुल्क	लौशिंग्कौन शेंनखाय
library survey	पुस्तकालय सर्वेक्षण	लौशिंग्कौन थिदोकपा
library system	पुस्तकालय तंत्र, पुस्तकालय प्रणाली	लौशिंग्कौन काङ्गलौन
library tour	पुस्तकालय भ्रमण	लौशिंग्कौन कोयबा
library van	पुस्तकालय वाहन	लौशिंग्कौन भेन
license agreement	लाइसेंस अनुबंध	यान-चे
light emitting diode (LED monitor)	उत्सर्जक डायोड मोनीटर (एल ई डी मोनीटर)	लाइट ईमिटींग दाईओड
light gun	प्रकाश गन	मङ्गल नोअंमै / अयांग नोअंमै
limited cataloguing	सीमित प्रसूचीकरण	लिमिटेड केटालोगिंग
limp binding	नरम जिल्द, नरम जिल्दबंदी	अथोअं थुंग्फा
line printer	लाइन मुद्रक, लाइन प्रिंटर	लाइन प्रिंटर / परेअं नम्बा
linear optimization	रैखिक इष्टमीकरण	लिनियार ओप्टिमाइजेसन
linear programming	रेखीय क्रमादेशन	लिनियार प्रोग्रामिंग
linear search	रैखिक खोज	लिनियार थुंग्थि
linguistic bibliography	भाषा ग्रंथसूची	लौलगी लाइरिंक परेअं
link	लिंक, कड़ी	शम्मरी
library and information science profession	पुस्तकालय एवं सूचना विज्ञान व्यवसाय	लौशिंग्कौन अमशुंग ङ्ग-पाउ नैन-काङ्गलौन शिनफम

library and information science (LISA)	পুস্তকালয় এবং সূচনা বিজ্ঞান (লিসা)	লৌশিংকোন অমশুং ঈ-পাউগী নৈন-কাঙলোন
list of contents	বিষয় সূচী	য়াওফম পরেং
literacy	সাক্ষরতা	ময়েক চংহনবা
literary warrant	গ্রন্থরাশি প্রমাণ	চুন খোরি / চানরাতা / লিতরেরি বারেন্ট
literature explosion	সাহিত্য বাহুল্য, সাহিত্য বিস্ফোট	খোরিলোল পাথোকপা
literature search	সাহিত্য খোজ	খোরিলোল থিবা
literature survey	সাহিত্য সর্বেক্ষণ	খোরিলোল থিদোকপা
lithography	লিতোগ্রাফী, শিলা মুদ্রণ	লিথোগ্রাফি / নুঙদা হকপা নমথোকপা
loan record	আদান-প্রদান অভিলেখ, আগম-নির্গম অভিলেখ	অপু লাচন
loan statistics	আদান-প্রদান সাংখ্যিকী	পুবা মশিং
local bibliography	স্থানীয় গ্রন্থসূচী, স্থানীয় পুস্তক সূচী, স্থানীয় বাইময় সূচী	লমদুগী লাইরিক পরেং
local collection	স্থানীয় সংগ্রহ	লমদুগী মচাক
local library	স্থানীয় পুস্তকালয়	লৈকাই লৌশিংকোন
local library authority	স্থানীয় পুস্তকালয় প্রাধিকরণ	লৈকাই লৌশিং কোন খৌবু
local mark	স্থানীয় চিহন	লৈকাই খুদম
location symbol	অবস্থিত প্রতিক	লৈফম খুদম
locus section	স্থান অনুচ্ছেদ, স্তান নির্দেশনপরিচ্ছেদ	চপ-চাবা মফম

log off	সত্রান্ত, লॉগ অঁফ	লোগ ওফ/ মুখৎপা
log on	সত্রারঁম, লॉগ অঁন	খাংৎপা
log out	সত্রান্ত, লॉগ অঁউট	লৌখোকপা / লোগ আউট
logic design	তার্কিক অভিকল্পন	মরম চাবা খুৎয়েক
logic flowchart	তার্কিক প্রবাহ সঁচিত্র	লৌজিক ফ্লো চার্ট / মরম চাবা লক্ষী, খুৎয়েক
logical analysis	তার্কিক বিশ্লেষণ	মরমচানা খায়দোকপা
logical expression	তার্কিক ব্যঁচক	নাটে চানা ফোংদোকপা
logical operator	তার্কসংগত সঁকারক	নাটে চানহন মচাক
logical record	তার্কসংগত অভিলেখ	নাটে চানা ইশিনবা, লাচনবা
logical relation	তার্কসংগত সঁবঁধ	নাটে চাবা মরি
logical structure	তার্কসংগত সঁরচনা	নাটে চাবা শক-ওং
logical switch	তার্কসংগত সঁবিচ	লৌজিকেল স্বীতচ
logical symbol	তার্কসংগত সঁপ্রতীক	নাটে চাবা খুদম
logical variable	তার্কিক চর	মরমচা মহোংদোক
log in	সত্রারঁম, লॉগইন	চঙবা
long range reference service	দীর্ঘকালীন সঁদর্ভ সেবা	মতম চঙনা মরী মখোঙ তাকপা
loop	আবর্তী লুপ পাশ	লুপ / কোঙ্গোই
loop control	পাশ নিয়ঁত্রণ, লুপ নিয়ঁত্রণ	লুপ কন্ট্রোল / কোঙ্গোই-ঙাকপা
loop initialization	পাশ প্রারঁমন, লুপ প্রারঁমন	লুপ ইনিসিয়েলাইজেশন / কোঙ্গোই-হৌহনবা
loop network	পাশ নেটবর্ক, পাশ জালক্রম, লুপ নেটবর্ক, পাশজালক্রম	লুপ নেটবর্ক/ কোঙ্গোইগী-শম্মা শিল্লম

loop termination	পাশ অবসান, লুপ অবসান	লুপ তর্মিনেসন/ কোঙ্গোই- লোইশিনহনবা
loose chain	অবদ্ধ শ্রৃংখলা	অকোম কোৎ-লৌ
looseleaf binding	অনাবদ্ধপত্র জিল্জসাজী, নিৰ্বেধ প্রসূচী	অকোম খুৎফা
low level language	নিম্ন স্তরীয় ভাষা	অনেম্বা থাঙ্কী-লোল
lower link	অবর শ্রৃংখলাং, নিচলী কড়ী	থা-শম্মরী

M

machine	যন্ত্র, মশীন	মেছিন
machine address	যন্ত্র পতা	মেছিন এড্রেস / মেছিন লৈফম
machine code	যন্ত্র কুট, যন্ত্রিক শব্দ	মেছিন কোড
machine cognition	যন্ত্র সংজান	মেছিন্মা খঙবা
machine equivalence	যন্ত্র তুল্যতা	মেছিনগা মান্না
machine independent	যন্ত্র নিরপেক্ষ	মেছিন ইন্দিপেন্দেন্ট
machine indexing	যন্ত্রীয় অনুক্রমাণিকরণ, মশীন অনুক্রমাণিকরণ	মেছিন্মা শীত্তাকপা
machine instruction	যন্ত্র অনুদেশ	মেছিন য়াথৎ
machine instruction code	যন্ত্র অনুদেশ কোড	মেছিন য়াথৎ কোড
machine instruction statement	যন্ত্র অনুদেশ কথন	মেছিন য়াথৎ লোন
machine intelligence	যন্ত্র বোধ, যন্ত্র বোধ	মেছিন্মা খংবা

machine language	মশীন ভাষা, যন্ত্র ভাষা	মেছিনগী লোল
machine made paper	যন্ত্র নিৰ্মিত কাগজ	মেছিনগী চে
machine operation	যন্ত্র সংক্রিয়া, মশীন সংক্রিয়া	মেছিনা তৌহনবা
machine readable	যন্ত্র পঠনীয, মশীন পঠনীয	মেছিনা পাবা য়াবা
machine run	মশীন দৌৰ, যন্ত্র নিষ্পাদন, মশীননিষ্পাদন	মেছিনা চেনবা
machine search	যান্ত্ৰিক অন্বেষণ, যান্ত্ৰিক খোজ	মেছিনা থিবা
machine simulation	যন্ত্র অনুকাৰ, মশীন অনুকাৰ	মেছিনা মান্না তৌহনবা
machine translation	যন্ত্র অনুবাদ, মশীন অনুবাদ	মেছিনা হন্দোকপা
machine word	যান্ত্ৰিক শব্দ	মেছিন ৰাঠে
macro bibliography	বৃহদ্ প্রলেখ সংদৰ্ভ সূচী, বৃহদ্ গ্রন্থ সূচী	অচৌবা লাইৰিক্কী পৰেং
macro document	বৃহদ্ প্রলেখ, বিস্তৃত প্রলেখ	শুগাইনা তাকপা চে-চাং
macro instruction	স্থূল অনুদেশ	পাকশনা তাকপা / কুপথনা তাকপা
macro processor	মৈক্রোপ্রোসেসর, স্থূল প্রক্রমক	মেক্রো প্রোসেসর
macro coding	স্থূল কুটলেখন, স্থূল কোডন	মেক্রো কোডিং
macro-thought	বিস্তৃত বিশ্ব	চাউয়েং হীৰম
magazine	পত্ৰিকা	চেফোঙ
magazine rack	পত্ৰিকা ঝৈক	চেফোঙ খাৰা
magnetic card	চুঁপকীয কাৰ্ড, চুঁপকীয পত্ৰক	মেগ্নেটিক কাৰ্ড

magnetic card reader	চুঁপকীয কাৰ্ড পাঠক, চুঁপকীয পত্ৰক রীডৰ	মেগ্লেটিক কাৰ্ড রিডৰ
magnetic card storage	চুঁপকীয কাৰ্ড ভঁডাৰণ, চুঁপকীয পত্ৰক ভঁডাৰণ	মেগ্লেটিক কাৰ্ড থমফম / পুট্ৰে
magnetic character	চুঁপকীয সঁপ্ৰতীক	মেগ্লেটিক্ৰী খুদম
magnetic disk	চুঁপকীয ডিস্ক	মেগ্লেটিক দিস্ক
magnetic disk memory	চুঁপকীয চক্ৰিকা স্মৃতি, চুঁপকীয চক্ৰিকা মেমোৰী, চুঁপকীয ডিস্ক স্মৃতি, চুঁপকীয ডিস্ক মেমোৰী	মেগ্লেটিক দিস্ক মেমোৰী
magnetic drum	চুঁপকীয ড্ৰম, মৈগনেটিক ড্ৰম	মেগ্লেটিক ড্ৰম
magnetic hand scanner	চুঁপকীয হস্ত স্কেনৰ, চুঁপকীয হস্ত ক্ৰমবিক্ষক	মেগ্লেটিক হেন্দ স্কেনৰ
magnetic ink character recognition (MICR)	চুঁপকীয স্যাহী সঁপ্ৰতীক পহচান (এমআইসীআৰ)	মেগ্লেটিক ইঙ্ক কেৰেক্টৰ রিকোকনিসন (এম.আই.সি. আৰ)
magnetic media	চুঁপকীয মাধ্যম	মেগ্লেটিক মেদিয়া
magnetic memory	চুঁপকীয স্মৃতি, চুঁপকীয মেমোৰী	মেগ্লেটিক মেমোৰি
magnetic reading	চুঁপকীয পটন, চুঁপকীয পাঠন	মেগ্লেটিক্ৰীমতেংনা পাৰা
magnetic recording	চুঁপকীয অম্বিলেখন	মেগ্লেটিক্ৰীমতেংনা লাচনবা
magnetic storage	চুঁপকীয ভঁডাৰণ	মেগ্লেটিক্ৰী থমফম / পুট্ৰে
magnetic tape	চুঁপকীয ফীতা, চুঁপকীয টেপ	মেগ্লেটিক টেপ
magnetic tape drive	চুঁপকীয টেপ ড্ৰাইব, চুঁপকীয টেপ চালিত্ৰ	মেগ্লেটিক টেপ ড্ৰাইভ

magnetic tape library	চুঁবকীয় টেপ সংগ্রহাগার	মেগ্লেটিক টেপ লৌশিংকোন
magnetic tape storage	চুঁবকীয় টেপ ভাংরণ	মেগ্লেটিক টেপ থমফম
mail box	ডাক পেটী	চিথী উপু
main card	মুখ্য পত্রক	মরুওইবা কার্দ
main catalogue	মুখ্য প্রসূচী	মরুওইবা কেটালোগ
main class	মুখ্য বর্গ	মরুওইবা কাঙলুপ
main collection	মুখ্য সংগ্রহ	মরুওইবা খোমজিনবা
main control unit	মুখ্য নিয়ন্ত্রণ একক, মুখ্য নিয়ন্ত্রণ ড্কাই	মরুওইবা কন্ট্রোল যুনিট / মরুওইবা পানফম
main entry	মুখ্য সংলেখ, মুখ্য প্রবিষ্টি	মরুওইবা এন্ট্রি / খুৎচন
main heading	মুখ্য শীর্ষক	মরুওইবা পুথক মিং
main library	কেন্দ্রীয় পুস্তকালয়, মুখ্যপুস্তকালয়	মরুওইবা লৌশিংকোন
main memory	মুখ্য স্মৃতী, মুখ্য মেমোরী	মরুওইবা নিংশিং
main memory mapping	মুখ্য স্মৃতী প্রতিচিত্রণ, মুখ্য মেমোরী প্রতিচিত্রণ	মরুওইবা নিংশিং খুৎয়েক
main path	মুখ্য পথ	মরুওইবা লম্বী
main subject	মুখ্য বিষয়	মরুওইবা হীরম
main title	মুখ্য আখ্যা	মরুওইবা মীংখোল
main title page	মুখ্য পৃষ্টি, মুখ্য শীর্ষ পৃষ্টি	মরুওইবা মীংখোল লামায়
main frame	মৈনফ্রেম	মেইনফ্রেম
main frame computer	মৈনফ্রেম কম্পুটর, বৃহত অভিকলিত্র	মেইনফ্রেম কমপুটর
metropolitan area network (MAN)	মহানগরীয় ক্ষেত্র জালক্রম (মৈন)	মেট্রোপোলিটান এরিয়া নেটওয়ার্ক (এম,এ,এন)

management	প্রबंधন	শিন লাংবা
management by objectives (MBO)	অনুদেশ্যানুসার প্রबंधন (एमबीओ)	পান্দম তুংইন শিল্লাংবা
management development	প্রबंधন विकास	শিল্লাংবা চাওখংপা
management science	প্রबंधन विज्ञान	শিল্লাং নৈন কাঙলোন
manifolding	बहुवलन	মাইথোং য়াম্বা
manipulated variable	प्रकलित चर	হোংবা য়াবা খুংশিন
manipulative indexing	प्रकलित अनुक्रमण	শেমদোক্লু শীস্তাকপা
man-machine simulating	मानव यंत्र अनुकार	মী-মেছিন খুংশম্ম থবক
manual	नियमावली, मैनुअल	খুংপায়
manual operation	मानवीय प्रचालन, हस्तम प्रचालन	খুংনা শুবা
manufacturer catalogue	व्यापारिक ग्रंथसूची	পুথোকমীগী কেটলোগ
manuscript	पांडुलिपि, मूल प्रति	খুংই
manuscript library	पांडुलिपि पुस्तकालय	খুংইগী লৌশিংকোন
map	मानचित्र, नक्शा	খুংয়েক / য়েত্তাক
mapping	प्रतिचित्रण	য়েকপগী
machine readable catalogue (MARC)	यंत्र पठनीय प्रसूची (मार्क)	মেচিনা পাবা কেটলোগ (মার্ক)
marginal head	हाशिया पार्श्व	নাকলগী হৌফম
mark of omission	विलोपन चिह्न	লৌথোক খুদম
master file	मास्टर फाइल, प्रधान फाइल, मुख्य संचिका	মপুং চেজন

master record	प्रधान अभिलेख	মপুং লাচন
master system	प्रधान पद्धति	মপুং পথাপ / কাঙলোন
masthead	मुख शीर्ष, मास्टहेड	মরু মকোক
mathematical stimulation	गणितीय अनुकारण	অঙ্কগী মতো তৌহনবা / তমহনবা
matter	सामग्री	মচাক
Mb (Megabyte)	एमबी (मेगाबाइट)	এমবী (মেগাবাইট)
mean entropy	माध्य एन्ट्रॉपी	ইনট্রোপী ময়াই
mechanical charging	मशीन, निर्गम, यांत्रिक निर्गम	খুংলাই শক্তিপীবা / খুংলাইনা পাজল পীবা
mega bytes per seconds (MBPS)	मेगा बाईट्स प्रति सेकंड (एमबीपीएस)	সেকেন্দা ওইবা মেগাবাইট (এম বি পি এস)
membership card	सदस्यता पत्रक, सदस्यता कार्ड	লুপকী শকখঙ চে
memorial volume	स्मारक ग्रंथ, स्मृति ग्रंथ	নিংশিং চেফোঙ
memory	स्मृति, मेमोरी	নিংশিংবা
memory allocation	स्मृति नियतन, मेमोरी नियतन	নিংশিং ময়েন
memory array	स्मृति तरणी, मेमोरी सरणी	নিংশিং পরেং
memory buffer register	स्मृति बफर पंजी, मेमोरी बफर पंजी	মেমোরি বফর রেজিস্টর
memory hierarchy	स्मृति पदानुक्रम, मेमोरी पदानुक्रम	নিংশিং থক-থা
memory instruction	स्मृति अनुदेश	নিংশিং য়াথং
memory management	स्मृति प्रबंधन, मेमोरी प्रबंधन	নিংশিং শিল্লাং

memory management unit	स्मृति प्रबंधन एकक, स्मृति प्रबंधन इकाई, मेमोरी प्रबंधन एकक, मेमोरी प्रबंधन इकाई	निंशिंग शिल्लांफम
memory manager	स्मृति प्रबंधक, मेमोरी प्रबंधक	निंशिंग शिल्लांवा
memory mapping	स्मृति प्रतिचित्रण, मेमोरी प्रतिचित्रण	निंशिंग येत्ताक
memory protection	स्मृति रक्षण, मेमोरी रक्षण	निंशिंग ङाकशेन
mending	मरम्मत, सुधार	शेमजिनवा
menu bar	मेनू बार	मेन्यू बार
menu driven	मेनू चालित	मेन्यू चंहन
merger book	संयोजित पुस्तक, सम्मिश्र पुस्तक	पुनशिनव लाइरिक
merging	संविलय	पुनशिल्लिवा
merill book number	मैरिल पुस्तक संख्या, मैरिल ग्रंथांक	मेरिल लाइरिक मशिं
mesh network	जालाक्षि जालक्रम, जालाक्षि नेटवर्क	मेस नेटवर्क
message authentication	संदेश अभिप्रमाणन	चूमहन पाउ
message box	संदेश कोष्ठ	पाउ उपु
message queuing	संदेश पंक्तीयन	पाउ परिं
message routing	संदेश मार्गण	पाउ चंहम
message switching network	संदेश स्विचन नेटवर्क, संदेश स्विचन जालक्रम	पाउ थावगी शम-शिल्लम
message text	संदेश पाठ	पाउगी बारोल

message transfer agent	সংদেশ অंतरণ অভির্কর্তা, সংদেশ অंतरণ এর্জট	পাউ শারিবা
meta language	বর্ণক ভাষা, নিরূপক ভাষা, বোধন ভাষা	শক্রাইদবা লোল
metadata	আধি-আঁকড়া, মেটাডেটা	মেটা দাটা
magnetic ink character recorder (MICR)	চুঁবকীয় স্যাহী সঁপ্রতীক পহচান (এম আই সী আর)	মেগনেটিক ইনক কেরেস্ক্রের রেকোর্দর (এম, আই, সি. আর)
micro card	মাঙ্করকার্ড, সূক্ষ্মকার্ড	অপিকপা কার্দ
micro copy	সূক্ষ্মপ্রতি, সূক্ষ্ম প্রতিলিপি	অপিকপা কপী
micro document	সূক্ষ্ম প্রলেখ	অপিকপা চে-চাং
micro film	সূক্ষ্ম ফিল্ম, মাঙ্করফিল্ম	অপিকপা ফিল্ম
micro film reader	মাঙ্করফিল্ম রীডর	অপিকপা ফিল্ম পানবা
micro form	সূক্ষ্মরূপ, মাঙ্করফর্ম	অপিকপা মওং
microbibliography	সূক্ষ্ম গ্রঁথ সঁতর্ভ সূচী	অপিকপা লাইব্রিক পরেং
microchip	মাঙ্কর চিপ	মাইক্রো চিপ
microcomputer network protocol	মাঙ্কর কম্পূটর নেটবর্ক প্রোটোকঁল, মাঙ্কর কম্পূটর জালক্রম প্রোটোকঁল	মাইক্রো কম্পূটর নেটবর্ক প্রোটোকোল
microfiche	মাঙ্করফিশ	মাইক্রোফিটচ
microfiche catalogue	মাঙ্করফিশ প্রসূচী	মাইক্রোফিটচ কেটালোগ
microfiche reader	মাঙ্করফিশ পঠিত্র	মাইক্রোফিটচ রিদর
microfilm library	মাঙ্করফিল্ম লাইব্রেরী, মাঙ্করফিল্ম পুস্তকালয়	মাইক্রোফিল্মগী লৌশিংকোন
microfilm projector	সূক্ষ্মচিত্র প্রক্ষেপক	মাইক্রোফিল্মগী প্রোজেক্টর
microform reader printer	মাঙ্করফর্ম রীডর প্রিন্টর, মাঙ্করফর্ম পাঠক মুদ্রক	মাইক্রোফর্ম রিদর প্রিন্টর

microcomputer	মাইক্রো কম্পিউটর, মাইক্রো অভিকলিত্র	অপিকপা কমপ্যুটর
micro-opaque card	মাইক্রো-ওপেক কার্ড	মাইক্রো ওপেক কার্ড
micro-photography	সূক্ষ্মফোটোগ্রাফী	মাইক্রো ফোটো খুৎকাপ
microprocessor	মাইক্রোপ্রোসেসর	মাইক্রোপ্রোসেসর
microprocessor architecture	মাইক্রোপ্রোসেসর বাস্তুকলা, মাইক্রো-সংসাধক বাস্তুকলা	মাইক্রোপ্রোসেসর আরকিটেকচর
micro-thought	সূক্ষ্ম বিষয়	আপক রাখলোন
microwave radio signal	সূক্ষ্মতরং রেডিয়ো সংকেত	মাইক্রোবেভ রেদিও সিগনেল / অপিক ঙ্গিট রেদিও ঙ্গিট
middleware	মিডলবেয়র	মিদলবায়র
midicomputer	মিডি কম্পিউটর	মিডি-কম্পিউটর
miniature book	লঘুরূপ পুস্তক, অতিলঘু পুস্তক	অপিক লাইরিক
minicomputer	মিনি কম্পিউটর	অপিক কম্পিউটর / মিনি কম্পিউটর
Management Information System (MIS)	প্রबंध সূচনা প্রণালী (এম আই এস)	মেনেজমেন্ট ইনফার্মেসন সিস্তেম
misbound	গলত জিল্দি, অপबंधিত	লান্না ফাজিনবা
misleading title	ভ্রামক আখ্যা	অরান লমজিং মিংখোল
misprint	মুদ্রণ দোষ	লান্না নম্বা / লানম
missing isolate	বিলুপ্ত বিয়জক	অমাং নাইতোম
missing issue	বিলুপ্ত অংক	মাংখ্রা চেফোঙ
missing link	বিলুপ্ত কড়ী	মাংখ্রা মরী / মরী তৎপা

mixed notation	মিশ্রাংকন	য়ান্না খুদম
mnemonic device	স্মৃতি সহায়ক যুক্তি	নিংশিং পাইষে
mnemonic notation	স্মৃতি সহায়ক অংকন	নিংশিং খুদম
mnemonics	স্মরণচনক, স্মৃতি সংকেত, স্মৃতি সহায়ক	নিংশিং মতেং
mobile librarian	চলপুস্তকাধ্যক্ষ, চলপুস্তকালয়াধ্যক্ষ	মোবাইল লৌশিংকোন থৌবু
mobile library	চল গ্রন্থালয়, চলপুস্তকালয়	কোইনা চংপা লৌশিংকোন
mobile services	চল সেবাং	কোইনা চংলগা তৌবা থবক
made of formation of subjects	বিষয় নির্মাণ বিধি	হিরম শেশ্বগীমওং-মতো
Model Public Library Act	মॉডল সার্বজনিক পুস্তকালয় অধিনিয়ম	মোদেল পব্লিক লাইব্রেরি এক্ট
modem encryption device	মॉডম গূঢ়লেখন যুক্তি	মোদেম ইনক্রিপসন ডিভাইস
modern library	আধুনিক পুস্তকালয়	অনৌবা লৌশিংকোন
modular planning	মোড্যুলার যোজনা	মোডুলার প্লানীং / মচেংমচেংকী থৌরাং
modular programming	অনুখंडীয় প্রোগ্রামন	মোডুলার প্রোগ্রাম্মীং
modular demodulator (Modem)	অনুখंडীয় যোজনা, মॉডুলক বিমডুলক (মॉডম)	মোডুলার ডিমোডুলেতর (মোডেম)
module	অনুখंड	তাস্কক / শরুক
module architecture	অনুখंडীয় সংরচনা	শরুকী যুমশারোল মোডুল তাস্কক শাগংলোন

molecular computing multimedia network	आणिवक अभिकलन मल्टीमीडिया जालक्रम	मोलोकुलर कम्प्युटिङ मलतिमेडिया नेटवर्क
monitor	मॉनीटर, दृश्यपटल	मोनिटर / मिथेयेंफम
monitor filed reliability	मॉनिटरी फील्ड विश्वसनीयता	थाजनिंग्पाइ ओइवा मिथेयेंफम
monitor printer	मॉनिटर मुद्रक, मॉनिटर प्रिटर	मोनिटर प्रिन्टर
monograph	विनिबंध	हिरम अमतगी लाइरिक / मोनोग्राफ
monograph series	विनिबंध ग्रंथमाला	हिरम अमतगी लाइरिक परें
more concrete series	अधिक मूर्त विषय	हेना मपुं ओइवा परें
motion picture library	चलचित्र पुस्तकालय, फिलम लाईब्रेरी	अरें लाइगी लौशिङ्काम
mouse	माउस	माउस
movable location	सापेक्ष स्थान	होंबा यावा मफम
microsoft disk operating system (MS-DOS)	माइक्रोसॉफ्ट डिस्क ऑपरेटिंग सिस्टम (एम अस-डॉस)	माइक्रोसोफ्ट डिस्क ओपरेटिंग सिस्टम
multi subject heading	बहुविषयी शीर्षक	अपुन हीरम पुथक मिं
multidimensional	बहुआयामी	माइके याम्ना
multi-disciplinary subject	बहु-विषयक विषय	मखल कयागीहीरम
multifocal document	बहुविषयक प्रलेख	हिरम कयागी चे-चां
multi-level access	बहु-स्तरीय अभिगम	थाक कयादाचंबा

multilingual dictionary	बहुभाषी कोश	লোনয়ামগী লোনগৈ
multimedia	मल्टीमीडिया, बहुसंचार माध्यम	মলটিমেডিয়া
multiple class	बहुविषयक वर्ग, बहुविषयी वर्ग	মখল কয়াগী কাঙলুপ
multiple corporate heading	बहुविषयी समष्टि शीर्षक	অপুন পুথক মীং
multiple edition	बहु-संस्करण	মখল কয়াগী খুৎনম
multiple programming	बहुक्रमादेशन	মলতিপল প্রোগ্রাম্মীং
multiple regression	बहु प्रतिगमन	মল্টিপল রিগ্রেশন
multiple routing	बहु अनुमार्गण	লক্ষাং / অফাং লম্বী
multiple series note	बहुग्रंथमाला टिप्पणी	মশিং পরিং তাকপা
multiple subject heading	बहुविषयी शीर्षक	হিরম কয়াগী পুথক মিং
multiple virtual storage	बहु आभासी भंडारण	ভার্চুয়েল মচাক থক্ষম
multipoint circuit		মলতীপোইন্ট সার্কিট
multipoint link	बहु बिंदु कड़ी	ময়াম শম্বফম / মলতীপোইন্ট লিঙ্ক
multipoint network	बहु बिंदु नेटवर्क, बहु बिंदु जालक्रम	মলতীপোইন্ট শম্ব-শিল্লম
multiprocessing	बहुप्रक्रमण	খৌয়াম পাঙথোক্লীবা
multiprocessing system	बहुप्रक्रमण तंत्र, बहुप्रक्रमण पद्धति	খৌয়াম পাঙথোক্লীবা পথাপ / কাঙলোন
multiprocessor	बहुप्रक्रमक	খৌয়াম পাঙথোকপা
multiprogramming	बहुक्रमादेशन, बहुप्रोग्रामन	খৌয়াম পাঙথোকহল্লিবা

multiprogramming operating system	बहुप्रोग्रामन प्रचालन तंत्र, बहुप्रोग्रामन प्रचालन पद्धति	शैयाम पाण्डथोकहल्लिवा पथाप / काण्डलोन
multistation access unit	बहुस्टेशन अभिगम एकक, बहुकेंद्र अभिगम इकाई	मरुम कयागी चरुम
multitasking	बहुकार्यन	शैयाम तौहनवा
multiuser system	बहुउपयोक्ता तंत्र, बहुउपयोक्ता पद्धति	मयान्ना शिजिन्ना पथाप / काण्डलोन
multivolumed document	बहुसंपुटक प्रकेख, बहुखंडीय प्रलेख	चां यान्ना चे-चां

N

name catalogue	नामप्रसूची	मीं केटलोग
name index	नामानुक्रमणिका	मीं शीन्ताक
name reference	नाम संदर्भ, नाम निर्देश	मीं मरी मथोएं ताकपा
name server	नाम परिसेक्क, नाम सर्वर	नेम सार्डर / मिं सार्डर
name title reference	नाम आख्या संदर्भ	मींथोनगी मरि मथोण्ड
named entry	नाम प्रविष्टि	मींथोण्ड एन्ट्री / मचन
nano processor	नैनो प्रक्रमक	नेनो प्रोसेसर
narrower term	संकीर्ण पद	पीकथ बारोन
nascent thoughts	प्रारम्भिक विचार, नवीनतम विचार	अनौ ब्राखल
national bibliography	राष्ट्रीय ग्रंथसूची	जातिगी लाइरिक परेण
national biography	राष्ट्रीय जीवनीकोश	जातिगी पुस्तिरारि

national catalogue code	राष्ट्रीय प्रसूची संहिता	जातिगी केटलोग कोड
national central library	राष्ट्रीय केन्द्रीय पुस्तकालय	जातिगी मयोन लौशिङ्कोन
National Informatics Centre Network (NICNET)	राष्ट्रीय सूचना विज्ञान केंद्र नेटवर्क (निकनेट)	नेसनल इन्फार्मेटिक्स सेंटर नेटवर्क (निकनेट)
national information network	राष्ट्रीय सूचना तंत्र	जातिगी इ-पाउ शम्मा- शिल्लम
National Information System for Science and Technology (NISSAT)	राष्ट्रीय विज्ञान व प्रौद्योगिकी सूचनाप्रणाली (निसात)	नेसेनेल इन्फार्मेशन सिस्टम फोर साइंस एन्ड टेक्नोलोजी (निसात)
National Knowledge Commission (NKC)	राष्ट्रीय ज्ञान आयोग (एन के सी)	नेसेनेल नोलेज कमिशन (एन के सि)
national library	राष्ट्रीय पुस्तकालय, राष्ट्रीय ग्रंथालय	जातिगी लौशिङ्कोन
National Library of India	भारत का राष्ट्रीय पुस्तकालय	भारत जातिगी लौशिङ्कोन
national network	राष्ट्रीय जालक्रम	जातिगी शम्मा-शिल्लम
National Social Science Documentation Centre (NASSDOC)	राष्ट्रीय सामाजिक विज्ञान प्रलेखन केन्द्र (नैसडॉक)	नेसेनेल सोसियल साइंस दोकुमेंटेशन सेंटर (नासदोक)
national union catalogue	राष्ट्रीय संघ प्रसूची	जातिगी अपुन केटलोग
natural binary coded decimal	प्राकृतिक द्विआधारी कोडित दशमलव	नेचरेल बाइनरि कोडेड डेसिमल / महौशागी अनीपुंवागी डेसिमल

natural characteristics	स्वाभाविक लक्षण, नियत लक्षण	महेशागी मच९
natural language	प्राकृतिक भाषा	महेशागी लोल
natural material	सहज सामग्री, प्राकृतिक सामग्री	महेशागी मचाक
navigation	नेविगेशन	नेभिगेशन / च९लम ताकपा
nested loop	नीडित प्रविष्ट पाश	उचेक महम्मन कोङ्गेई
nested macros	नीडित स्थूलक	नेसतेड माक्रोस
net citizen	जाल नागरिक, नेट सिटीजन	नेत सिटीजन
netscape navigator	नेटस्केप नेविगैटर	नेसकेप नेभिगेटर
network	नेटवर्क, तंत्र, जालक्रम	शम्म-शिल्लम
network access control	नेटवर्क अभिगम नियंत्रण, जालक्रम अभिगम नियंत्रण	शम्म-शिल्लम शिजिन पान्ना
network application	नेटवर्क अनुप्रयोग, जालक्रम अनुप्रयोग	शम्म-शिल्लम शिजिनवा
network architecture	जालक्रम वास्तुकला, नेटवर्क वास्तुकला	शम्म-शिल्लम शाग९लोन
network control signaling unit	जालक्रम नियंत्रण संकेतन इकाई, नेटवर्क नियंत्रण संकेतन एकक	शम्म-शिल्लम ये९शिन ईजी९ पीफम
network database system	नेटवर्क डेटाबेस तंत्र, जालक्रम डेटाबेस पद्धति	शम्म-शिल्लम मचाककान का९लोन
network file system	जालक्रम संचिका पद्धति, नेटवर्क फाइल तंत्र	शम्म-शिल्लम चेजन का९लोन
network integrity	नेटवर्क समेकता, नेटवर्क अखंडता, जालक्रम समेकता, जालक्रम अखंडता	शम्म-शिल्लम अमता ओईवा

network interconnection	নেটৱৰ্ক অঁত: সঁবঁধ, জালক্ৰম অঁত: সঁবঁধ	শম্ম-শিল্পম শম্মজিন্মবা
network literacy	জালক্ৰম সাধ্কৰতা, নেটৱৰ্ক সাধ্কৰতা	শম্ম-শিল্পম হৈহনবা
network management	জালক্ৰম প্ৰবঁধন, নেটৱৰ্ক প্ৰবঁধন	শম্ম-শিল্পম শিন-লাংবা
network path	নেটৱৰ্ক পথ, জালক্ৰম পথ	শম্ম-শিল্পম লম্মী
network topology	নেটৱৰ্ক সাঁস্থিতি, জালক্ৰম সাঁস্থিতি	শম্ম-শিল্পম ওংদা
networking	জালক্ৰমণ, নেটৱৰ্কিং	নেটৱাৰ্কিং / শম্ম-শিল্পমগী
new addition	নবাগত প্ৰকাশন, নবপ্ৰাপ্ত গ্ৰন্থ	নৌনা হাপচিন
new arrival	নবাগত প্ৰকাশন, নবাগত পুস্তক	নৌনা থুংলবা
new hacker's dictionary	ন্যূ হৈকৰ্স শব্দকোশ	অনৌবা হেকৰগী লোনগৈ
new titles	নএ প্ৰকাশন	অনৌ মিংথোল
Newark charging system	ন্যুআৰ্ক আদান-প্ৰদান পদ্ধতি	নিৰাৰ্ক লাইৰিক খুংপী কাঙলোন
newspaper clippings	ন্যূজপেপৰ কতৰন, অখৰাৰ কতৰন	ফাজিন পাউ কক
newspaper holder	সমাচাৰপত্ৰ ধাৰক	পাও-চে ফাজিনফম
National Informatics Centre (NIC)	ৰাষ্ট্ৰীয় সূচনা বিজ্ঞান কঁদ্ৰ (এনআইসী)	নেসনেল ইনেফাৰমেতিক সেন্ট্ৰ (এন আই সি)
nickname	উপনাম, মুহঁৰীলা নাম	অতৌপ মীং
NISO (National Information Standards Organisation)	নিসৌ (সাত্ৰীয়া সূচনা মানক সংগঠন)	নেসনেল ইনেফাৰমেসন স্টেণ্ডাৰ্ডস ওৰ্গানাইজেসন

noise	उद्वाचित दोष, अनभिप्रेत संकेत	लाङ्वा
noise factor	उद्वाचित दोष गुणक, उद्वाचित दोष कारक	अराङ्ग मरम
non structured notation	असंरचित अंकन	शेमद्वि खुदम
non-book material	पुस्तकेतर सामग्री, ग्रन्थेतर सामग्री	लाइरिक नतु पोएं
non-erasable programmable device	अमित प्रोग्रामयोग्य युक्ति	मुथएं याद होराएं पांमै
non-erasable storage	अमित भंडारण	मुथएं यादवा पैशिनफम / पुंके
non-executable statement	अनिष्पाद्य कथन	पाङ्थोक याद राफम
non-hierarchical cluster analysis	अपदानुक्रमिक गुच्छ विश्लेषण	थक-खा नाईदा चबुल नैनवा
non-real time processing	असद्य प्रक्रमण	मतम चादा शेम शावा
non-volatile memory	अनहासी स्मृति, अनहकासी मेमोरी	मुंनाईदा निंशिं
non-volatile RAM	अनहासी रैम	मुंनाईदा राम/ नन भोलोटाइल राम
normative principles	आदर्शक सिद्धान्त	यानरवा निति
not for issue	अदेय पुस्तक	पीदनवा
notation	अंकन, संकेतन	खुदम
notational hospitality	अंकन ग्रहणशीलता	खुदमगी मचान्ना
notational plane	अंकन स्तर, अंकन तल	खुदमगी थाक

notational system	अंकन पद्धति, संकेतन पद्धति	खुदम कांलोन
note area	टिप्पणी क्षेत्र	इनरुम / इशिनरुम
note section	टिप्पणी अनुच्छेद, टिप्पणी भाग, टिप्पणी परिच्छेद	इना शरुक
number building	वर्गसंख्या निर्माण	मशीङ शागपा
number entry	अंक प्रविष्टि	मशीङ मचन
number representation	संख्या निरूपण	मशीङ मलुंशिनहन
numerical analysis	संख्यात्मक विश्लेषण	मशीङगी नैनवा
numerical device	संख्यात्मक युक्ति, संख्यात्मक विधि	मशीङगी पाँस्र

O

object language	विषयपरक भाषा, लक्ष्य भाषा	पानदम लोन
object oriented language	लक्ष्योन्मुखी भाषा	पानदम मइउन लोन
object programme	लक्ष्य प्रोग्राम	पानदम शौरम
obscene literature	अश्लील साहित्य	अकाम खोरिलोन
obscure title	अस्पष्ट आख्या	चंनद्र मींथोल
octal number	अष्टाधारी संख्या	निपाल खुजिं
octal number system	अष्टाधारी संख्या पद्धति	निपाल खुजिं काङलोन
octave	अष्टक	निपालगी
octave device	अष्टक युक्ति	निपालगी पाँस्र
octave principle	अष्टक सिद्धांत	निपालगी निती

octavo	अष्टांशक, अठपेजी	चेना निपाल थोकपा
octodecimo	अटारह पेजी	चेना तरानिपाल थोकपा
official publication	सरकारी प्रकाशन	लैण्डक्ली चेफोण्ड
off-line	लाइन-वियुक्त, आफ- लाइन, असंयोजित	मरि शमदवा / ओफ-लाईन
off-line mode	लाइनेतर विधा	मरी शमदा म०९
offline processing	असंयोजित संसाधन प्रक्रमण, लाइनेतर प्रक्रमण	मरी शमदा थोदो
off-line storage	असंयोजित संचय, असंयोजित संग्रहण, लाइनेतर भंडारण	मरी शमदा थमफम
off-line system	लाइनेतर पद्धति, असंयोजित पद्धति	मरी शमनदा कङ्गलोन
off-line unit	लाइनेतर एकक, लाइनेतर इकाई	मरी शमनदा मफम
offprint	आफप्रीट	फोण्थिद्रवा / नमथिद्रवा
omission factor	लोप गुणक	लोथोक मरम
omission marks	लोपचिहन	लोथोक खुदमशिं
on approval	अनुमोदनार्थ	अयावदा
on loan	परिदाय पर	पुथोक्लीवा
on-line	संयोजित	शमरिवा
on-line batch processing	युगपत बैच प्रक्रमण, संयोजित बैच प्रक्रमण	शम्रा काङ्गुवु थोदो
on-line communication	ऑनलाइन संचार	शम्रा मशनदोक
online processing	ऑनलाइन प्रक्रमण	शम्रा थोदो

Online Public Access Catalogue (OPAC)	অঁনলাইন সার্বজনিক অন্নিগম প্রসূচী (অপঁক)	ওনলাইন পব্লিক এক্সেস কেতলোগ (ওপেক)
online vendor	অঁনলাইন বিক্রেতা	ওনলাই বেনডর / মরি শন্না পোংয়োনবা
on-register	সঁক্রীয়া পঁজী	রেজিস্টর দা যাওবা
op.cit.	পূর্বকত সঁদর্ভ, অঁপসিট	ওপসিট/ যওখি তাকপা
open access	নির্বাধ অন্নিগম, মুকত অন্নিগম, অবাধ প্রবেশ	চঙবা থিংদবা
open access system	নির্বাধপ্রবেশ প্রণালী, মুকত দ্বার প্রণালী, মুকত প্রবেশ প্রণালী	চঙবা থিংদ কাঙলোন
open air reading room	অনাবৃত অধ্যয়ন কক্ষ, মুকতাংগণ অধ্যয়ন কক্ষ	মপাল পায়ফম কা
open array	সবকাশ পঁকিত, খুলী পঁকিত	অহাঙ পরেং
open entry	অপূরিত প্রবিষ্টি, পূরণীয় সঁলেখ, খুলী প্রবিষ্টি	অহাঙ মচন
open system interconnection	অনাবৃত তঁত্র অঁতরসঁবঁধ, অনাবৃত পদ্ধতি অঁতরসঁবঁধ	অহাঙ কঙলোন শমনলোন
operating system	প্রচালন তঁত্র, প্রচালন পদ্ধতি, সঁচালন তঁত্র	তৌহন কঙলোন
operator	প্রচালক, সঁকারক, সঁক্রীয়ক	তৌহল্লিবা / পাঙথোকলিবা
optical binary search tree	প্রকাশীয় দ্বিআধারী খোজ বৃক্ষ	মঙাল পুংবা থিন -উ / ওপতিকেল বাইনরি সঁচ ব্রি
optical character reader	প্রকাশীয় সঁপ্রতীক পাঠক	মঙাল ময়েক পাবা

optical character recognition	প্রকাশিক সंप्रतीक अभिज्ञान	মণ্ডাল ময়েক খণ্ডবা
optical fibre	প্রকাশিক ফাইবর	ওপটিকেল ফাইবর / মণ্ডাল মশিং লংলা
optical memory	প্রকাশিক স্মৃতি, প্রকাশিক মেমোরী	মণ্ডাল নিংশিং / ওপটিকেল মেমোরি
optical reader	প্রকাশিক পাঠক, ऑप्टिकल रीडर	মণ্ডাল পাবা / ওপটিকেল রিদর
optical scanner	প্রকাশিক ক্রমবীক্ষক, ऑप्टিকल स्कैनर	মণ্ডাল-মি লৌন পাইশৈ/ ওপটিকেল স্কেনর
optical scanning	ऑप्टिकल क्रमविक्षण	মণ্ডাল-মি লৌবা
order card	ऑर्डर कार्ड	য়াথং কার্দ
order department	क्रयादेश विभाग	য়াথং লোইশঙ
order of a complex class	संमिश्र वर्ग क्रम	চয়েৎন কাঙলুপ মথং মনাও
order of array	पंक्तिक्रम	মান্ন কাংলুপ মথং মনাও
order of chain	श्रृंखला क्रम	থক-থা মরী
order of class	वर्गक्रम	কাঙলুপ মথং মনাও
order of complex array isolate	जटिल पंक्ति एकल क्रम	চয়েৎন মান্ন নাইতোম মথং মনাও
order of complex class	जटिल वर्गक्रम	চয়েৎন কাঙলুপ মথং মনাও
order of complex isolate	जटिल एकल क्रम	চয়েৎন নাইতোম মথং মনাও
order slip	क्रयादेश पर्ची, ऑर्डर स्लिप	য়াথং চে
ordinal notation	क्रमांकन, क्रमसंकेतन	মথং মনাও খুদম

ordinal number	ক্রমসূচক সংখ্যা	মতং মনাও মশিং
ordinal value	ক্রমসূচক মান	মতং মনাওগী মতীক
ordinary composite book	সামান্য সম্মিশ্র পুস্তক	অচম ফাজিল্ল লাইরিক
organ of corporate body	সমষ্টি নিকায় অংগ	পুনশিল লোইশঙ মশা
orientation division	অভিবিদ্যাস প্রভাগ, দিশানুসার বিভাগ	মাইওন শঙ
orientation programme	অভিবিদ্যাস কার্যক্রম, পুনশর্চয়া কার্যক্রম	মাইওন শৌরম
original source	মূল স্রোত	হৌফম মচা
OSI architecture	ওএসআই সংরচনা	ওএস আই আরকিটেকচর
out date	গতাবাদিক, অপ্রচালিত, প্রচলন সে বাহর	মতম হেল্লাবা
out of print	অপ্রাপ্য, অলভ্য	নমতদ্রবা
out of print book	অলভ্য পুস্তক	নমতদ্র লাইরিক
out of stock	অনুপলব্ধ	লোইথ্রবা
ouput	বহির্গত	পোৎথোক
output device	নির্গম যুক্তি	পুথোক পোঁম্বে
output interface	নির্গমিত স্রোতন	পোৎ পুথোকফম
outsourcing	বহিঃস্রোতন	মপান তেৎবাং লৌবা
overdue notice	অধিদেয় অধিসূচনা	মতম হেল্লে খংহনবা
over flow title page	মুখ পৃষ্ঠ ব্যাপ্তি	শাংমন লাইরিক মিংথোন
overdue book	অতিকালদেয় পুস্তক	মতম হেল্ল লাইরিক
overdue charges	অধিদেয় শুল্ক, বিলম্ব শুল্ক	মতম হেন চাদিং

overdue notice	कालातिक्रमण सूचना, विलंबित सूचना	मतम हैल्ले खंहनबा
overflow of the title page	मुखपृष्ठ के अतिरेक पृष्ठ	महेन्दोक मिंथोन लमायगी
oversize book	बृहदाकार पुस्तक	चाउमन लाइरिक
ownership stamp	स्वत्व मुद्रा, स्वत्व छाप	मपू खण्डन चाजूम

P

packet device	कोष्ठक युक्ति	मयोम पाँसे
packet layer protocol	पैकेट परत प्रोटोकॉल	मयोम मरोल चंनलोन
packet sequencing	पैकेट अनुक्रमण, पैकेट क्रमानुकरण	मयोम परिंनबा
packet switched service	पैकेट सिवचन सेवा	पेकेट स्विटचसार्त्स
packet switching	पैकेट स्विचन	पेकेट स्विटचिं
packet switching data service	पैकेट स्विचिंग डाटा सेवा	पेकेट स्विटचिं देटा सार्त्स
packeted notation	कोष्ठित अंकन	योम्ल खुदम
packing switched data service	पैकेट स्विच आँकड़ा सेवा	पेकेट स्विटच दाटा सार्त्स
page replacement	पृष्ठ प्रतिसथापन	लमाय शिन्दोकपा
page segmentation	पृष्ठ विभाजन	लमाय काखनबा
page swapping	पृष्ठ गमागमन	लमाय ओखोरुबा
pagination	पृष्ठ संख्यांकन, पृष्ठांकन	लमाय शेषा
paging	पृष्ठन, पृष्ठीकरण	लमाय मशीं थाबा

paired cable	কেবল যুগ্ম	পুংবা তারা
palm leaf manuscript	তাডপত্র পাंडुलिपि	কোনা মনাদা ইবা
pamphlet	পত্রক, পৈম্ফলেট	চেজাই
pamphlet box	পৈম্ফলেট বাক্স, পৈম্ফলেট মঞ্জুৰা	চেজাই উপু
paper	লেখ, কাগজ	চে
paper back	প্রপরবৈক, কাগজী জিল্দ	পেপার বেক / চে খুৎফা
paper sensor	কাগজ সংবেদক	চেদ খাঙবা
paperless library	কাগজবীহিন পুস্তকালয়	চে যাওদ লৌশিংকোন
parallel computer	সমান্তর কম্প্যুটর	পরিংনবা কম্প্যুটর
parallel data controller	সমান্তর আঁকড়া বিয়ন্ত্রক	পরিংন মচাক ঙাকশেনবা
parallel edition	সমান্তর সংস্করণ	ফাংন খুৎনম
parallel interface	সমান্তর অন্তরাপৃষ্ঠ	ফাংন মাইওনশিন
parallel mode	সমান্তর বিধা	ফাংন মওং
parallel operation	সমান্তর সংক্রীয়া	ফাংন থবক
parallel port	সমান্তর সদবার	ফান লোঙথোকফম
parallel processing	সমান্তর প্রক্রমণ	ফাংন থবক মতৌ
parallel programming	সমান্তর ক্রমাদেশন	ফাংন খৌরম মশেম
parallel storage	সমান্তর ভঁডারণ	ফাংন মপৈশিন
parallel title	সমান্তর আখ্যা	ফাংন মিৎথোল
parallel transfer	সমান্তর অন্তরণ	ফাংন মথাংদোক
parallel transmission	সমান্তর সংচরণ	ফাংন মশন্দোক
parchment	চর্ম পত্র, পার্চমেন্ট	শউন
parent directory	মূল নির্দেশিকা	মপুং লৈফম পরেং

partial binding	आंशिक जिल्द	मचे९ खु९पुन
partial title	आंशिक आख्या	मचे९ मिंथोल
password	पारणशब्द, पासवर्ड	फा०नराहै
patent	एकस्व	मपु शतुनाक
path	पथ	लन्ही
Posteriorising common Isolate (PCI)	पश्चवर्ती सामान्य एकल (पीसीआई)	पोस्टेरि०राइजिं० कमन आइसोलेट (पी सि आई)
pedestrian work	सामान्य कृति	मीयामगी थवक
peer review	विद्वत् समीक्षा	ले०मा० नैनहन
penumbral region	उपछाया क्षेत्र, समीवर्ती क्षेत्र	मरक्की शरुक
performance analysis	निष्पादन विश्लेषण	मपा०थोक नैनवा
period bibliography	कालिक ग्रंथसूची	मतमगी लाइरिक परे०
periodical	आवधिक पत्रिका	मतम चेफो०
periodical bibliography	आवधिक ग्रंथसूची	मतम चेफो० परे०
periodical display rack	पत्रिका प्रदर्शन रैक	मतम चेफो० थेना खारा
periodical index	आवधिक पत्रिका अनुक्रमणिका	मतम चेफो० थिस्तिक
periodicity	आवधिकता	मतम ताकपा
permanent storage	स्थायी भंडारण	ले०द थमफम
permutation	क्रमचय	पोथंशिं० शेमदोक्लोन
personal author	व्यक्तिगत लेखक	अइ मशा
personal computer	पर्सनल कंप्यूटर	पार्सोनेल कम्प्युटर / लनाइ-कम्प्युटर
personal library	व्यक्तिगत पुस्तकालय	लनाइ लौशिंकोन

personal name	ব্যক্তিগত নাম	অই মিং
personal name entry	ব্যক্তিগত নাম প্রবিষ্টি	অই মিং মচন
personal web page	ব্যক্তিগত বেব পৃষ্ঠ	লনাই বেবপেজ
personality category	ব্যক্তিত্ব শ্রেণী	মৌওই কাংলুপ
personality level	ব্যক্তিত্ব স্তর	মৌওই থাক
Programme Evaluation Review Technique (PERT)	প্রোগ্রাম মূল্যাংকন সমীক্ষা তকনীক (পী ই আর টী)	প্রোগ্রাম ইভালুয়েসন রিভিযু টেকনিক(পী ই আর টি) / খৌরম হন্বা য়েংশিন শিল্লম
pertinence factor	প্রাসংগিক গুণক	চান-মচৎ
phase device	দশা যুক্তি	মাইওন উপাই / পাইম্ব
phase relation	দশা সংব্ধ	মাইওন-মরী
phonetic system	ধ্বনীয় তন্ত্র	খোহোব কাংলোন
phone micrography	প্রকাশ-সূক্ষ্মমালেখী	ফোটো পীকথহ্বা
phone sensor	প্রকাশ সংবেদক, চিত্র সংবেদক	ফোটো খঙবা
photolithography	আশমলেখন, ফটোলিথোগ্রাফী	ফোটোলিথোগ্রাফি / ফোটো নুংয়েক
physical circuit	ভৌতিক পরিপথ	অকোই লম্বী
physical layer	ভৌতিক স্তর, ভৌতিক পরত	পোৎকী লৈরোল
physical record	ভৌতিক অভিলেখ	পোৎকী লাচন
physical record block	ভৌতিক অভিলেখ খন্ড	পোৎকী লাচন মতুপ
physical security	ভৌতিক সুরক্ষা	পোৎকী চেকশিন খৌরাং
physical unit	ভৌতিক ইকাই	পোৎকী মচা
picture specification	চিত্র বিনির্দশ	লাই শন্দোক -রারোল

pilot fascicule	প্রয়োগিক আংশিকা, মার্গদর্শী	মাণ্ডজিল লাইরিক
pilot project	অগ্রগামী পরিয়ोजना, প্রায়োগিকপরিয়ोजना	মাণ্ডজিল শৌরাং
pilot study	মার্গদর্শী অধ্যয়ন	মাণ্ডজৌন নৈনবা
pirated edition	অনাধিকৃত সংস্করণ	ছরান খুংনম
plagiarism	সাহিত্যিক চোরী	ছরান খুংই
planning process	আয়োজন প্রক্রমক	শৌরাং মওং
point to point	স্থল সে স্থল	মফম অমদগী অমদা
point to point protocol	স্থল সে স্থল প্রোটোকল	মফম মফমগী চংনরোল
pointer	সূচক	থিনটৈ
pointing device	সংকেতন যুক্তি	তারুটৈ / থিনটৈ
polar transmission	ধ্রুবিকরণ	পোলার ব্রানসমিসন
polygot book	বহুভাষি পুস্তক	লোনয়াম লাইরিক
pop	সংকর্ষ, ত্বরিত, প্রকটন, নিকালনা	পোপ / লৌথোকপা
popular edition	লোকপ্রিয় সংস্করণ	পাম্ম খুংনম
pop-up menu	প্রকটিত মেনু	পোপ-অপ মেন্যু
port	সংপর্ক স্থল, সংপর্ক দ্বারক	হাপফম / থিংজিনফম
portability	সুবাহয়তা	পুথোক- পুশিন যাবা
portable document format (PDF)	সবাহা প্রলেখ প্রারূপ (পিডিএফ)	পোটেবল ডোকুমেন্ট ফোরমেট (পি ডি এফ) থাংদোক থাংজিন যাবা মওং
portal	প্রবেশ দ্বার, পোর্টল	পোটেবল / চংফম থোং
POSDCORD	পোস্ডকোর্ড	পীওএসদিসিওআরবি / পোসদকোর্ড

positional protocol	स्थिति प्रोटोकॉल, स्थिति आचार	महामगी चंनरौल
post coordinate indexingsystem	पश्च समन्वयी अनुक्रमणीकरण पद्धति	पोस्ट कोऑरदिनेट इनदेक्लिं सिस्टेम
post office protocol	पोस्ट ऑफिस प्रोटोकॉल, पोस्ट ऑफिस आचार	पोस्ट ऑफिसकी चंनरौल
post scrip	पश्चलेख, पश्च लिपि	चिंथरा
postdated book	उत्तरातिनांकित पुस्तक	कोना तांथा लाइरिक
posthumous work	मरणोत्तर कृति, मरणोत्तर प्रकाशन	अइवा शिर फोण्वा
postulate of level	स्तर की अभिधारणा	थाक्की हौदोकलोन
postulate of a basic facet	मूलपक्ष की अभिधारणा	मरू माइऑनगी हौदोकलोन
postulate of a sequence within a round	आवर्तन में अनुक्रम की अभिधारणा	मनुं परिंगी हौदोकलोन
postulate of anteriorising quality	पूर्ववर्ती, गुण का अभिधारणा	मांथा मण्णगी हौदोकलोन
postulate of concreteness	मूर्तता की अभिधारणा	शरूाईवगी हौदोकलोन
postulate of isolate facet	एकल पक्ष की अभिधारणा, वियोजक मुख की अभिधारणा	नाइतोम माइऑनगी हौदोकलोन
postulate of level	स्तर की अभिधारणा	थाक्की हौदोक रारौल
postulate of rounds for space & time	स्थान एवं काल पक्ष के अवर्तन की अभिधारणा	महाम मतम खुंकोइगी हौदोकलोन
postulate of rounds for energy	ऊर्जा के आवर्तन की अभिधारणा	पांजल खुंकोइगी हौदोकलोन

postulate of rounds of personality and matter	व्याकित्तत्व एवं पतार्थ पक्षों के आवर्तन की अभिधारणा	मौलिक पोेशक खुंकोईगी हौदोकलोन
postulate of rounds of space & time	स्थान एवं काल पक्ष के आवर्तन की अभिधारणा	खुंकोईगी हौदोकलोन
postulates of a basic facet	मूलपक्ष की अभिधारणा	मां माईउनगी हौदोकलोन
postulates for facet sequence	पक्षक्रम अभिधारणा	माईउन परिंगी हौदोकलोन
postulates for fundamental categories	मूलभूत श्रेणियों की अभिधारणा	युंफमलोन कांलुपकी हौदोकलोन
postulates of a basic facet	मूलमुख की अभिधारणा	मां माईउनगी हौदोकलोन
postulates of round	आवृत्ति की अभिधारणा	खुंकोईगी हौदोकलोन
power circuit breaker	शक्ति परिपथ विचछेदक	मैगी खोंछे थिंवा
power off	विद्युत अप्रवाह	मुथंपा
power on	विद्युत प्रवाह	थांगंपा
power on self test	सशक्ति स्वपरीक्षण	मदोम चांयें पाङ्गल
practical classification	क्रियात्मक वर्गीकरण	चंनर म्खायदोक
precision	परिशुद्धता	चप चावा
precoordinate indexing	पूर्व समन्वयी अनुक्रमणीकरण	प्रि कोओरदिनेट इन्देक्लिं / हान्ना / शिन्दोक / थिसुत्तकपा
precoordinate indexing system	पूर्व समन्वयी अनुक्रमणीकरण पद्धति	प्रि कोओरदिनेट इन्देक्लिं सिस्टेम् / हान्ना / शिन्दोक / थिसुत्तक कांलोन

preliminaries	পূর্বগ, পূর্বগ সামগ্ৰী, প্রারম্ভিক সামগ্ৰী	হৌদোকপগী
preliminary edition	আগ্ৰিম সংস্করণ, প্রারম্ভিক সংস্করণ	হৌদোক খুৎনম
preliminary leaf	প্রারম্ভিক পন্না	অহৌ লামাই
pre-natal cataloguing	প্রকাশানপূর্ব প্রসূচীকরণ	হান্না কেটালোগ তৌথোকপা
preprint	পূর্ব-মুদ্রিত প্রতি	নমথোত্ৰীট্টে
Preserved Context Indexing System (PRECIS)	সংরক্ষিত প্রসংগ অনুক্ৰমণিকরণ	ঙাশিন মচাক থিল্তাক কাংলোন / প্রিসার্ভ কনটেক্স ইনদেকশিং সিস্টেম (প্রিসিস)
preventive service	নিরোধী সেবা	ঙাকথোক থবক
primary access	প্রাথমিক অন্নিগম	অহান খুৎচং
primary bibliography	প্রাথমিক গ্রন্থসূচী	মরুওইবা লাইরিক পরেং
primary center	প্রাথমিক কেন্দ্র	মরুওইবা পুনফর্ম
primary key	প্রাথমিক কুঁজী	মরুওইবা শো
primary memory	প্রাথমিক স্মৃতি, প্রাথমিক মেমোরী	মরুওইবা মনিংশিং
primary source	প্রাথমিক স্রোত	অহান ফংফর্ম
primary source of information	প্রাথমিক সূচনা স্রোত	অহান ঙ্গ-পাউ ফংফর্ম
principal author	প্রমুখ লেখক	মরুওইবা অইবা
principal benefit	মুখ্য লাভ	মচং শেন্দোং
principal responsibility	প্রমুখ দায়িত্ব	মচং হৌদাং

principle of canonical sequence	विहित अनुक्रम कासिद्धांत, पारम्परिक अनुक्रम का सिद्धांत	परिं च९न नि०ति / च९न नि०तिपरिं
principle of spatial contiguity	दैशिक सामीप्य का सिद्धांत	मान्न मचाक पुनशिनलोन नि०ति
principle of alphabetical sequence	वर्णानुक्रम का सिद्धांत	मयेक परिं०गी नि०ति
principle of away from position	स्थानापसरण का सिद्धांत, स्थान दूरस्थ का सिद्धांत	लैफमदगी लापथोक नि०ति
principle of back to front	पश्च-अग्र सिद्धांत	नीं मां०गी काङ्गलोन
principle of bottom upwards	मूलाधर्वता का सिद्धांत	था –थक लाकपगी नि०ति
principle of centre of periphery	केंद्र-परिधि सिद्धांत	मयोल मताइ नि०ति
principle of classification	वर्गीकरण के सिद्धांत	थायदोक नि०ति
principle of clockwise direction	सक्षिणावर्त सिद्धांत	ये००इ०न नि०ति
principle of collocation	संस्थिति का सिद्धांत	ले०शन नि०ति
principle of co-ordination	समन्वयन का सिद्धांत	मरी लैनहनव नि०ति
principle of exclusiveness	अनन्यता का सिद्धांत	या०हन्द नि०ति
principle of geographical order	भौगोलिक क्रम का सिद्धांत	लम तु०इ०न नि०ति
principle of increasing complexity	जाटिलता वृद्धि का सिद्धांत	ये०शिल्लवा हेनग० नि०ति

principle of increasing concreteness	मूर्तता वृद्धि का सिद्धांत	शक्राई हेनग९ निति
principle of increasing quantity	मात्रा वृद्धि का सिद्धांत, वर्धमान मात्रा का सिद्धांत	चा९-हेनग९ निति
principle of inversion	प्रतीपन का सिद्धांत	ओह्वाक निति
principle of later in evolution	विकास पश्चता का सिद्धांत	कोना ओल्लक निति
principle of later in time	काल पश्चता का सिद्धांत	मतम थे९थ निति
principle of least effort	प्रयत्न-लाघव का सिद्धांत	खु९च९दा निति
principle of left to right	बाये से दाहिनी ओर का सिद्धांत	ओइदगी ये९ता च९पा निति
principle of local variation	स्थानीय विभिन्नता का सिद्धांत	लमगी खेना निति
principle of osmosis	परासरण का सिद्धांत, रसाकर्षण का सिद्धांत	ओसमोसिसकी निति
principle of relative location	सापेक्षिक अवस्थिति का सिद्धांत	चान –लैफम निति
principle of spatial contiguity	दैशिक सामीप्य नियम	माना मचाक पुमशिल्लोन निति
principle of unity of ideas	दैशिक सामीप्य का सिद्धांत	बाखल तिना- निति
principles of classification	वर्गीकरण के सिद्धांत	मखायदोक्की निति
print format	मुद्रण प्रारूप	अनम म९९
print line	मुद्रक विवरण, मुद्रक रेखा	अनम लैइ
print out	मुद्रित कृति	नमथोकपा
print catalogue	मुद्रित प्रसूची	अनम कोटोलोग

printer	প্রিন্টর, মুদ্রক	প্রিন্টর / অনম খুৎলাই
printer's mark	মুদ্রক চীহন	অনম খুদম
prison library	কারাগার পুস্তকালয়, জেল পুস্তকালয়	কৈশুমশং লৌশিংকোন
private library	নিচী পুস্তকালয়	লনাই লৌশিংকোন
problem file	সমস্যা সঁচিকা, সমস্যা ফাইল	প্রোব্লেম ফাইল / চয়েৎনা চেজন
problem solving	সমস্যা হল	রাঁরৈ হন্দোকপা / চয়েৎনহন্দবা
procedural abstraction	প্রক্রিয়াত্মক অমূর্তন	হৌদৌ নাই শুপচিনবা
process chart	প্রক্রম আরেখ	হৌদৌ খুৎয়েক
process control system	প্রক্রম নিয়ন্ত্রণ তন্ত্র	হৌদৌ য়েংশিন কাঙলোন
process scheduling	প্রক্রম অনুসূচন	হৌদৌ শীন্দোকপা
processing capacity	প্রক্রমণ ক্ষমতা	তৌঙম চাং
processing department	প্রক্রমণ বিভাগ, তকনীকী প্রক্রীয়া বিভাগ	তৌফম লোয়শঙ
processor	সঁসাধক,সঁসাধিত্র	থবক তৌরিবা
processor management	প্রক্রমক প্রबंधন	থবক তৌরিবগী শীল্লাংবা
processor scheduling	প্রক্রমক অনুসূচন	থবক তৌবগী শীন্দোকপা
professional	ব্যাবসায়িক, ব্যবসায়ী	শিনফম নাইবা
profile	রুপরেখা, প্রোফাইল	প্রোফাইল / শক্তুম মচেৎ
program halt	প্রোগ্রাম বিরাম, ক্রমাদেশ বিরাম	হৌরম লেপ্লা
program location	প্রোগ্রাম স্থান, ক্রমাদেশ স্থান	হৌরম মফম

program run	প্রোগ্রাম চলন, ক্রমাদেশ চলন	হৌরম তৌবা
programme	প্রোগ্রাম	হৌরম
programme compatibility	প্রোগ্রাম সংগততা	হৌরম চুশন্নহনবা
programme language	প্রোগ্রাম ভাষা	হৌরমলোল
programme library	প্রোগ্রাম সংগ্রহ	হৌরম লৌশিংকোন
programmer	ক্রমাদেশক	হৌরম শেষ
programming	ক্রমাদেশন, প্রোগ্রামন	হৌরম শেঞ্জিবা
programming environment	ক্রমাদেশন পরিবেশ	হৌরম শেম নাক-য়েং
programming flowchart	ক্রমাদেশন প্রবাহ সঁচিত্র	হৌরম শেম খুংয়েক
programming language	প্রোগ্রামন ভাষা	হৌরম লোন
prohibited book	নিষিদ্ধ পুস্তক, প্রতিবঁধিত পুস্তক	অথিং লাইরিক
property counter	সামগী পটল	পোং চৈ থমফম
proprietary software	মালিকানা সঁফটবেয়র, স্বামিত্ব সঁফটবেয়র	মপু নাই সোফটরায়ার
protocol	সঁদেশাচার, প্রটোকঁল	চৎন- কাঙলোন
proxy server	প্রতিনিধি পরিসেবক	প্রোক্সি সঁভঁর / সঁভঁর মহৎ
pseudo chain	ছদ্মশৃংখলা	শাশিন মরী পরীঙ
pseudo link	ছদ্মকড়ী	শাশিন মরী
pseudonym	ছদ্মনাম, কল্পিত নাম, কৃত্রিম নাম	শাশিন মীং
public catalogue	সার্বজনিক প্রসূচী	মীয়াম কেটালোগ

public data network	সার্বজনিক আংড়া নেটবর্ক, সার্বজনিক আংড়া জালক্রম	মীয়াম মচাকী শন্না শিল্লম
public document	সরকারী প্রলেখ, সার্বজনিক প্রলেখ	মীয়ামগী চে-চাং
Public Library Act	সার্বজনিক পুস্তকালয় অধিনিয়ম	মীয়াম লৌশিংকোনগী আইন
public library	সার্বজনিক পুস্তকালয়	মীয়াম লৌশিংকোন
public packet network	সার্বজনিক পেকেট নেটবর্ক, সার্বজনিক পেকেট জালক্রম	মীয়াম পেকেটগী শন্না-শিল্লম / পল্লিক পেকেট নেটবার্ক
publication	প্রকাশন	ফোঙবা
publication data	প্রকাশন আংড়া	অফোঙ মচাক
publication date	প্রকাশন তারিখ, প্রকাশন দিনাংক	অফোঙ তাং
publisher	প্রকাশক	অফোঙবা
publisher binding	প্রকাশকীয় জিল্দবন্দী, প্রকাশকীয়জিল্দ	অফোঙবগী খুংপুন
publisher's catalogue	প্রকাশক প্রসূচী	অফোঙবগী কেটলোগ
pulse regeneration	স্পন্দ পুলর্জনন	মীছল হীংগৎহনবা
punched card	ছিদ্রিত কার্ড, ছিদ্রিত পত্রক	অহুং কার্দ / পনচ কার্দ
punched card verifier	ছিদ্রিত কার্য সত্যাপিত্র	অহুং কার্দ খন্দোকপা / পনচ কার্দ ভেরিফায়র
pure notation	শুদ্ধাংকন, শুদ্ধ সংকেতন	অশেং খুদম
purely enumerative classification scheme	শুদ্ধ পরিগণনাत्मক বর্গীকরণ পদ্ধতি	মশিংখাত্তগী মখায়দোক পথাপ

Q

quality assurance	গুণতা অশ্বাসন	অফবনি থাজহনবা
quantum time	ক্বাণ্টম কালান্শ	ক্বানটম মতম / অপী মতম
quarterly	ত্রৈমাসিক, হর চৌথে মহীনে	থা মরিগী / মশুংগী
quassi class	বর্গ তুল্যাংক	তংখায় কাঙলুপ
quassi-digit	এংকাক তুল্য	তংখায় মশিং
query language	পৃচ্ছা ভাষা	হংন লোন
questionnaire technique	প্রশ্নাবলী তকনীক	কোইসনিয়র / রাহং পরেং শিজিন্ন থৌওং
quotation mark	উদ্ধরণ চিহন	লৌথোক খুদম

R

rack	রেক	রেক / খারা
radio frequency identification (RFID)	রেডিয়ো ফ্রীক্বেন্সী আইডেঁটিফিকেশন	রেদিও ফ্রিক্বেনসি আইদেঁটিফিকেশন (আর এফআই দি)
random access	যাদ্চ্ছিক অভিগম, বেতরতীব অভিগম	মপাথোক মচঙ
random access device	যাদ্চ্ছিক অভিগম যুক্তি	মপাথোক মচঙ পান্শে
random access memory (RAM)	যাদ্চ্ছিক অভিগম স্মৃতি, যাদ্চ্ছিক অভিগম মেমোরী (রেম)	রেন্দম এক্সেস মেমোরী
random access storage	যাদ্চ্ছিক অভিগম ভঁডারণ	মপাথোক মচঙ থমফম

random number	यादृच्छिक संख्या	मपाथोक मशीं
rare book	दुलर्भ पुस्तक	अताणु लाईरिक
raw title	अपरिष्कृत आख्या	अतेक मींथोन
Relational Data Base Management System (RDBMS)	संबंधपरक डेटाबेस प्रबंधन प्रणाली (आर डी बी एम एस)	रिलेसनल दाटा बेज मेनेजमेन्ट सिस्टेम (आ रदि वि एम एस)
read error	पठन त्रुटि	लाना पावा
Read Only Memory (ROM)	केवल पठनीय स्मृति, केवल पठनीय मेमोरी (रोम)	रिद उनलि मेमोरी / निंशिंग्बखक पावा(रोम)
reader	पाठक	अपावा
reader service	पाठक सेवा	पावगी थबक
reader's activity area	पाठक गतिविधि क्षेत्र	अपावगी थबक तौफम
reader's advisory service	अध्येता सलाहकार सेवा, पाठक सलाहकार सेवा	अपावगी पाउताक पीव
reader's card	पाठक कार्ड	अपावगी कार्ड
reader's profile	पाठक प्रोफाइल	अपावगी शक्कम मचे
reader's ticket	पाठक टिकट	अपावगी टिकेट
readers' advisory service	अध्येता सलाहकार सेवा, पाठक सलाहकार सेवा	अपावगी पाउताक पीव
reading room	वाचनालय	पान का
ready made class number	पूर्वनिर्मित वर्ग संख्या, पूर्वनिर्मित वर्गांक	शेन्न काणुलूप मशिं
ready reference service	त्वरित संदर्भ सेवा	थौरांगल मरिमथोणु ताकपा
ready reference tool	त्वरित संदर्भ साधन, प्रस्तुत संदर्भ ग्रंथ	थौरांगल मरिमथोणु तारुा खुलाई

real time	वास्तविक काल	अशेश्वा मतम / मतम चावा
real time processing	वास्तविक काल प्रक्रमण	मतम चाना तौवा
realibility modeling	विश्वसनीयता निदर्शन	थाजनिं म०७० ओईनवा
recall	वापस मांगना, प्रत्याह्वान	हनाकौवा / फंहनवा
recall value	प्रत्याह्वान मान	फंहन चां
recognition character	अभिज्ञान संप्रतीक	शकथं खुदम
recognition device	अभिज्ञान तर्क	खण्डना पाँसै
record description	अभिलेख विवरण	लाचन शत्रुवाक
record format descriptor	अभिलेख संरूप निरूपक	लाचन म०७० तारुपा
record mark	अभिलेख चिन्हन	लाचन खुदम
record medium	अभिलेख माध्यम, रिकार्ड माध्यम	लाचन फोणदोक पाँसै
record name	अभिलेख नाम	लाचन मिं
record sheet	अभिलेख पत्र, अभिलेख शीट	लाचन चे
recording density	अभिलेखन घनत्व	लाचनवगी म०७०
recovery management support	वसूली प्रपंध समर्थन, प्रतिप्राप्ति प्रपंध समर्थन	हना फंहन शिल्लां मतें
recovery procedure	प्रतिपूर्ति प्रक्रिया	हना फंहन खौ०७०
recovery system	प्रतिपूर्ति पद्धति	हना फंहन काण्लोन
reduction ratio	लघुकरण अनुपात, तनुकरण अनुपात	ककथ चां
redundancy of data	आँकडा अतिरेकता	मचाक हज्जिनवा
reference	संदर्भ, संदर्भ ग्रंथ सूची	मरीमखोण्ड

reference assistant	সন্দর্ভ সহায়ক	মরিমখোঙ তেংবাংমী
reference book	সন্দর্ভ পুস্তক	মরিমখোঙগী লাইরিক
reference collection	সন্দর্ভ প্রলেখ সংগ্রহ, সন্দর্ভ গ্রন্থ সংগ্রহ	মরিমখোঙগী মাচাক
reference department	সন্দর্ভ বিভাগ	মরি-মখোঙগী লোইশঙ
reference desk	সন্দর্ভ পটল	মরি-মখোঙ লৌফম
reference interview	সন্দর্ভ সাক্ষাৎকার	মরি-মখোঙগী উনবা
reference librarian	সন্দর্ভ পুস্তকাধ্যক্ষ	মরি-মখোঙগী লাইব্রেরিয়ান
reference library	সন্দর্ভ পুস্তকালয়	মরি-মখোঙগী লৌশিংকোন
reference question	সন্দর্ভ প্রশ্ন	মরি-মখোঙগী ব্রাহং
reference service	সন্দর্ভ সেবা	মরি-মখোঙ তাকপা
reference source	সন্দর্ভ স্রোত	মরি-মখোঙ যাওফম
reference work	সন্দর্ভ কার্য	মরি-মখোঙগী থবক
references	সন্দর্ভ নির্দেশ	মরি-মখোঙ উৎফম
referral service	নির্দেশপরক সেবা	মরি-মখোঙ থৈদোরু তাকপা
refresh	পুনঃচর্যা	নৌথোকহনবা
regenerative memory	পুনর্যোজী স্মৃতি, পুনর্যোজী মেমোরী	নৌহৌন নিংশিংহনবা
regional library	ক্ষেত্রীয় পুস্তকালয়, ক্ষেত্রীয় গ্রন্থালয়	লমদমগী লৌশিংকোন
register input buffer	পংজী নিবেশ বফর	রেজিস্টার ইনপুত বফর
registration card	পংজীকরণ পত্র, পংজীকরণ কার্ড	ইশিন কার্ড
regular binding	নিয়মিত জিল্ড	চাং-নাই খুংপুন

reinforced binding	सुदृढ जिल्द, पक्की जिल्दसाजी, सुदृढ जिल्दबंदी, प्रबलित जिल्दसाजी	हन्ना चे॒शिन खु॑पून
reissue	पुनर्निर्गमन, पुनःजारी करना	हन्ना पी॒वा
related term	संबंधित पद	मरी लैन बारोल
relative index	सापेक्षिक अनुक्रमणिका	मरी लैन थिस्तोक
remainder book	अवशोष ग्रंथ, शोष पुस्तक	लेमहौ लाइरि॒क
remote access	सुदूर अभिगम	लापच॑
remote access data processing	सुदूर अभिगम आंकड़ा संसाधन	लापच॑ मचाक शेशा
remote batch	सुदूर समूह	अराप का॑ंबु
remote batch entry	सुदूर समूह प्रवेश	अराप का॑ंबु मचन
remote batch processing	सुदूर प्रचय प्रक्रमण	अराप का॑ंबु शेशा
remote bridge function	सुदूर सेतु फलन	अराप थो॑ंगी महौ
remote console	सुदूर कन्सोल	रिमोट कनसोल
remote data access	सुदूरआंकड़ाअभिगम	अराप मचाक मचन
remote file sharing	सुदूर संचिका सहभाजन	अराप्ला॑ चेजन शिजिनमीन॒वा
remote file system	सुदूर संचिका प्रणाली	अराप्ला॑ चेजन का॑ंगलोन
remote login	सुदूर संत्रारंभ	लाप्ला॑ च॒वा
remote message processing	सुदूर संदेश प्रक्रमण	अराप पा॑ओ शेशा
remote processing	सुदूर प्रक्रमण	लाप्ला॑ शेशा
remote sensing	सुदूर संवेदन	अराप म॒खण्ड

rendering	प्रस्तुतीकरण	पौवा
rendering of heading	शीर्षक अभिकल्पन	पुथक ईवा
rendering of series	ग्रंथमाला अभिकल्पन	परिं शेष्या
renewal	नवीकरण, नवीयन	नौथोकहनवा
renewal slip	नवीकरण पर्ची	नौथोकहन चे
repackaging	रिपैकेजिंग, पुनःसंवेष्टन	हन्ना योमशिनवा
repetition instruction	पुनरावृत्ति अनुदेश	हन्ना याथथ/हनजिन याथथ
repository	निक्षेपागार	पैफम
repository collection	निक्षेप संग्रह, निक्षेपागार संग्रह	पैफम मचाक
reprint	पुनर्मुद्रण	हनजिन खुंनम
reprography	प्रतिलिपिकरण, रिप्रोग्राफी	मान्नि मि नश्या
request for comment	टिप्पण आग्रह, टिप्पण निवेदन	हायनिं र्वा कौवा
request for proposal	प्रस्ताव निवेदन	हौदोक र्वा कौवा
request reply protocol	प्रत्युत्तर प्रोटोकॉल	हाईज-पाओखुम चंनलोन
requirement analysis	अवश्यकता विश्लेषण	पोए चङ्ग नैनवा
requisition slip	मांग पर्ची, मांग पत्रक	हायजि चे
research design	शोध अभिकल्प	थिजिन म०९-म०१०
research library	अनुसंधान पुस्तकालय, शोध पुस्तकालय	थिजिन लौशिंकोन
research report	शोधप्रतिवेदन	थिजिन पाओदम
reservation slip	आरक्षण पर्ची	कनशिन चे
reserved book	आरक्षित पुस्तक	कनशिन लाईरिक
reserved collection	आरक्षित संग्रह	कनशिन मचाक

reservoir library	আরক্ষিত পুস্তকালয়, নিক্ষেপাগার পুস্তকালয়	পৈশিন লৌশিংকোন
resource descriptor	সংসাধন নিরূপক	মচাক তাকপা
resource sharing	সংসাধন সহভাজন, সংসাধন সহভাগিতা	মচাক শিজিনমিন্নবা
resource sharing control	সংসাধন সহভাজী নিয়ন্ত্রণ, সংসাধন সহভাগিতা নিয়ন্ত্রণ	মচাক শিজিনমিন্ন য়েংশিন
response time	অনুক্ৰিয়া কাল	পাউখুম মতম
responsibility area	দায়িত্ব ক্ষেত্র, উত্তরদায়িত্ব ক্ষেত্র	হৌদাং লৌফম
repository library	নিক্ষেপ পুস্তকালয়	থমফম লৌশিংকোন
restart	পুন:আরম্ভ	অমুক হৌবা
restricted book	প্রতিবন্ধিত পুস্তক	অথিং লাইরিক
retrieval	পুন:প্রাপ্তি	থিদোকপা
retroactive notation	পূর্বপ্রভাবী অংকন	হঙ্গং য়েং খুদম
retroconversion	পূর্বব্যাপী রূপান্তরণ, রিট্রোকন্বর্জন	হ্না ওহ্ছোকপা
reverse address resolution protocol	উত্ক্রম পতা বিভেতন প্রটোকোল, উত্ক্রম পতা বিভেতন আচার	ওহ্ছোক লৈফম য়ান- চৎনরোল
review periodical	সমীক্ষা পত্রিকা	নৈন-চেফোঙ
revised edition	সংশোধিত সংস্করণ	শেমদোক্লু খুৎনম
revisor	পরিশোধক, সংশোধনকর্তা	শেমদোক্লিবা
re-writeable	পুন:লেখনীয়, পুন: লেকনীযোগ্য	হ্না ই য়াবা

rigidly faceted classification scheme	अपरिवर्तनीय पक्षात्मक वर्गीकरण पद्धति	होत्रंदोक यद मरुईउन मखरुदोक खौरररं
ring topology	वलरु सरंस्थरतु	मकरुय मउं
risk model	ओखरुम मरंडल, ओखरुम नरुदश	अरु शकउं
role operator	भूमरुकर प्रकररक	शरुकरुई खौरुदरंलुय
root directory	मूल नरुदशरकर	रुट डररुंरुतरु
router	रुटर, अनुमरुगरक	ररुउटर / लरुशु लमखरुय
routine information protocol	नेमकर सूकरनर प्रुओकरुकरुल, नेमकर सूकरनर अकरर	करं नरुई प्ररुओ करंनरुवल
routing	पररुसंकररण, मरुगरुभरुमन, अनुमरुगरन	ररुओतरुं / फरुओदुनर करुंपरु
Report Program Generator (RPG)	ररुपरुओ प्रुओग्ररुम ओरुनरुतुर, प्ररुतरुवेदन प्रुओग्ररुम ओनक (अरु प्रु ओओ)	ररुपरुओरुओ प्रुओग्ररुम ओनेनेरुओटरु
run book	प्रकरलन प्रुस्तरकर	करंनरु लरुहररुकर
run chart	रन करुओरु	रन करुओरु
run time	करुओरुवरुधरु	करंनरु मतरुम
run time environment	करुओरुवरुधरु पररुवेश	करंनरु मतरुम फरुभम
run time error	करुओरुवरुधरु त्रुओरु	करंन मतरुम मरुनरु
running title	सतरुत अरुखुय	प्रुखरुकर मरुंखुओल
rural library	ग्ररुमीन प्रुस्तरुकरलरु	लुओरुलम लुओशरुंकरुन

S

salient feature	প্রমুখ বিশেষতা	মরুওই শক্তম
sampling method	প্রতিচয়ন বিধি	নমুনা খোমজিন মওং
satellite communication	উপগ্রহ সংচার	সেতেলাইট কম্বুনিকেসন / ঈ-পাওগী সেতেলাইট
satellite processor	অনুসংগী সংসাধিত্র	সেতেলাইট প্রোসেসছর
scalability	মাপনীয়তা, মাপক্রমণীয়তা	লমওন য়াবা
scalar chain	সোপানিক শ্রৃংখলা	কাথোক-কাশিন মরী
scanning	ক্রমবীক্ষণ	মান্নবা মি লৌবা
schedule	অনুসূচী	লেপথোক্লুবা পারে
schedule mnemonics	সারণী স্মরক, অনুসূচী স্মরক	লেপথোক্লু নিংশীং লোন
school library	বিদ্যালয় পুস্তকালয়	স্কুল লৌশিংকোন
script	লিপি	ময়েক
script language	লিপি ভাষা	স্ক্রীপ লেঙ্গোইজ/ ময়েক লোন
scroll	কুঁডলিত লেখ, খর্রা, সূচী	স্ক্রোল / চেকোন
Small Computer System Interface (SCSI)	লঘু কম্প্যুটর তন্ত্র অন্তরাপৃষ্ঠ (এস সী এস আই)	অপীকপা কম্প্যুটরগী সিস্টেম ইন্টারফেস / মাইয়োক্লুফম (এস সি এস আই)
search engine	খোজ ইঁজন	থিনা খুংলাই
search result	খোজ পরিণাম	থিনা ফল
search strategy	খোজ যুক্তি	থিনা লাল্লোং

search term	খোজপদ	থিনা ৰাহৈ
search tool	খোজ উপকরণ	থিনা খুংলাই
searchable	খোজনীয়	থি য়াবা
searching	খোজনা	থিৰিবা
second indention	দুসৰা হাশিয়া, দুসৰা শীৰ্ষ	অনিশু পৰিং
second round	দ্বিতীয় চক্ৰ	অনিশু খুংকোই
secondary document	দ্বিতীয়ক প্ৰলেখ	ঙমথং চে-চাং
secondary element	গৌণ অবয়ব, দ্বিতীয়ক অবয়ব	ঙমথং মচাক
secondary entry	দ্বিতীয়ক প্ৰবিষ্টি	ঙমথং খুংচন / সেকেন্দাৰি এন্ট্ৰি
secondary source	দ্বিতীয়ক স্তোত, গৌণ স্তোত	ঙমথং য়াওফম
secondary storage device	দ্বিতীয়ক ভঁডাৰণ যুক্তি	ঙমথং থম পাইমৈ
secret literature	গুঢ় সাহিত্য, গোপনীয় সাহিত্য	অৰোন খোৱিলোন
secret page	গুপ্ত পৃষ্ঠ	অৰোন লমায়
sector analysis	খঁড বিশ্লেষণ	তাজক নৈনবা
sector device	খঁডযুক্তি	তাজকপাইমৈ
sector notation	খঁড অংকন	তাজক খুদম
secure socket layer (SSL)	ৰক্ষিত গৰ্ভিকা পৰত (এসএসএল)	সেক্যুৱ সোকেট লেয়াৰ (এস এস এল)
see also note	'और भी देखिए' टिप्पणी	শিসু য়েংশিল্লু হায়বা
segment	অনুভাগ, খঁড	মচেং
selective bibliography	চয়ানিত গ্ৰন্থসূচী, বিশিষ্ট গ্ৰন্থসূচী	অখন লাইৱিক পৰেং

selective cataloguing	চয়ানিত প্রসূচীকরণ	অখন্ন কেটলোগিং
selective dissemination of information (SDI) service	চয়ানিত সূচনা প্রসারণ (এস ডি আই) সেবা	সেলেকটিভ ডিসিমীনেসন ওফ ইনফারমেশন সারভিস (এস ডি আই) / অখন্নবা ঙ্গ-পাউ পীব
self cover	তদাবরণ	মশাগী মখুম
semantic memory	অর্থ স্মৃতি, অর্থ মেমোরী	রাহনথোক নীংশিংবা
semantic network	অর্থ বিন্যাস জালক্রম, অর্থ বিষয়ক নেটবর্ক	রাহনথোকী শম্মা-শিল্পম
semi monthly	অর্ধমাসিক, পাক্ষিক	থাখায়গী
semi-annual	অর্ধবার্ষিক	চহী-তজ্বায়গী
semicolon	অর্ধবিরাম	সেমিকোলোন
semiconductor	অর্ধচালক	সেমিকন্ডাক্টর / তজ্বায় মচং
seminal mnemonics	মৌলিক স্মৃতি সংকেত	মরুওইবা নিংশিংলোন
semi-professional	অর্ধবৃত্তিক, অর্ধব্যবসায়িক	সেমি-প্রোফেশনেল
semi-skilled	অর্ধকুশল	সেমি-স্কীল / খরা হৈরবা
sequential access method	ক্রমানুক্রমিক অধিকম বিধি	পরিং খুংচং মওং
sequential file	ক্রমানুক্রমিক সংচিকা, ক্রমানুক্রমিক ফাইল	পরিং চেজন
serial catalogue	ক্রমিক প্রকাশন প্রসূচী	পরিং চেফোঙ কেটলোগ
serial control	ক্রমিক নিয়ন্ত্রণ	পরিং চেফোঙ শেন্নবা
serial publication	ক্রমিক প্রকাশন	পরিং নাই ফোঙবা
serials	ক্রমিক পত্র-পত্রিকা, ক্রমিক প্রকাশন	পরিং ফোঙবা

series	শ্রেণী, গ্রন্থমালা	পরেং চেফোঙ
series entry	গ্রন্থমালা প্রবিষ্টি	পরেং খুৎচন
series index entry	গ্রন্থমালা নির্দেশী প্রবিষ্টি	পরেং থিন্তাক খুৎচন
series note	গ্রন্থমালা টিপ্পণী	পরেং তাকপা মচন
server	পরিষেবক	সৰ্ভর
server crash	পরিষেবক ধ্বংস	সৰ্ভর কায়াবা
server maintenance	পরিষেবক অনুরক্ষণ	সৰ্ভর থম্বা
server process	পরিষেবক প্রক্রমণ	সৰ্ভর প্রোসেস / সৰ্ভর শৌওং
service provider	পরিষেবক প্রদাতা	থবক পীবা
set up	ব্যবস্থা	পানখৎপা / লিংখৎপা
seven layer reference model	সাত পরিত সংদর্ভ নিদর্শ model	মরোল তরেৎকী মরী মখোং খুৎথি
shaping network	সংরূপক নেটবর্ক, সংরূপক জালক্রম	শম্বা-শিল্লমগী মওং-লেপ্পা
shared access	সহভাজীত অভিগম	শিজিন্নমিন্নবা
shared batch area	সহভাজীত বৈচ ক্ষেত্র	শরুক য়ামিন্ন ফম
shared cataloguing	সহভাগী প্রসূচীকরণ	শরুক য়ামিন্ন কেটেলোগ
shared file	সহভাজীত সঁচিকা	শীজিন্নমিন্ন চেজন
shared library	সাজ় লাড়ব্রেরী, সাজ় পুস্তকালয়	শরুক য়াশিন্নবা লৌশিংকোন
shared memory	সহভাজীত স্মৃতি, সহভাজীতমেমোরী	নিংশিংমিন্নবা
shared printer	সহভাজীত মুদ্রক, সহভাজীত প্রিন্টর	শিজিন্নমিন্নবা প্রিন্টর
shared responsibility	মিশ্রিত উত্তরদায়িত্ব	খৌদাং লৌমিন্নবা

shared storage	सहभाजीत भंडारण	পৈফম পুনবা
shelf	निधानी, शैल्फ	थम्फम / सेव्फ
shelf guide	निधानी संदर्शिका	थम्फम ताकपा
shelf list	निधानी सूची	अथमपोए परेए
shelf rectification	निधानी परिशोधन	थम्फम चूमथोकहनबा
shelf register	निधानी पंजीका	थम्फम खाता/ रेजिस्टार
shelving	ग्रंथ विन्यसन, निधानी ग्रंथ वयवस्था	लाइरिक थम्फम मशिन्दोक
shift character	संप्रतीक विस्थापन	होएन्दोक मयेक
shift down modem	अधो विस्थापन मॉडम	मखा पुथ मोडेम
Shodhganga	शोधगंगा	सोधागङ्गा
Shodhgangotri	शोधगंगोत्री	सोधागङ्गोत्री
short bibliography	संक्षिप्त ग्रंथसूची	अतेन लाइरिक परेए
short catalogue	संक्षिप्त प्रसूचीकरण	अशम्बा केटलोग
short term storage	अल्पकालिक डंडारण	मतम खरगी पैफम
short title	संक्षिप्त आख्या	अशम-मिंथोल
stigma language	सिग्मा भाषा	सिगमा लोल
stigma memory	सिग्मा स्मृति, सिग्मा मेमोरी	सिगमा मेमोरि
stigma storage	सिग्मा भंडारण	सिगमा थम्फम
signal converter	संकेत रूपांतरक	ईङ्गीए ओनथोकपा
signal element	संकेत अवयव	ईङ्गीए मचाक
signal processor	संकेत संसाधि, संकेत प्रोसेसर, संकेत प्रक्रमक	ईङ्गीएना तौरिबा
signal ratio	संकेत अनुपात	ईङ्गीए चांछए

signal regeneration	সংকেত পুনর্জন্মন	ঈঙ্গীৎ নৌথোকহুশ্বা
signal standardization	সংকেত মানকীকরণ	ঈঙ্গীৎকী থাক লেপ্পা
signaling rate	সংকেত তর	ঈঙ্গীৎকী চাৎ
signature	প্রভাগাংক	শেই/ শহি / খুৎয়েক
simple domain	সহজ ডোমেন	অচশ্বা দোমেন / মফম
simple mail transfer protocol (SMTP)	সরল ডাক অंतरণ প্রটোকাল (এসএমটিপি)	সিমপল মেল ট্রান্সফর প্রোটোকোল (এস এম তি পি)
simple network management protocol (SNMP)	সরল সংজাল প্রबंध প্রটোকাল (এসএনএসপি)	সিমপল নেটওয়ার্ক মেনেজমেন্ট প্রোটোকোল (এস এন এম পি)
simple network transfer protocol (SNTP)	সরল নেটওয়ার্ক অंतरণ প্রটোকাল (এসএনটিপি)	সিমপল নেটওয়ার্ক ট্রান্সফর প্রোটোকোল (এস এন তি পি)
simple subject	সামান্য বিষয়	অচশ্বা হিরম
simple wide area information server	সহজ ব্যাপক ক্ষেত্র সূচনা পরিষেবক	চম্মা পাকশন পাউ-পী সর্ভর
simplex communication	এক সংকেতন সংচার	লায়থোক পাউ থা
simplified catalogue	সরলীকৃত প্রসূচী	লাইথোকহল্প কেটলোগ
simplified cataloguing	সরলীকৃত প্রসূচীকরণ	লাইথোকহল্প কেটলোগিং
simulation	সতত তন্ত্র, অনুকরণ	মালহনবা
simulation language	অনুকরণ	মালহনলোল
simultaneous access	যুগপত অধিগম	চংমিন্নবা
simultaneous computer	যুগপত কম্প্যুটর	মতম অমতগী কম্প্যুটর

simultaneous input output	समकालिक निवेश निर्गम	মতম অমতগী হাপচিন- লৌথোক
simultaneous processing	समकालिक प्रक्रमण	মতম অমতদা থবক তৌবা
sine loco	प्रकाशनस्थान रहित	ফোংফম খঙদবা
sine nomino	प्रकाशकनाम रहित	অফোংবা যাওদবা
single assignment language	एकल कार्यनियतन भाषा	অমুক্তং ফংহন লোল
single author	एकल लेखक	নাইতোম ইবা
single buffering	एकल बफरिंग, एकल आश्रय	নাইতোম পৈশিনলিবা/ সিঙ্গল বাফরীং
single circuit	एकल परिपथ	সিঙ্গল সৰ্কিট
single domain network	एकल डोमेन नेटवर्क, एकल डोमेन जालक्रम	নাইতোম শম্মা-শিনলম
single entry	एकल प्रविष्टि	অমতং খুংচন
single mode transmission	एकल पद्धति संचरण	অমতং শীন্দোক লোন
single service operation	एकल सेवा प्रचालन	অমখত্তংনা তৌবা
site license	साइट लाइसेंस, स्थल अनुमतिपत्र	মফমগী অয়াবা
site name	साइट नाम, स्थल नाम	মফম মিং
six bit byte	षट् पिट पाइट	বিট তরুঙ্কী বাইট
size	आकार	পাক চাউবা
skeleton card	अनावृत पत्रक	কাৰ্ড কায়াং
skip	लुप्ति	কাহ্নোকপা
skip instruction	लुप्ति अनुदेश	কাহ্নোক যাথং

skipping	লুপ্তিকরণ	কানবগী
slanted abstract	সার झुकाव	ঙমথ শুপচিনরা
slave computer	অধীন কম্পুটর	মখা পোনবা কম্পুটর
slave system	অধীন পদধতি	মখা পোন কাঙলোন
slip serial line internet protocol (SLIP)	ক্রমিক রেখা ইন্টারনেট প্রোটোকল	স্লীপ সেরিয়েল লাইন ইন্টারনেট প্রোটোকোল (এস এল আই পি)
Slot	খাঁচা	ফমকন
small computer system interface (SCSI)	লঘু কম্পুটর তন্ত্র অন্তরাপৃষ্ঠ (এস সী এস আর্ই)	অপীক কম্পুটর মাইয়োকনা কাঙলোন (স্মোল কমপুটর সিস্টেম ইন্টারফেস)
smart card	স্মার্ট কার্ড	স্মার্ট কার্ড
snapshot	আশুচিত্র	স্নেপ সোট / খুদক্কী কাপ্লা
socket client	গর্তিকা গ্রাহক	সোকেট ক্লাইন্ট
socket number	গর্তিকা সংখ্যা	নমফম মশিং
soft copy	সॉফট প্রতি, নির্বল প্রতি	সোফ্ট কপি
soft error	ক্ষণিক ত্রুটি	সোফ্ট ইরর
software	প্রক্রিয়া সামগ্রী, সॉফটবেয়র	সোফ্টৱায়ার
software artifact	সॉফটবেয়র কৃত্রিম উত্পাদ	সোফ্টৱায়ার শাগংপা
software description database	সॉফটবেয়র বর্ণন ডেটাহেস	সোফ্টৱায়ার তাকপা মচাক কোন
software license agreement	সॉফটবেয়র লাইসেন্স অনুবন্ধ	সোফ্টৱায়ারগী য়ান-চে
software package	প্রক্রিয়া সামগ্রী পেকেজ, সॉফটবেয়র পেকেজ	সোফ্টৱায়ার মপুন / সোফ্টৱায়ার পেকেজ

software piracy	সॉফটবেয়র চোরী	হুরান সোফ্টৱায়ার
software standard	সॉফটবেয়র মানক	সোফ্টৱায়ার থাক
solid state	ঠোস অবস্থা	মপং মওং
sorting tray	ছঁটাই ট্রে	খন্দোক পোলাং / লুক
sought heading	বাঁচ্চিত শীর্ষক	অপাম্বা থিনা ৱাইহে
sought link	বাঁচ্চিত কড়ী	অপাম মরি শম্মফম
source computer	পূপাঁতরক অম্বিকলিত্র, পূপাঁতরক কঁম্পুটর	লৌফম কম্পুটর
source language	স্রোত ভাষা	লৌফম লোল
source material	স্রোত সামগ্রী	মচাক লৌফম
souvenir	স্মারিকা	নীংশিং মচাক
special classification	বিশেষ বর্গীকরণ	অখন্ন মখায়দোক
special collection	বিশিষ্ট সংগ্রহ, বিশেষ সংগ্রহ	অখন্ন মচাক
special edition	বিশেষ সংস্করণ	অখন্ন খুৎনম
special isolate	বিশিষ্ট বিযোজক, বিশিষ্ট একল	অখন্ন নাইতোম
special issue	বিশেষাংক	অখন্ন মশিং
special library	বিশিষ্ট পুস্তকালয়	অখন্ন লৌশিংকোন
special library edition	বিশিষ্ট পুস্তকালয় সংস্করণ	অখন্ন লৌশিংকোন খুৎনম
special number	বিশেষাংক, বিশেষ খঁড	অখন্ন মশিং
special title page	বিশেষ আখ্য়া পৃষ্ঠ	অখন্ন মিংথোল লমাই
specials	বিশিষ্ট বর্গ	অখন্নবা
specific entry	বিশিষ্ট প্রবিষ্টি	অখন্ন খুৎচন

specific subject	विशिष्ट विषय	অখন্ন হীরম
specific subject entry	विषय विशेष प्रविष्टि	অখন্ন হীরম খুৎচন
spine	ग्रंथ पीठ, पदि	লাইরিক মনম
spiral binding	सर्पिल पिन्द	কোইরৈ খুৎফা / খুৎপুল
splitting	विखंडन	মচেৎ তাহনবা
sponsoring body	प्रायोजक निकाय	শিল্পি কাংবু
square bracket	दीर्घ कोष्ठक	চুথেক কোইশিন
stack guide	संग्रह संदेशिका	থমফম তাকপা
stack room	संग्रह कक्ष	থমফম কা
staff manual	कर्मचारी नियमावली	শৌমী খুৎপায়
staffing	कार्मिक व्यवस्था	শৌমী মশীন্দোক
standard bibliographic record	मानक ग्रंथपरक अभिलेख	লাইরিক লাচনগী থাক
standard data format	मानक आंकड़ा संरूप, मानक आंकड़ा प्रारूप	মচাক মওংগী থাক
standard format	मानक संरूप	অফ থাকী মওং
standard generalized markup language (SGML)	मानक सामान्यिकृत मार्कअप भाषा (एसजीएमएल)	সেটন্দর্দ জেনেরেলাইজ মার্ক অপ লেঙ্গোইজ(এসজিএমএল)
standard title	मानक शीर्षक, मानक आख्या	থাকী মিংথোন
standard work	मानक कृति, मानक ग्रंथ	অফ থবক
standby computer	आपतोपयोगी कंप्यूटर	মহৎশিন কম্প্যুটর
standby register	आपतोपयोगी रिजिस्टर, आपतोपयोगी पंजी	মহৎশিন রেজিস্টর
star topology	तारक सांसिथति	থরানমিচাক মওং

starter	आरंभक, आरमभक, कोष्ठक	हैफम
state library	राज्य पुस्तकालय	सेट लौशिंकोन
state library authority	राज्य पुस्तकालय प्रधिकरण	सेट लौशिंकोनगी थोबू
statement of responsibility	उत्तरदायित्व विवरण	थोदांग लोबा बारोल
static allocation	स्थैतिक नियतन	लेन्दा मयेनथोक
static memory	स्थैतिक स्मृति, स्थैतिक मोमोरी	लेन्दा मनिंशिं
static RAM	स्थैतिक रैम	सेट्टिक राम
stock taking	संग्रह मिलान, स्टॉक मिलान	पोए शिं थिवा
stock verification	संग्रह निरीक्षण, भंडार सत्यापन, संग्रह जाँच- पड़ताल, भौतिकसत्यापन	पोए अचुम अरान येन्वा
stock verification cum rectification	भंडार सत्यापन एवं परिशोधन	पोए अचुम अरान येन्वा अमसुं चुमथोकपा
stone book	पाट पुस्तक, शिलालैख	नुङ्गी लाइरिक
stop and wait protocol	विराम और प्रतिका प्रोटोकॉल	लेन्दा अमसुं ङाईवगी चनलोन
stop instruction	विराम अनुदेश	लेन्दा याथं
storage allocation	भंडारण नियतन	पैफम शीन्दोकपा
storage device	भंडारण युक्ति	पैफम पांसे
storage fragmentation	भंडारण खंडन	पैफम मचेन् थायदोकपा
stored program	भंडारित क्रमादेश	थमजिन थोरम
stress management	तनाव प्रबंधन	शाफु / पोएलुम शिनलांवा

string data	শ্রৃংখলা আঁখড়া	লংলা মচাক / স্ত্রীং দাতা
string variable	শ্রৃংখলা চর	স্ত্রীং ভেরিএবল
structural notation	সংরচনাটমক অংকন	শাগং খুদম
structure of arrays	সরণী সংরচনা পংকিত	লেংগা নাইবগী মওং
structured program	সংরচিত প্রোগ্রাম	শেল্ল শৌরম
structured programming	সংরচিত প্রোগ্রাম, সংরচিত ক্রমাতেশ	শেল্ল শৌরম
structured query language (SQL)	সংরচিত পৃচ্ছা-ভাষা (এসক্যুএল)	শেল্ল হংনা লোল (এস ক্যু এল)
student edition	বিদ্যার্থী সংস্করণ	মহৈরোই খুংনম
style manual	শৈলী-নিয়মপুস্তিকা, শৈলী পুস্তিকা	স্টাইল মেনুএল / মকে খুংপাই
style sheet	বর্তিকাপত্র	স্টাইল সিত / মকে চেবাক
sub heading	উপশীর্ষক	পিকথ পুথক
sub internet	উপ ইন্টরনেট	ইন্টরনেট পিকথ
sub series	উপগ্রন্থমালা	পিকথ পরেং
sub-directory	উপ-নির্দেশিকা	পিকথ পরেং
sub-heading	উপশীর্ষক	পিকথ পুথক
subject analysis	বিষয় বিশ্লেষণ	হীরম নৈনবা
subject analytical entry	বিষয় বৈশ্লেষিক প্রবিষ্টি	হীরম নৈন মচন
subject bibliography	বিষয়পরক গ্রন্থসূচী	হীরম লাইরিক পরেং
subject catalogue	বিষয় প্রসূচী	হীরম কেটোলোগ
subject classification	বিষয় বর্গীকরণ	হীরম মখায়দোক

subject cross reference	বিষয় প্রতিনির্দেশ	হীরম লানশিন্ন থিবা
subject device	বিষয় যুক্তি	হীরম পান্সে
subject dictionary	বিষয় শব্দকোশ	হীরম লোলগৈ
subject encyclopedia	বিষয় বিশ্বকোশ	হীরম তাইবঙলোনগৈ
subject entry	বিষয় প্রবিষ্টি	হীরম মচন
subject heading	বিষয় শীর্ষক	হীরম পুথক
subject index	বিষয় অনুক্রমণিকা	হীরম থিন্তাক
subject reference	বিষয় নির্দেশ	হীরম মরী মখোঙ
subject specialist	বিষয় বিশেষজ্ঞা	হীরম খোইদোক মী
subject word entry	বিষয় শব্দ প্রবিষ্টি	হীরম রাইহে মচন
subne	উপজাল	মচেৎ খুৎশম
subnet address	উপজাল পতা	মচেৎ খুৎশম লৈফম
subordinate class	অধীনস্থ বর্গ	মখাতাবা কাঙলুপ
subscription	চন্দা, গ্রাহকী, অভিদান	শেনখায়
subscription library	চন্দা পুস্তকালয়, সথুল্ক পুস্তকালয় অভিদানপুস্তকালয়	শেনখায় লৌশিংকোন
subsidiary processor	অনুবংগী সংসাধিত্র	অহেন থবক তৌবা
sub-title	উপ-আখ্যা	মীংথোল মচেৎ
suggestion box	সুজ্ঞাব পটিকা	পোরম উপু
super computer	সুপার অম্বিকলিত্র, সুপার কম্পুটর	অথোই কম্পুটর / সুপার কম্পুটর
super imposition device	অধ্যারোপিত বিধি, অধ্যারোপণ যুক্তি	পুনশিন্ন পান্সে

supervisory control	পর্যবেক্ষী নিয়ন্ত্রণ	য়েংশিন থবক
supplement	পূরক	অব্রাৎ হাপচিন
surfing	নেট বিবরণ	থিবা
swap	গমাগম	শিন্নবা
swap allocation unit	গমাগম নিয়তন, গমাগম বিয়তন ইকাই	শিন্নময়েন শরুক
swap area	গমাগম ক্ষেত্র	শিন্নফম
swap in	অন্তর্গমাগম	লৌশিনবা
swap out	বাহির্গমাগম	লৌথোকপা
swap system	গমাগম তন্ত্র	শিন্ন কাংলোন
switch	স্বিচ	স্বিটচ
switched network	স্বিচিত নেটবর্ক, স্বিচিত জালক্রম	স্বিটচ শন্ন-শিল্লম
SYBASE	সাড্বেস	সাইবেস
symbol string	প্রতীক শ্রৃংখলা	খুদম পরিং
symbolic editor	প্রতীকাত্মক সंपাদক	শরুই লেংশিনলৌই
symbolic file directory	প্রতীকাত্মক সংচিকা নির্দেশিকা	শরুই লৈফম তাকপা
symbolic instruction	প্রতীকাত্মক অনুদেশ	শরুই য়াথং
symbolic language	প্রতীক ভাষা	শরুই লোন
symbolic logic	প্রতীক তর্ক	শরুইমরৈ
synchronization	বর্ণাत्मকতা, তুল্যকালন	চাশিন্নহনবা
synchronizing circuit	তুল্যকালীন পরিপথ	চাশিন্নহন মকোয়
synchronizing communication	তুল্যকালন সংচার	ঈ-পাউ চাশিন্নহনবা

synchronizing signal	তুল্যকালন সংকেত	চাশিন্নহন ইঞ্জিং
syndetic language	সংযোগী প্রসূচী, অঁতনির্দেশ সাহিত প্রসূচী	পুনশিনলোন
syndetic error	সংযোগী ত্রুটি	পুনশিন মরান
synopsis	সারাংশ, সংক্ষেপ, বিষয় সংক্ষেপ, শোধ রূপরেখা	অশম বারোল
syntax analysis	বাক্য বিশ্লেষণ	বাহৈ পরেং নৈনবা
syntax error	বাক্য বিন্যাস ত্রুটি, বাক্য ত্রুটি	বাহৈ পরেং মরান
syntax language	বাক্য ভাষা	বাহৈ পরেং লোল
system	প্রণালী, তঁত্র	কাঙলোন
system administrator	তঁত্র প্রশাসক, প্রণালী প্রশাসক	কাঙলোন পান্ন-মী
system analysis	তঁত্র বিশ্লেষণ, প্রণালী বিশ্লেষণ	কাঙলোন নৈনবা
system analyst	তঁত্র বিশ্লেষক, প্রণালী বিশ্লেষক	কাঙলোন নৈনমী
system analyzer	তঁত্র বিশ্লেষক, প্রণালী বিশ্লেষক	কাঙলোন নৈনমী
system applications architecture	তঁত্র অনুপ্রয়োগ স্থাপত্যকলা	কাঙলোন শিজিন্ন শাগংলোন
system command	তঁত্র সমাদেশ	কাঙলোন শৌদা
system design	তঁত্র অধিকল্প, তঁত্র ডিজাইন	কাঙলোন শকওং
system designer	তঁত্র অধিকল্পক, প্রণালী অধিকল্পক	কাঙলোন শেশ্বা মী

system error	তন্ত্র ত্রুটি	কাঙালোন মরান
system file	তন্ত্র সঁচিকা	কাঙালোন চেজন
system flowchart	তন্ত্র প্রবাহ, সাঁচিত্র, তন্ত্র প্রবাহচার্ট, প্রণালী প্রবাহ-সাঁচিত্র	কাঙালোন খুৎয়েক
system hacker	তন্ত্র বিচ্ছেদক, তন্ত্র হঁকর	কাঙালোন ছরানমী
system integrator	তন্ত্র সমেকক	কাঙালোন পুনশিনমী
system interface	তন্ত্র অঁতরাফলন	কাঙালোন মায়োরুফম
system level programming	তন্ত্র স্তর প্রোগ্রামন, তন্ত্র স্তর ক্রমাদেশন	কাঙালোন থান্তো খৌরাংবা
system library	তন্ত্র সংগ্রহ, তন্ত্র লাড়ব্রেরী	কাঙালোন লৌশিংকোন
system management	তন্ত্র প্রबंध	কাঙালোন শিল্লাংবা
system network architecture (SNA)	তন্ত্র নেটবর্ক বাস্তুকলা, তন্ত্র জালক্রম বাস্তুকলা (এস এন এ)	শম্ম শিল্লম শাগংলোন / সিস্টেম নেটবার্ক আরকিতেকচর (এস.এন.এ)
system output device	তন্ত্র নির্গম যুক্তি	কাঙালোন পুখোক পাম্বে
system prompt	তন্ত্র প্রাণ্ট, তন্ত্র তত্পর	কাঙালোন চৎনহনবা
system security	তন্ত্র সুরক্ষা	কাঙালোন চেকশিন খৌরাং
system software	তন্ত্র সঁফটবেয়র	সিস্টেম সোফটরায়ার
system structure	প্রণালীসঁরচনা, তন্ত্র সঁরচনা	কাঙালোন শকওং
system theory	তন্ত্র সিদ্ধাঁত	কাঙালোন যুক্ষম
systematic bibliography	ব্যবস্থিত গ্রঁথসূচী	কাঙালোন নাই লাইরিক পরেং
systematic order	ব্যবস্থিত ক্রম	কাঙালোন নাই মথং মনাও
system testing	তন্ত্র পরীক্ষণ	কাঙালোন চাংয়েং

T

tab command	ট্যাব সমাদেশ	টেব য়াথং
table	সারণী	মথং মনাও / কায়েক / টেবল
table function	সারণী ফলন	তেবল মথৌ
table of contents	বিষয় সূচী, বিষয় তালিকা	য়াওফম তাকপা
tablet	ফলক, টেবলেট	ইনবা মপাক / টেব্লেট
tablets	পট্টিকাং	ইনবা মপাকশিং
tacit knowledge	অনুকৃত জ্ঞান	ফোঙদোক্ত লৌশিং
tag	প্রচিহ্ন, টেগ	নপশিন ফোংচিন
tag architecture	চিহানিত বাস্তুকলা	নপশিন শাগংলোন
tag field	টেগ ক্ষেত্র, লুপী ক্ষেত্র	নপশিন লম
tagged image file format (TIFF)	পতাকা প্রতিবিম্ব সঁচিকা প্রারূপ (টিফ)	নপশিনবা মমী চেজন মওং
tail margin	নিচলা হাশিয়া	অরোই মপান
talking book	শ্রব্য পুস্তক	তান / রাঙাং লাইরিক
tape drive magnetic	চুঁবকীয় টেপ ড্রাইব	টেপ ড্রাইব মেগ্ণেটিক
tape file	টেপ ফাইল	টেপ ফাইল / চেজল
target language	লক্ষ্য ভাষা	পান্দমলোন
task bar	কার্যদর্শিকা	টাস্ক বার / মথৌ তৌফম
task management	কার্য প্রबंध	থবক শিনলাংবা
technical department	তকনীকী বিভাগ	টেকনিকেল মশঙ / লোইশঙ
technical enquiry service	তকনীকী পুঁক্তাচ্ছ সেবা	টেকনিকেল থিজিন থবক

technical journal	তকনীকী শৌধ-পত্রিকা	টেক্নিকেল চেফোঙ
technical library	তকনীকী পুস্তকালয়	টেক্নিকেল লৌশিংকোন
technical section	তকনীকী বিভাগ	টেক্নিকেল মশঙ
technological gatekeeper	তকনীকী দ্বারপাল	টেক্নোলোজিগী থোংঙাকপা
telecommunication	দূরসংচার	অরাপ ফাওনলোল
teleconference	টেলীকাংফ্রঁস	অরাপ মীফম
telephone	দূরভাষ, টেলীফোন	থাপলোন
teleprinter	দূরমুদ্রক, টেলীপ্রিন্টর	থাপনম
tele-reference service	দূর-সংদর্ভ সেবা	অথাপ মরী-খাঙন থবক
telescope array	অন্তর্বিদ্য পংকিত	টেলেসকোপ এরে
telescoped chain	অন্তর্বিদ্য শ্রৃংখলা	টেলেসকোপ চেইন
telescoping	অন্তর্বেধন	অরাপ- নরু উহনবা টেলেসকোপিং
telex	টেলেক্স	টেলেক্স
telnet	দূরজাল, টেলনেট	টেলনেট
template	টম্পলেট, রূপদা	টেমপ্লেট
temporal database	অস্থায়ী ডেটাবেস	ঙাইহাঙ্কী মচাকোন
term	পদ	রাইহে/ লোন্দা
terminal access controller	টার্মিনল অম্বিকম বিয়ন্ত্রক	টার্মিনেল চঙ পানবা
terminal cursor	অন্তক প্রসংকেতক, টার্মিনল প্রসংকেতক, কর্সর টার্মিনল	টার্মিনেল / অরোই তাকপা
terminal emulation	টার্মিনল যন্ত্রানুকরণ, অন্তক যন্ত্রানুকরণ	টার্মিনেল ইমুলেসন / মতৌ তম্বা
terminal server	টার্মিনল পরিষেবক, অন্তক পরিষেবক	টার্মিনেল সরভর

terminal window	টৰ্মিনল ৱিণ্ডো, অঁতক গৱাক্ষ	টৰ্মিনেল ৱিনদো
terminology	পদাৱলী, শব্দাৱলী	ৱাহৈ কাঙলোন/ চৎনাৱাহৈ
tertiary source	তৃতীয়ক স্তোত	অহ্মশু মচাক
test database	পৰীক্ষণ ডেটাবেস	চাংয়েং মচাককোল
test program	পৰীক্ষণ ক্ৰমাদেশ, পৰীক্ষণ প্ৰোগ্ৰাম	চাংয়েং খৌৱম
text book	পাঠ্য পুস্তক	তম্ন লাইৱিক
text book edition	পাঠ্যপুস্তক সংস্কৰণ, ছাত্ৰ সংস্কৰণ	তম্ন লাইৱিক খুৎনম
text box	পাঠ্য পেটী, পাঠ্য পোটিকা	টেক্স বোক্স / ৱাৱোল উপু
text file transfer	পাঠ্য সঁচিকা অঁতৰণ	মচাক চেজন থাদোকপা
text segment	পাঠ্য খঁড, পাঠ্যাংশ খঁড	ৱাৱোল শৰুক
thermal printer	তাৰ্মীয় মুদ্ৰক, তাৰ্মীয় প্ৰিন্টৰ	মৈপি খুৎনম/ থৰ্মেল প্ৰিন্টৰ
thesasuro facet	ৱৰ্গীকৃত পৰ্যায়কোশ	মান্ন লোন্দা মাইওন
thesaurus	সমাঁতৰ কোশ, পৰ্যায়কোশ	মান্ন ৱাহৈ লোনগৈ
thin file memory	তুন ফাইল স্মৃতি, তুন ফাইল মেমোৰী	থিন ফাইল মেমোৰি / অপা চেজন মনিংশিং
third indention	তীসৰা হাশিয়া, তীসৰা শীৰ্ষ	অহ্মশুৱা হৌফম
thought content	বিচাৰাংশ, বিষয় পস্তু	ৱাখল মচঙ / ৱাখল্লোন
three card system	ত্ৰপত্ৰক প্ৰণালী	কাৰ্দঅহ্মগী কাংলোন
three-tier network	ত্ৰিতল জালক্ৰম, ত্ৰিতল নেটৱৰ্ক	মৰোল অহ্মগী শম্মশিল্লম
threshold gate	দেহলী দৱাৰ	চঙফম থৌঙ
thumb index	অঁগুষ্ঠ অম্বিসূচক	খুৱী খুৎতাক

thumb wheels	अंगुष्ठ चक्र	खुबि ममि / थम्ब ह्विल
time numbers	समयांक	मतम मशिं
time out	समय समाप्त	मतम लोईवा
time server	समय परिसेवक	मतम येस्त्रोकपा / तहैम सरभर
time sharing	समय सबभाजन	मतम शिजिनमिन्वा
tissued plate	अतिपत्रित चित्र	थोत्हल्ल मपाक
title analytical entry	आख्या विश्लेषिक प्रविष्टि	मींथोन नैन मचन
title caption	आख्या शीर्ष	मींथोन खुत्था
title catalogue	आख्या प्रसूची	मींथोन केटोलोग
title entry	आख्या प्रविष्टि	मींथोन मचन
title page	मुखपृष्ठ, आख्या पृष्ठ	मींथोन लामाय
title reference	आख्या निर्देश	मींथोन मरि मथोत्
title section	आख्या खंड	मींथोन शरुक
title-a-line catalogue	शीर्षक पंकित प्रसूची, आख्यैक पंकित प्रसूची	मींथोन परेत् केटोलोग
toggle	टॉगल	टोैगल / टोैग्ल
token talk	टोकन वार्ता	टोकन बारोल
tool printer	आभा मुद्रक, आभा प्रिंटर	टूल प्रिंटर
topology	संस्थिति	लैमायरोन
tracing	संकैत, संलेख, संदेशिका	थिवा
tracing section	संकैत अनुचछैद, संलेख संदेशिका	थिन का थल
track ball	पथ गेंद, पथ गुलिका	लस्यी कांत्क्रम
trade bibliography	व्यापारिक ग्रंथसूची	ललोन लाहैरिक परेत्

trade list	व्यापारिक गृथसूची	ललोन पोए परेए
trade directory	व्यापारिक निर्देशिका	ललोनपोए याओफम ताकपा
traditional services	परम्परागत सेवाएं	महेशागी थबकशिं
transaction	कार्य संपादन, लेन-देन	पीथोक-पीशिन
transaction control process	लेन-देन नियंत्रण प्रक्रम	पीथोक-पीशिन येथंशिन थौओं
transaction file	सौदा संचिका, क्रियाकलाप संचिका	पीथोक-पीशिन चेजन
transaction processing	आदान-प्रदान प्रक्रमण	पीथोक-पीशिन तौरिवा
transfer circuit	अंतरण परिपथ	ट्रान्स्फर शार्किट / थान्दोक लन्धेल
transfer rate	अंतरण दर	थान्दोक चां
transient error	क्षणिक त्रुटि	ओहहक्की मरान
translat	अनुवादक	हन्दाक्लोह
translator entry	अनुवादक प्रविष्टि	हन्दाक्लोह मचन
transliteration	लिप्यंतरण	मयेक ओन्धोकपा
transmission	संचरण, प्रसारण	शान्दोकपा
transmission control layer	संप्रेषण नियंत्रण परत, संचरण नियंत्रण परत	शान्दोक येथंशिन मराल
transmission control protocol/internet protocol (TCP/IP)	संचरण नियंत्रण संदेशाचार, इंटरनेट संदेशाचार, संचरण नियंत्रण प्रोटोकाल / इंटरनेट प्रोटोकाल(टीसीपी/ आईपी)	ट्रान्स्मिसन कन्ट्रोल/ इंटरनेट प्रोटोकाल (ति सि पि / आईपि)
transmission control protocol (TCP)	संचरण नियंत्रण प्रोटोकाल (टीसीपी)	ट्रान्स्मिसन कन्ट्रोल प्रोटोकाल (ति सि पि)

transmission interface	সংচরণ অंतरাপৃষ্ঠ, সংপ্রেষণ অंतरাপৃষ্ঠ	ট্রান্সমিসন ইন্টারফেজ / শন্দোক মায়োক
transmission interruption	সংচরণ বাধা, প্রসারণ বাধা	শন্দোক মরক থং
transponder	ট্রান্সপন্ডর	ট্রান্সপোন্দর
transport protocol	পরিবহন প্রটোকাল, পরিবহন আচার	ট্রান্সফোর্ট প্রোটোকোল / পুথোক পুশিন চংন কাঙলোন
travelling library	চল গ্রন্থালয়, চল পুস্তকালয়	কেইচং লৌশিংকোন
tree administrator	বৃক্ষ প্রশাসক	ব্রী এডমিনিস্ট্রেটর
tree data structure	বৃক্ষ আঁকড়া সংরচনা	ব্রী ডাতা স্ত্রকচর
tree structure	বৃক্ষ সংরচনা	ব্রী স্ত্রকচর / উ-শকওং
trivial file transfer protocol (TFTP)	তুচ্ছ সঁচিকা অंतरণ প্রটোকাল (টীএফটিপি)	ত্রাইভিএল ফাইল ট্রান্সফর প্রোটোকোল (তি এফতি পি)
Trojan Horse Virus	ট্রোজন হার্স বায়রস	ট্রোজন হোর্স ভাইরস
trouble shooting	দোষ নিবারণ	য়াদ লোইশিন / ত্রৌবল সুতিং
truncate	ঞিন্ণন, ঞঁডন	তেনশনবা
truncation	ঞিন্ণন, ঞঁডন	তেনশনহনবা
truncation error	ঞিন্ণন ত্রুটি, ঞঁডন ত্রুটি	তেনশিন মরান
Turbo Pascal	টর্বা পাস্কল	তরবো পাসকাল
turnkey console	বর্তকুঁজী কন্সোল	ত্রনকি কনসোল
turnkey operation	বর্তকুঁজী প্রচালন	ত্রনকি মপাংথোক
turnkey system	বর্তকুঁজী তন্ত্র	ত্রনকি কঙলোন

twisted pair cable	व्यावर्ति युग्म केबल	পুংবা লৈশিন তারা
two card system	द्विपत्रक पद्धति	কার্ড অনী কাঙলোন

U

UGC-INFONET	यू.जी.सी. - इंफोनेट	ইউ জি সি -ইনফোনেট
umbral region	प्रच्छाया	উমব্ৰেল ৰিজন / ময়োল
unabridged edition	पूर्ण संस्करण, बृहत संस्करण	শমজিন্দা খুংনম
unary operation	एकल संक्रिया	অমগী মপাঙথোক
unassigned number	अनाबंटित संख्या, निप्रयुक्त संख्या	পীদ্রি মশিং
unauthorized edition	अनाधिकृत संस्करण	অয়াবা পীদ্রি খুংনম
unbacked	अग्र पृष्ठीय	ঙাক্লৌ যাওদ
unbound	जिल्दरहित	ফাজিন্দবা / পুন্সিন্দবা
uncompression	असंपीडन	চপশিন্দবা
unconditional branch instruction	शर्तहीन शाखा अनुदेश, अप्रतिबंधात्मक अनुदेश	এনকনডিসনেল ব্রাঞ্চ ইন্সট্রকসন
undelete	अवलोप	মুৎতবা
underground literature	गूढ साहित्य, गोपनीय साहित्य	অরোং খোরিলোন
underscore	अधोरेख, अधोयोजक	অনদর স্কোর / নমথক
undetected error	असंसूचित त्रुटि	খংগমদ্র মরান
unfinished work	अपूर्ण कृति	লোইশিনখিদ্র থবক

unformatted disk	असंरूपित चक्रिका, असंरूपित डिस्क	अनफॉरमेतेड डिस्क
Unicode	एकल कूट, यूनीकोड	यूनिकोड
uniform heading	एकरूप शीर्षक	मान्न पुथक
uniform resource locator (URL)	समान संसाधन स्थान- निर्धारक (यू आर एल)	यूनिफोर्म रिशोरस लोकैतर (यू आर एल)
uniform title	एकरूप आख्या	मान्न मीथोल
uninterruptible power source (UPS)	अबाधित शक्ति स्रोत (यूपीएस)	अनइन्टररपतिबल परार सोर्स
union catalogue	संघ प्रसूची	अपुन केटलोग
unit card	आधार कार्ड, आधार पत्रक	यूनिट कार्ड/ अपुन कार्ड
unitary class	एकविषयक वर्ग	यूनिटारि क्लास / अमखत्ता ओइवा काङ्लुप
uniterm system	एकपद प्रणाली, एकल पदीय प्रणाली	राहै अमत्तुं शिजिन थोओं
unity of command	आदेश की एकता	अपुन याथं
universal bibliographical control	सार्वत्रिक ग्रंथसूची नियंत्रण	यूनिभरसेल बिब्लिओग्राफिकेल कन्ट्रोल
universal character set	सार्वभौमिक ग्रंथसूची, सार्वत्रिक ग्रंथसूची	मालेम अपून मयेक
universal datagram protocol	सार्वत्रिक आँकड़ा प्रोटोकाल	यूनिभरसेल डाताग्राम प्रोतोकाल
universal decimal classification (UDC)	सार्वभौमिक दशमलव वर्गीकरण, यूनिवर्सल डेसिमल क्लासीफिकेशन (यूडीसी)	यूनिभरसेल डेसिमेल क्लासिफिकेशन (यू डि शि)

universal synchronous receiver transmitter	সার্বত্রিক তুল্যকালিক অভিগ্ৰাহী প্ৰেৰক	যুনিভরসেল সিনক্রোনস রিসিভর ট্ৰানসমিটর
universe of knowledge	জ্ঞান জগত	লৌশিং তাইবঙ
universe of subjects	বিষয় জগত	হীরম তাইবঙ
unrecoverable error	অপ্ৰাপ্য ত্ৰুটি	লৌখং য়াদ্ মরান
unsought link	অবাঞ্ছিত কড়ী	অনসাওট লিঙ্ক / থিরোইদ মরী
update	অদ্যতন করনা	মতমগা চুনবা
updated file	অদ্যতনীকৃত সঁচিকা	মতম চুনর চেজন
updating	অদ্যতনীকরণ	মতমগা চুনহল্লিবা
upgrade	অপগ্ৰেড, স্তরোন্নয়ন, উন্নয়ন	ফগৎহনবা
upload	ভার ডালনা, ভার বদ্ধানা	হাপকৎপা
uploading	উচ্চ ভারণ	হাপকৎলিবা
upper link	উপরী শ্ৰুংখলাং, উপরী কড়ী	মথক্কী শমফম
upper memory area	পরিস্মৃতি ক্ষেত্র, উপরী মেমোরী ক্ষেত্র	মথক্কী নীংশিংফম
upward	ঊর্ধ্ব, উপরী, ঊর্ধ্বগামী	মথক থংবা
upward compatibility	উপরীমুখী সংগততা	মথক্কা চুশিন্নরবা
usenet	যূজনেট	যূজনেট
Usenet news	যূজনেট সমাচার	যূজনেট ঙ পাউ
Usenet news group	যূজনেট সমাচার সমূহ, যূজনেট ন্যূজ গ্ৰুপ	যূজনেটপাউজেল কাংলুপ
user application network	উপযোক্তা অনুপ্ৰয়োগ নেটবর্ক, উপযোক্তা অনুপ্ৰয়োগ জালক্রম	শীজিন্নগদবা শিংগী শম- শিনলম

user authentication	उपयोक्ता प्रमाणीकरण	शीजिन्नवा याहल्लवा
user datagram protocol	उपयोक्ता आँकडारेख प्रोटोकाल	शीजिन्नगदवा मचाक नन्न च९न-काङुलोन
user education	उपयोक्ता शिक्षा, पाठक शिक्षा	शीजिन्नवद तन्नीवा
user friendly	उपयोक्ता प्रतीपूर्ण	शीजिन्नवा खु९लोहैवा
user identification	उपयोक्ता पहचान	शीजिन्नवा मी खन्दोकपा
user interface	उपयोक्ता अंतरापृष्ठ	शीजिन्न मायोरुफम
user oriented	पाठकोन्मुख	शीजिन्नहनी९वा
user profile	उपयोक्ता पार्श्वक, प्रयोक्ता रेखाचित्र, उपयोक्ता-प्रोफाइल	शीजिन्नवा मीगी प्रोफाइल
user program	प्रयोक्ता क्रमादेश	शीजिन्न खौरम
user satisfaction	उपयोक्ता संतुष्टि	शीजिन्नमी पेलहनवा
user structure	उपयोक्ता संरचना	शीजिन्नमी म०९
user study	उपयोक्ता अध्ययन	शीजिन्नमी नैनवा
user survey	उपयोक्ता सर्वेक्षण, पाटक सर्वेक्षण	शीजिन्नमी खण्डोकपा
user terminal	प्रयोक्ता टर्मिनल, प्रयोक्ता अंतक	युजर तरमिनेल
user name	प्रयोक्ता नाम	शिजिन्नरि मि९
utility function	उपयोगिता फलन	कान्न मथौ
utility program	उपयोगिता क्रमादेश	कान्न खौरम
utility system	उपयोगिता तंत्र	कान्न काङुलोन

V

V node (virtual node)	वी निष्पंद (आभासी निष्पंद)	ভি নোড (ভার্চুয়েল নোড)
validation	वैधीकरण, मान्यीकरण	যাহনবা
validation protocol	मान्यीकरण प्रोटोकॉल, वैधीकरण प्रोटोकॉल, मान्यीकरण संदेशाचार	যাহন চাৎনলোন
value	मान	মরু
value-added network (VAN)	मानयाजित संजाल, मानयाजित जालक्रम (वैन)	ভেলু এদেড নেতরার্ক (ভান) / মরুওইহনবা শম্ম-শিল্পম
variable	चर	খেৎন / হোংদোক য়াবা
variable field	परिवर्ती क्षेत्र	হোংদোক য়া মচাক
variable field length	परिवर्ती क्षेत्र लंबाई	হোংদোক য়া মচাক্কী অশাংবা
variable field storage	परिवर्ती क्षेत्र इंडारण	হোংদোক য়াবা মচাক থক্ষম
variance	प्रसरण	খেৎনবা
variorum edition	पाठालोचित संस्करण	খেৎন খুৎনম
vector graphics	सदिश ग्राफिक्स, सदिश आलेखी	ভেক্টর গ্রাফিকস
verbal plane	शाब्दिक धरातल	রাইহীগী ওইবা
verso	पश्चपृष्ठ, बायां पृष्ठ	ওইথং লামাই
verso of title page	मुखपृष्ठ का पश्च पृष्ठ	লাইরিক মিংখোনগী ওইথং লামাই
vertical processor	ऊर्ध्वधर प्रक्रमक	ভার্তিকেল প্রোসেসর / চপয়ুং থবক তৌবা

very large scale integration (VLSI)	অতি বৃহদস্তর একীকরণ (বীএলএসআই)	ভেরিলারজ স্কেল ইনতিগ্রেসন (ভি এল এস আই)
video cassette	বীডিয়ো কেসেট	ভি ডি ও কেসেত
video conference	বীডিয়ো সম্মেলন	লাপউ মীফম (ভি দি ও কনফরেন্স)
video display terminal (VDT)	বীডিয়ো প্রদর্শ অন্তক (বীডিটি)	ভি ডি ও ডিসপ্লে তারমিনেল (ভি ডি তি)
video graphics adapter (VGA)	বীডিয়ো আলৈখী অনুকূলক (বীজীএ)	ভিডিও গ্রাফিক এদাপটর
video library	বীডিয়ো পুস্তকালয়	ভিডিও লৌশিংকোন
video server	বীডিয়ো পরিষেবক	ভিডিও সার্ভর
videographic display	বীডিয়োগ্রাফীয প্রদর্শ	ভিডিওগ্রাপ্পা উৎপা
videotape	বীডিয়োটপ	ভিডিও তেপ
vidyanidhi	বিধানিধি	ভিধ্যানিধি
village library	গ্রামীন পুস্তকালয়	খুঙ্গং লৌশিংকোন
virtual address	আভাসী পতা	মান্না লৈফম
virtual address space	আভাসী পতা স্থান	মান্না লৈফম থাকপা
virtual circuit packet switching	আভাসী পরিপথ পেকেট স্টিচন	ভর্চুয়েল সার্কিট পেকেত স্বীটটিং
virtual computing system	আভাসী অম্বিকলন তন্ত্র	ভর্চুয়েল কম্পুটিং সিসতেম
virtual console function	আভাসী কন্সোল ফলন	ভর্চুয়েল কনসোল ফক্সন
virtual copy	আভাসী প্রতিলিপি	ভর্চুয়েল কোপি
virtual function	আভাসী ফলন	ভর্চুয়েল ফক্সন

virtual inventory	আভাসী বস্তুসূচী	ভর্চুয়েল ইনভেন্টরি
virtual library	আভাসী পুস্তকালয়	ভর্চুয়েল লৌশিংকোন
virtual machine	আভাসী মশীন, আভাসী জালক্রম	ভর্চুয়েল খুৎলাই
virtual private network	আভাসী নিজী সংজাল, আভাসী নিজী জালক্রম	ভর্চুয়েল প্রাইভেট নেটওয়ার্ক
virtual processing time	আভাসী প্রক্রমণ কাল	ভর্চুয়েল প্রোসেসিং তাইম
virtual reality markup language	আভাসী চিবনক যথার্থ ভাষা	ভর্চুয়েল রিয়েলিটি মার্কঅপ লেঙ্গুয়েজ
virtual reference service	বর্চুঅল সংদর্ভ সেবা, আভাসী সংদর্ভ সেবা	মান্ন মরি মখোঙ থবক
virtual routing	আভাসী মার্গন	মান্ন ফাওহন
virtual space	আভাসী স্থান	ভর্চুয়েল স্পেস
virtual storage	আভাসী ভঁডারণ	ভর্চুয়েল স্টোরেজ
virtual storage access method	আভাসী ভঁডারণ অভিগম বিধি	ভর্চুয়েল স্টোরেজ এক্সেস মেথোদ
virtual storage management	আভাসী ভঁডারণ প্রবঁধন	ভর্চুয়েল স্টোরেজ মেনেজমেন্ট
virtual telecommunication access method	আভাসী দূরসঁচার অভিগম বিধি	ভর্চুয়েল টেলেকমুনিকেসন এসেস মেথদ
virtual terminal	আভাসী টর্মিনল, আভাসী অঁতক	ভর্চুয়েল টর্মিনেল
virtual virtual circuit	আভাসী আভাসী পরিপথ	ভর্চুয়েল ভর্চুয়েল সার্কিট
virus	বায়রস	ভাইরস / মহিক
virus detection software	বায়রস সঁসূচন সঁফটবেয়র	মহীক খংহন সোফ্টৱায়ার

virus programme	বায়রস প্ৰোগ্ৰাম, বিৰাংক ক্ৰমাৰ্দেশ	মহীক্ৰী যৌৰম
visitor register	আগন্তুক পংজিকা	অৰাকপা চনশিনফম
visual display unit (VDU)	দৃশ্য প্ৰদৰ্শন একক, আৰ্হাসী প্ৰদৰ্শন একক, আৰ্হাসী প্ৰদৰ্শ একক, দৃশ্য প্ৰদৰ্শ একক (বীডীযু)	ভৰ্চুয়েল ডিসপ্লে যুনিত (ভিডি যু)
visual programming	দৃশ্য প্ৰগ্ৰমন, দৃশ্য ক্ৰমাৰ্দেশন	ভৰ্চুয়েল প্ৰোগ্ৰাম্মীং
vocabulary control	শৰ্ভাবলী নিয়ন্ত্ৰণ	ৰাহৈ পুৰ্কে মণ্ডাক
voice mail	বাক্ ডাক, বায়স মেল	খোঞ্জেল পাউ
voice message switching	বাক্ সর্দেশ স্ত্বিচন	খোঞ্জেল পাউ থাগৎপা
voice response unit	বাক্ অনুক্ৰিয়া একক, বাক্ অনুক্ৰিয়া ইকাই	খোঞ্জেল পাউখুম কায়াং
volatile memory	অস্থিৰ স্মৃতি	কুইনা নীংশিংদবা
volume	খংড	মপুম

W

wait die algorithm	প্ৰতীক্শা সমাপ্তি কলনবিধি, প্ৰতীক্শা সমাপ্তি এলগোরিথম	ৰোট ডাই অলগোরিথম
wall picture principle	মিহ্তি চিত্ৰ সিদ্ধাংত	ৰাল পিকচৰ প্ৰীনসিপল / ফক্লাং লাইথেৎ মওং
warm start	পুন: প্ৰবর্তন	নুংঙাই মহৌদোক
web	বেব	ৰেব/ মিৰাং

web address	वेब पता	वेब लैफम
web authoring	वेब लेखन	वेब अइवा
web browser	वेब पृष्ठ परिवर्तक, वेब ब्राउजर	वेब थिवा
web page	वेब पेज, वेब पृष्ठ	वेब लमाइ
web server	वेब परिसेवक	वेब सार्भर
web-enabled application	वेब समर्थित अनुप्रयोग	वेब याहनवा
webliography	वेब्लियोग्राफी, वेबग्रंथसूची	वेबवीलोग्राफि/ वेब मचाक परेण
webography	वेबोग्राफी	वेबोग्राफि
webology	वेब विज्ञान	वेब नैन लोन
webometrics	वेबामिती	वेबोमेट्रिकस
website	वेबसाइट, वेब स्थल	वेब साइत / वेब लैफम
weeded book	छंटाई की गई पुस्तकें	लौथोकत्र लाइरिक
weeding	छंटाई करना	लौथोकपा
weekly	साप्ताहिक	हाफतागी
whole number	पूर्ण समंक, पूर्ण अंक	मपूम मशिं
whole organ principle	समिष्ट अंग सिद्धांत	मपूम शरुक्की निटि
wide area network (WAN)	बृहत् क्षेत्र जालक्रम (वेन)	बाइड एरिया नेटवार्क / पाकशन शम्-शिलम
wide band channel	विस्तृत बैंड चैनल	बाइड वेन्द चैनल
Wikipedia	विकिपीडिया	विकिपेडिया
win gopher	विन गोफर	विन गोफर
win web	विन वेब	विन वेब
win zip	विन जिप	विन जिप

Winchester disk	विन्चेस्टर चक्रिका, विन्चेस्टर डिस्क	बिन्चेस्टर डिस्क
windows	विंडोज	बिन्दोज/ थोङ्नाओ
windows explorer	विंडोज अन्वेषक	बिन्दोज एक्स्प्लोरर
windows for work groups	कार्य कमूह विंडोज	बिन्दोज फोअर राक्नुग्रुपस/ थबक काङ्लुपकी बिन्दो
Windows NT	विंडोज एनटी	बिन्दोज एन ति
wire printer	तार मुद्रक, तार प्रिंटर	मरी / रायार प्रिन्टर
wire storage	तार भंडारण	मरी / रायार थम्फम
wireless LAN	बेतार लैन	मरी याओद-लान
wireless network	बेतार जालक्रम, बेतार नेटवर्क	मरी याओद शम्न-शिल्लम
withdrawal register	प्रतयाहरण पंजिका	लोथोक्ल रेजिस्टर / खाटा
word by word	शब्दशःशब्द प्रति शब्द	राहै मथं मथं
word by word alphabetization	शब्दशः वर्णानुक्रमण, शब्दशः क्रम	राहै मथं मथं शेषा
word counter	शब्द गणक	राहै थम्फम / मफम
word index	शब्द सूची शब्द अनुक्रमण	राहै थिन्ताक
word key	शब्द कुंजी	राहै शो
word processing	शब्द प्रक्रमण	राहै शेषा
word processor	शब्द प्रक्रमक	राहै शेल्लीबा
word space	शब्द स्थान	राहै मफम
word wrap	शब्द वेष्ट	राहै कोनशिन
work area	कार्य क्षेत्र	थबक मफम
work manual	कार्यविधि नियमावली	थबक्की खुङ्पाय
work number	कार्यसंख्या	थबक मशिङ

work flow management	कार्यप्रवाह प्रबंधन	थबक्की खोण्डजेल शिल्लांवा
workgroup	कार्यसमूह	थबक शङ्खु
working area	कार्यक्षेत्र	थबक शुफम
workstation	कार्यस्थल, वर्कस्टेशन	थबक मफम
world wide web (W3)	विश्वव्यापी वैब (डब्ल्यू 3)	बालर्दराइद रेब (दब्लिउ ३)
wrap around	परिवेष्टन	कोय फा
wrapper	पुस्तक आवरक	फाजिनपोए
write	लेखन	ईवा
write error	लेखन त्रुटि	अई मरान
write memory lock	लेखन स्मृति पाश, लेखन मेमोरी पाश	ईवा नींशिंन शो
write off	बट्टे खाते डालना, प्रत्याहरित करना	मुथंपा
write protection	लेखन अभिरक्षित	अई ङाकशेन
writeable	लेखनीय, लेखनीयोग्य	ई-यावा
write-once-read-many-disk (WORM)	लिखो एक पढो कई चक्रिका, लिखो एक पढो कई डिस्क (वर्म)	अमुक्तुं ईर कयारक पा यावा दिस्क (बाम)

X

XBM xbitmap	एक्स भी एम एक्स बिट मानचित्र	एक्ल बि एम एक्ल बिट मेप
XENIX	जेनिक्स	जेनिक्ल
xerography	शुष्कालेखन, जीरोग्राफी	जेरोग्राफि
X-MODEM	एक्स मॉडम	एक्ल-मोडेम

XON-XOFF	एक्स ऑन-एक्स ऑफ	জোন-জোফ
xylographical book	काष्ठ ब्लॉक मुद्रित पुस्तक, काष्ठ फलक मुद्रित पुस्तक	উকঙ্কী / ছাচাগী লাইরিক

Y

year book	वार्षिकी	চহীগী লাইরিক
year number	वर्ष संख्या	চহী মশিং

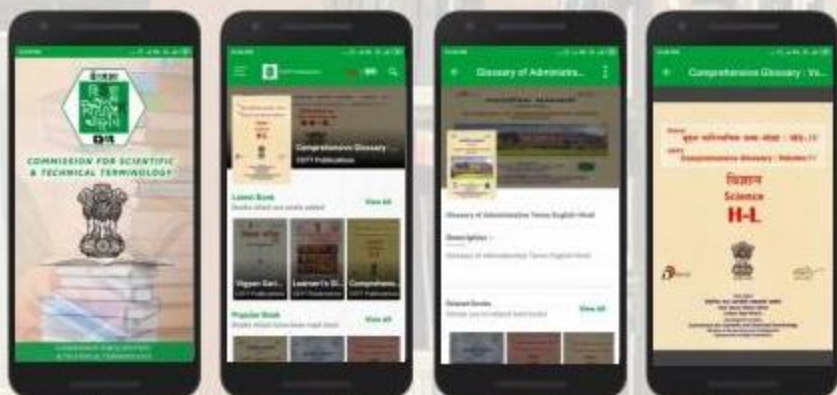
Z

Z 39.5	जैड 39.50	জেড ৩৯.৫০
Z buffer algorithm	जैड वफर कलनविधि, जैड बफर एलगोरिथ्म	জেড-বফর অলগোরিথম
Zenith	शिरोबिनदु	অযৌবী / জেনিত
Zero-based budgeting(ZBB)	शून्य-आधारित पजट (जैडबीबी)	জেরো বেজ বজেৎতিং / (জেড বি বি)
zip	संकूचित	জিপ
zip file	संकूचित संचिका	জিপ ফাইল/ জিপ চেজন
zonal isolate	मंडलीय वियोजक, मंडलीय एकल	লমতুপ নাইতোম
zone information protocol	अंचल सूचना प्रोटोकाल, अंचल सूचना आचार	লমতুপ পাউ চৎন কাঙলোন
zoom	जूम	ঝুম
zoom in	आकारवर्धन, जूम-इन	ঝুম ইন
zoom out	आकारझास, जूम आउट	ঝুম আউট

© भारत सरकार
प्रकाशन नियंत्रक

**Mobile App of CSTT publications is
now available in Google Play Store.**

- **Step-1: Search 'CSTT Publications'**
- **Step-2: Download** • **Step-3: Open to use**

वैज्ञानिक तथा तकनीकी शब्दावली आयोग

मानव संसाधन विकास मंत्रालय (उच्चतर शिक्षा विभाग), भारत सरकार
पश्चिमी खंड-7, रामकृष्णपुरम, नई दिल्ली - 110066.

Commission for Scientific and Technical Terminology

Ministry of Human Resource Development

(Department of Higher Education), Govt. of India

West Block-7, R.K. Puram, New Delhi - 110066.

☎ 011-26105211 • Website: www.cstt.mhrd.gov.in

www.csttpublication.mhrd.gov.in